

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Økonomien i landbruket i Trøndelag 2015

Utviklingstrekk 2006–2015

Tabellsamling 2011–2015

NIBIO RAPPORT | VOL. 3 | NR. 33 | 2017

Siv Karin Paulsen Rye, Svein Olav Holien, Kjell Staven og Jostein Vasseljen
Divisjon for kart og statistikk

TITTEL/TITLE

Økonomien i landbruket i Trøndelag 2015. Utviklingstrekk 2006–2015. Tabellsamling 2011–2015

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Siv Karin Paulsen Rye, Svein Olav Holien, Kjell Staven og Jostein Vasseljen

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
21.02.2017	3/33/2017	Åpen	14306	17/01029
ISBN:		ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:
978-82-17-01812-4		2464-1162	87	

OPPDRAUGSGIVER/EMPLOYER:

Landbruks- og matdepartementet

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Svein Olav Holien og Jostein Vasseljen

STIKKORD/KEYWORDS:

Driftsøkonomi, foretaksøkonomi, Trøndelag

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Driftsøkonomisk analyse

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Rapporten viser det økonomiske resultat for gårdsbruk i Trøndelag i 2015, og utviklingen i sentrale økonomiske nøkkeltall fra 2006 til 2015. For skogbruket viser rapporten resultater for et større geografisk område der også Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden er med.

Resultatene er basert på gårdsbruk som har vært med i driftsgranskningene i disse regionene.

LAND/COUNTRY:

Norge

FYLKE/COUNTY:

Nord- og Sør-Trøndelag

KOMMUNE/MUNICIPALITY:

Trondheim

STED/LOKALITET:

Trondheim

GODKJENT /APPROVED

HILDEGUNN NORHEIM

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

TORBJØRN HAUKÅS

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse, der det på landsbasis er med 908 gårdsregnskap i 2015. Av disse var 138 med i de spesielle driftsgranskningene i skogbruket.

I tillegg til hovedpublikasjonen fra regnskapsundersøkelsen, har vi siden slutten av 1950-tallet publisert oversikt over økonomien i jordbruket i Trøndelag. Denne rapporten inneholder data fra Trøndelag og den omfatter 147 bruk.

Resultatmessig har forskjellene mellom Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag vært uvesentlige, og vi har derfor brukt tallmaterialet for Trøndelag samlet. Det gir bedre muligheter til å utarbeide resultater fra enkeltproduksjoner som melkeproduksjon, korn, korn/svin, sauehold og spesialisert storfekjøttproduksjon.

De regnskapsdataene som hentes inn er, supplert med avlings-, ytelses- og arbeidsnoteringer. I tillegg utføres det en spesiell skogbruksgranskning på grunnlag av data fra de brukene som har minst 50 m³ balansekvantum. I den spesielle skogbruksgranskningen brukes det tall for Midt-Norge (Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden i tillegg til Trøndelag). Ved siden av data for landbruket er det også lagt vekt på å beskrive totaløkonomien for brukerfamilien.

I tillegg til vanlige økonomiske nøkkeltall ser vi på utvikling i økonomien på store melkebruk hvor vi følger 9 melkebruk fra hele landet med i snitt 51 årskyr.

Samdrifter blir behandlet i et eget kapittel.

NIBIOs kontor i Trondheim har ansvaret for driftsgranskingsarbeidet i Midt-Norge og de nordligste kommunene i Hedmark og Oppland.

Grunnlagsmaterialet for årets notat om økonomien i jordbruket i Trøndelag er utarbeidet av Siv Karin Paulsen Rye, Svein Olav Holien, Therese Hunstad, Eystein Ystad og Jostein Vasseljen. Kjell Staven har tilrettelagt programvare og tabellutskriften.

Siv Karin Paulsen Rye, Svein Olav Holien, Kjell Staven og Jostein Vasseljen har i samarbeid utarbeidet rapporten. Anne Bente Ellevold har bistått med klargjøring av manuskriptet for publisering.

Ås, 21.02.17

Torbjørn Haukås

Innhold

1	Innledning.....	8
1.1	Definisjoner	8
2	Landbruket i Trøndelag	11
3	Melkeproduksjon.....	16
3.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	16
3.2	Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling.....	17
3.3	Melkeproduksjon – forskjeller basert på bruksstørrelse.....	18
3.4	Melkeproduksjon - sammenligning av grupper basert på resultat før avskrivning.....	19
3.5	Samdrifter i melkeproduksjon.....	22
3.6	Økonomien på store melkebruk fra hele landet	23
4	Spesialisert storfekjøttproduksjon	25
4.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	25
4.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	26
5	Korn	28
5.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	28
5.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	29
6	Kombinert kornproduksjon/svinehold	30
6.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	30
6.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling	31
7	Sauehold	33
7.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	33
7.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	33
8	Gårdsskogbruket.....	35
9	Tabellsamling 2011 – 2015	39
10	Forklaring på faguttrykk	82

Sammendrag

Driftsresultatet i de to trøndelagsfylkene bedret seg med 16 prosent i 2015. Trønderske gårdsbruk oppnådde i gjennomsnitt 311 000 kr per årsverk som vederlag til alt arbeid og egenkapital i 2015. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk steg samtidig fra 228 500 til 294 400 kr. Bedre priser på svinekjøtt, smågris, lammekjøtt, storfekjøtt og melk bidro til økningen i produksjonsinntektene, mens høyere kraftfôrkostnader og maskinleie bidro mest til kostnadsøkningen. Størst økning i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk hadde bruk med driftsformene kombinert korn/svin, storfekjøtt og melk.

Produksjonsinntektene økte generelt i 2015 med 5,5 prosent, mens de variable kostnader økte med 2,7 prosent og de faste kostnadene økte med 4,6 prosent. Gjelda økte med 1 prosentpoeng i forhold til året før. Gjennomsnittlig gjeld var på nesten 2,9 mill. kr. per bruk. Egenkapitalandelen økte med 2 prosentpoeng til 52 prosent.

I gjennomsnitt var nettoinvesteringene i Trøndelag 66 200 kr per bruk i 2015, en nedgang på 52 200 kr fra 2014.

Melk

Det ble en oppgang i lønnsomhet i trøndersk melkeproduksjon i 2015. Driftsoverskuddet økte med 95 400 kr fra 2014. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ble på 324 900 kr en økning på 57 200 kr. Produsert melkemengde økte fra året før, og gjennomsnittlig melkekvote er nå 205 tonn. Nettoinvesteringen var på 30 900 kr en betydelig nedgang fra årene før. Gjelda økte til 3 042 200 kr i 2015.

Tallene fra driftsgranskingene viser at det er stor variasjon i resultat mellom gårdsbruk, også mellom gårdsbruk med tilnærmet like produksjonsforutsetninger. En undersøkelse på melkebruk der brukene er sortert i 3 grupper etter resultat før avskrivning per kuenhet, viser at den tredjedelen med best resultat (høygruppa) økte driftsoverskuddet i 2015 i forhold til året før, mens den tredjedelen med svakest resultat (lavgruppa) fikk lavere driftsoverskudd i 2015 enn året før. Høygruppa har investert mest i 2015.

Antall samdrifter i Norge er synkende. De 9 samdriftene fra Midt-Norge som er med i undersøkelsen fikk redusert driftsresultat fra 2014 til 2015. Årsaken til nedgangen skyldes økning i faste kostnader. Vedlikeholdskostnadene sammen med avskrivninger på bygninger og maskiner, og økning på maskinleie og leasing er hovedårsaken. Samdriftene økte bare litt i omsatt mengde melk og antall årskyr i 2015 var 42,3. Driftsoverskuddet ble redusert med 86 700 kr, og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk var på 370 600 kr. Nettoinvesteringa hos samdriftene var 15 700 kr og gjelda økte til 5 743 700 kr.

Spesialisert storfekjøttproduksjon

Etter en nedgang i omfang på drifta i 2014 har disse brukene i 2015 et omfang på nivå med 2013. Produksjonsinntektene økte med ca. 5 prosent som følge av økte kjøttpriser. Kostnadene er redusert med 3 prosent. Dette ga en oppgang i driftsoverskudd på 95 400 kr. Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk økte med 79 600 kr. Gjelda gikk ned med 11 700 kr fra året før. Nettoinvesteringa ble negativ, en nedgang på 27 500 kr.

Kornproduksjon

Avlingene av bygg ble nesten 100 kg dårlige i 2015 enn 2014 som følge av en vanskelig vekstsesong. Havren klarte seg bedre og ga gode avlinger, et snitt på 481 kg per dekar. Bygg utgjør 90 prosent av kornarealet som er med i undersøkelsen. Driftsoverskuddet ble på 23 400 kr. Dette er en nedgang på 96 300 kr fra 2014. Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk ble i samme periode redusert med

164 800 kr til 22 400 kr. Det var en negativ nettoinvestering på til sammen 14 800 kr i gjennomsnitt i gruppa.

Kombinert kornproduksjon/svinehold

Det ble en oppgang på 23 prosent i driftsoverskudd for gruppen kombinert korn og gris, dette til tross for lave kornavlinger. Bedre pris på smågris og en økning i kjøttprisen på over 3 kr per kg var den viktigste årsaken til forbedringen. Kraftfôrkostnader gikk ned og sum variable kostnader gikk ned med 67 200 kr. Faste kostnader økte med 0,7 prosent. Vederlag til arbeid og egenkapital økte med 108 000 kr til 432 800 kr i 2015.

Nettoinvesteringene var negativ for driftsbygninger, men positiv for maskiner og redskaper. Samlet nettoinvestering økte med 11 000 kr. Gjelda gikk ned med 221 200 kr og er 3 502 000 kr i gjennomsnitt på disse brukene.

Sauehold

Økte priser på lammekjøtt i tillegg til økt mengde omsatt kjøtt ga økte produksjonsinntekter, mens kostnadene ikke økte i samme grad. Dette ga et driftsoverskudd på 352 400 kr, en økning på 32 300 kr fra 2014. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk økte med 23 100 kr til 271 800 kr.

Nettoinvesteringene i både driftsbygninger og maskiner og redskaper var høye, noe de har vært i de to foregående årene også. Gjelda økte med 297 000 kr til 2,68 mill. kr per bruk i 2015.

Skogen

Gårdsskogbruket er representert ved et eget utvalg blant de brukene som er med i drifts-granskingene for jordbruket, der det er satt spesielle krav til skogsstørrelse (minst 50 m³ balansekvantum). Tallene fra Midt-Norge omfatter 33 bruk fra de to Trøndelagsfylkene, kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal fylke og Helgeland i Nordland fylke. På disse brukene ble det i gjennomsnitt avvirket 92 m³ i 2015.

Avvirkningsprosenten, som viser avvirkningen uttrykt i prosent av balansekvantum, varierer mye, men svinger i takt med tømmerprisene. I 2015 var avvirkningsprosenten 41 %. Produksjonsinntektene var 307 kr per m³. Målt i faste kroner var dette det laveste for hele siste tiårsperiode.

1 Innledning

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig, landsomfattende regnskapsundersøkelse. I 2015 omfattet undersøkelsen 908 regnskap, hvorav 147 fra gårdsbruk i Trøndelagsfylkene. I tillegg kommer regnskap fra 28 samdrifter i melkeproduksjonen, og 9 av disse var fra Midt-Norge (Trøndelag, Helgeland og Møre og Romsdal). Gårdsbrukene er valgt ut for å gi et tverrsnitt av det yrkesmessig drevne jordbruket i Norge. Utvalgsbruk med tilstrekkelig størrelse på gårdsskogen er også med i granskningene av gårdsskogbruket. For å sikre et større tallgrunnlag for skogbruksgranskningene i Midt-Norge er brukene med gårdsskog fra Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden med i materialet.

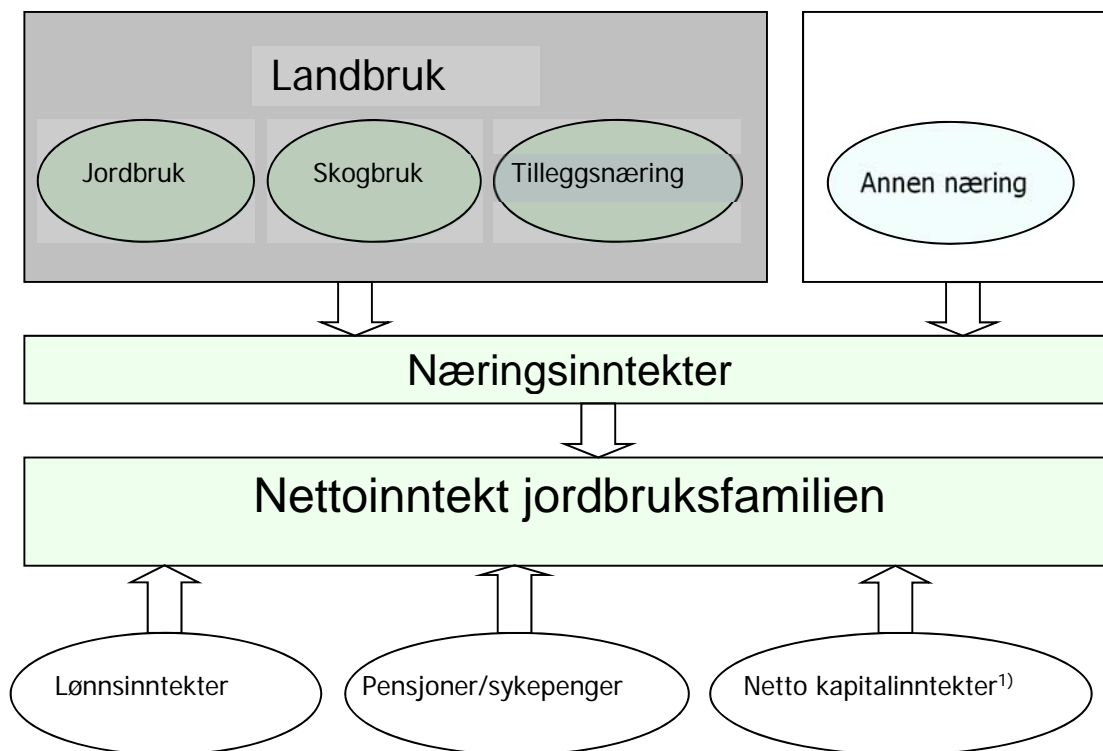
Hovedvekten i regnskapsundersøkelsene er på virksomheten i jord- og skogbruk, men også annen næringsvirksomhet tas med. I tillegg til regnskapstallene inneholder materialet data om avlinger, ytelse og arbeidsforbruk. Gårdsbruket blir sett på som en familiebedrift, og de foretaksøkonomiske resultatmålene gjenspeiler dette. Det er ikke tatt hensyn til inntektsvirkningen av jordbruksfradraget ved beregningene av resultatmålene.

Viktige definisjoner som brukes er omtalt i delkapittel 1.1, mens de ulike faguttrykkene som brukes er forklart i kapittel 10.

1.1 Definisjoner

I driftsgranskningene deles næringsaktiviteten på bruket inn i fire yrkesgreiner: Jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og annen næring (Figur 1.1). «Tilleggsnæring» er næringsvirksomhet som tar utgangspunkt i gårdens driftsapparat, mens «annen næring» er næringsvirksomhet som er uavhengig av driftsapparatet. Det er viktig med klare definisjoner av yrkesgreinene for at fordelingen av inntekter og kostnader mellom disse skal bli riktig.

Jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringer er basert på bruk av gårdens driftsapparat eller landbruksressurser: Areal, bygninger, maskiner og råvarer. Utnyttelse av brukernes kompetanse og menneskelige ressurser vil også inngå som en viktig del av tilleggsnæringerne, men bruken av landbruksressursene er en forutsetning for tilleggsnæringsaktiviteten. Annen næring er basert på brukerfamiliens økonomiske og menneskelige ressurser til næringsaktivitet utenfor bruket, og kunne potensielt vært drevet uten landbruksressurser på eiendommen.

Figur 1.1 Skjematisk oversikt over brukerfamiliens nettoinntekt

1) Netto kapitalinntekter består av renteinntekt + aksjeinntekt + familiens arbeid på ny-anlegg – rentekostnad – kår.

Jordbruk

Jordbruk er produksjon av jord- og hagebruksråvarer som melk, kjøtt, ull, honning, egg, korn, oljefrø, erter, frukt, bær, poteter, grønnsaker, blomster og lignende jordbruksprodukter. Jordbruk omfatter også utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner i mindre målestokk, slik det er definert i driftsgranskingene. I den grad jordbruksressurser inngår som produksjonsfaktor i andre næringsgreiner, godtgjøres jordbruket for bruk av disse ressursene.

Skogbruk

Skogbruk er tradisjonell produksjon av skogbruksråvarer som skurtømmer og massevirke. Vedproduksjon, juletreproduksjon og produksjon av pyntegrønt defineres som tilleggsnæring. Hvis det drives vedproduksjon på bruket og virket hentes fra egen skog, godtgjøres skogbruket for råvarene, og råvarene utgjør da en kostnad i tilleggsnæringen.

Tilleggsnæring

Tilleggsnæring er næringsaktivitet på gårdsbruk/landbrukseiendom som drives i tillegg til eller ved siden av tradisjonelt jord- og skogbruk, hvor en eller flere av brukets landbruksressurser (areal, bygninger, maskiner og landbruksråvarer) inngår og er nødvendig som faktorinnsats i produksjonen. Utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner, defineres som nevnt ikke som tilleggsnæring, men som jordbruk.

Annen næring

Annen næring er annen næringsvirksomhet enn jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring, hvor det ikke benyttes og er behov for landbruksressurser som innsatsfaktor i produksjonen.

Resultatmål

I notatet benyttes ulike resultatmål. De resultatmålene som nyttes mest i notatet blir beskrevet her.

Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk. Dette resultatmålet er sentralt i arbeidet til Budsjettnemnda for jordbruket og nyttes i jordbruksforhandlingene. Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den prosentandelen som verdien av eiendelene i jordbruket utgjør av sumverdien av alle eiendeler.

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk brukes i omtalen av de enkelte produksjonene. Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbruks-eiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Driftsoverskudd per bruk beregnes for jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og andre næringer. Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader.

Driftsoverskudd landbruk brukes som betegnelse på summen av driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæring og familiens arbeid på nyanlegg.

2 Landbruket i Trøndelag

Trønderske gårdsbruk oppnådde 294 300 kr i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i 2015. Dette er en oppgang på 28,8 prosent fra året før. Størst økning hadde brukene med storfekjøttproduksjon, med nesten en tredobling av resultatet. Denne gruppen hadde et spesielt dårlig år i 2014. Resultatet i Trøndelag økte noe mer enn landsgjennomsnittet på 24,9 prosent.

Kalkulasjonsrenten ble satt ned fra 3 prosent til 2 prosent fra 2014 til 2015. Dette påvirker familiens arbeidsfortjeneste positivt.

Produksjonsinntektene økte med 5,7 prosent fra 2014 til 2015, mens kostnadene økte med 4 prosent i samme periode. Gjennomgående bedre priser på melk og kjøtt samt større omsatte mengder ga høyere inntekter. De faste kostnadene økte mer enn de variable dette året. Av enkeltkostnader økte kraftfôr med 2,4 prosent, forbruksartikler med 13 prosent, maskinleie med 7,5 prosent og kostnadene til leid arbeid økte med 1,7 prosent.

Resultat for hver driftsform

Gårdsbruk med melkeproduksjon oppnådde 307 800 kr i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i 2015, en oppgang på 80 000 kr fra året før, og økningen det siste året skyldes både økt omfang, høyere priser og økte tilskudd.

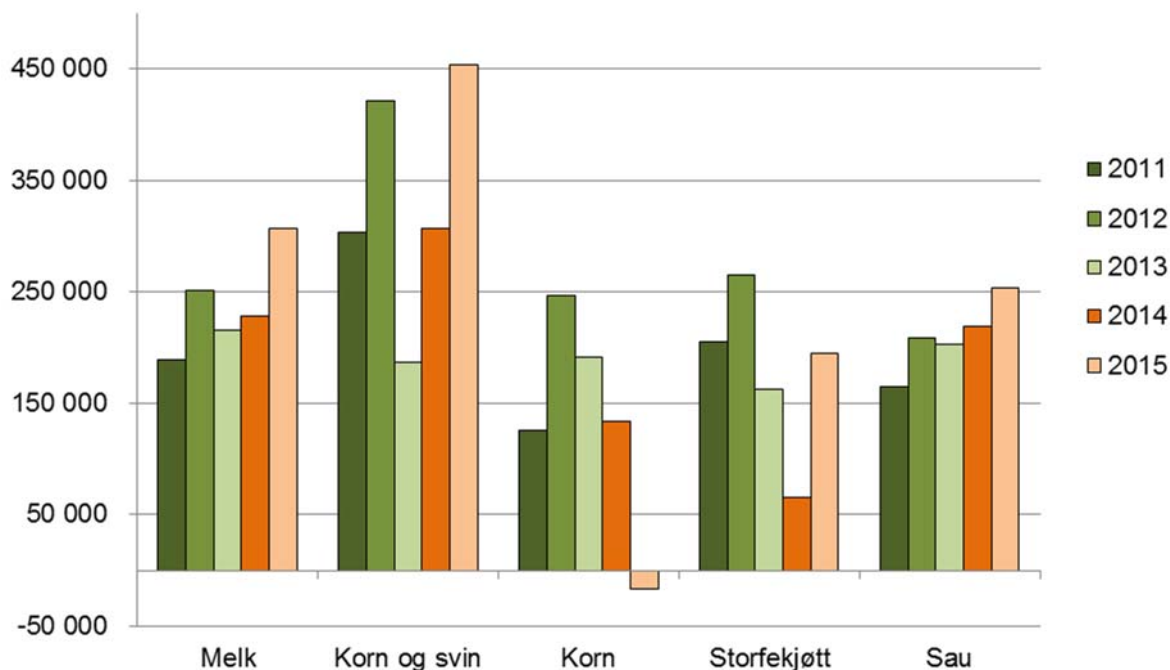
Bruk med kombinasjonen korn/svin hadde et spesielt dårlig resultat i 2013. Denne gruppen fikk en betydelig oppgang både i 2014 og 2015, og det siste året økte familiens arbeidsfortjeneste per årsverk fra 307 300 kr til 453 500 kr. Det ble omsatt noe mindre svinekjøtt, mens antall solgte smågris økte. Det var prisøkning både på slaktegris og smågris. Produksjonsinntektene økte med 2,2 prosent, mens de totale kostnadene ble redusert med 2,8 prosent. Kraftfôr er den største kostnadsposten, og den ble redusert med 6 prosent.

Bruk med ensidig kornproduksjon fikk i 2015 et negativt resultat på –16 900 kr når en ser på familiens arbeidsfortjeneste per årsverk. Dette var en nedgang fra 134 600 kr i 2014. Det var avlingsnedgang på bygg, som er den viktigste kornsorten i Trøndelag. Produksjonsinntektene gikk ned med 14,4 prosent, mens de totale kostnadene økte med 3,8 prosent. Kostnadene til gjødsel er den største enkeltposten, og den økte med 12,4 prosent.

Gårdsbruk med spesialisert storfekjøttproduksjon hadde et spesielt dårlig år i 2014. I 2015 gikk resultatet betydelig opp igjen. Økte priser på produktene bidro til at produksjonsinntektene økte med 5,1 prosent, mens totale kostnader gikk ned med 3 prosent.

Sauebruk oppnådde 253 700 kr per årsverk i familiens arbeidsfortjeneste, en økning på 34 800 kr fra året før. Siste år hadde sauebrukene økning både i omfang og priser.

Figur 2.1 viser utvikling i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk for de ulike driftsformene siste 5 års periode.

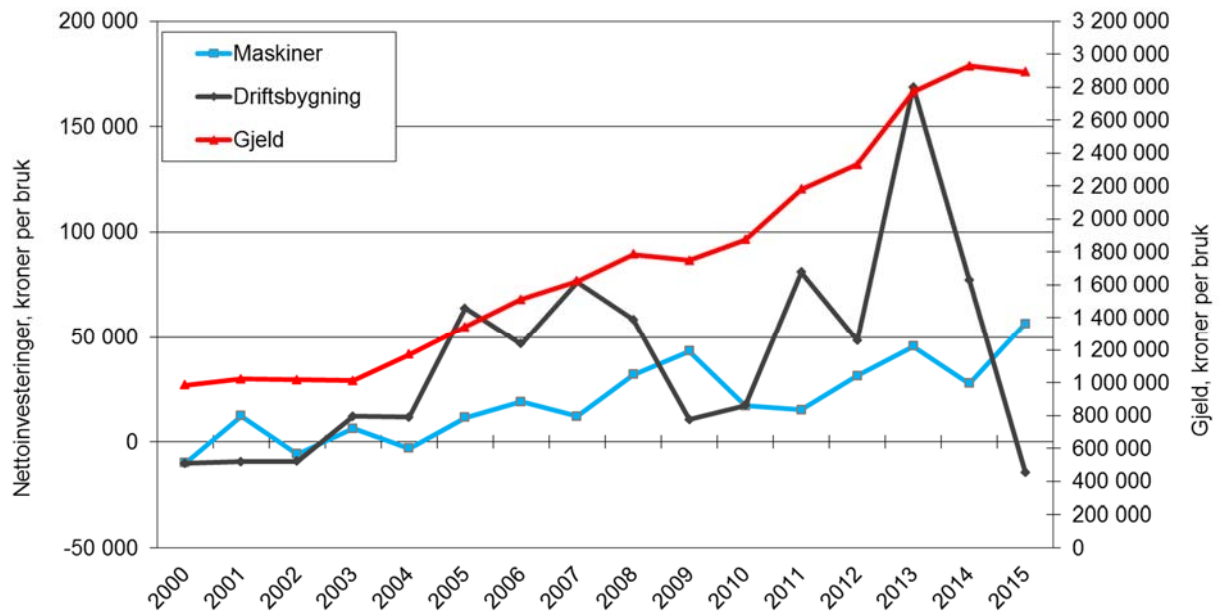
Figur 2.1 Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket etter driftsform i perioden 2011 – 2015. Løpende kroner

Økte investeringer og økt gjeld

I gjennomsnitt var nettoinvesteringene per bruk i Trøndelag 66 200 kr i 2015. Dette er en nedgang fra 118 400 kr per bruk i 2014. I snitt for alle bruk er hovedsakelig maskiner og redskap det investeres i. Det er bruk med sau som investerer mest dette året, og i denne gruppen ble det investert mest i driftsbygninger. På bruk med korn og storfekjøttproduksjon var det negativ nettoinvestering i 2015. På landsbasis var nettoinvesteringen 127 800 kr.

Gjelda økte med 1 prosent fra året før, mens egenkapitalandelen var 52 prosent, mot 50 prosent i 2014. Gjennomsnittsgjeld for alle bruk i Trøndelagsgranskingene er 2 891 300 kr per bruk, mens samdrifter har i snitt 5 743 700 kr per bruk.

Figur 2.2 viser utviklingen i gjeld samt nettoinvesteringer i bygninger og maskiner på alle bruk i Trøndelag.

Figur 2.2 Nettoinvestering og gjeld, alle bruk i Trøndelag. Faste 2015-kr.

Jordbruksfradrag, arbeidsinnsats og jordbruksareal

Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget inngår ikke i resultatmålene, og utgjorde 39 000 kr per årsverk i jordbruket i Trøndelag. Maksimalt jordbruksfradrag i 2015 var 166 400 kr, og i Trøndelag var fradraget i gjennomsnitt 135 700 kr per bruk. På landsbasis var fradraget 133 800 kr per bruk, dvs. 80 prosent av maksimalt fradrag.

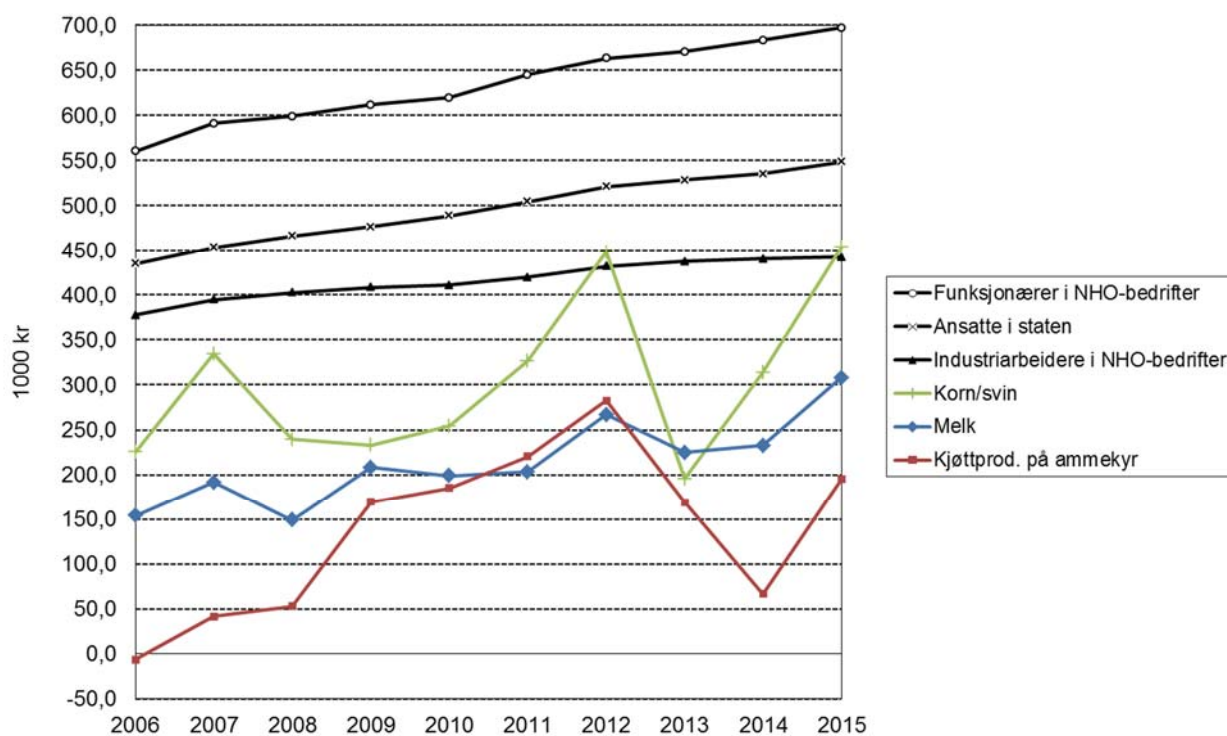
Brukerfamiliens samlede arbeidsinnsats var på ca 1,2 årsverk (1 årsverk = 1845 arbeidstimer). Gjennomsnittsalder blant deltakerne i Trøndelag er 48 år.

Jordbruksareal i snitt per bruk økte med 2 dekar til 379 dekar i 2015. Leid areal utgjør 148 dekar per bruk.

Sammenligning med andre yrker

I Figur 2.3 er utviklingen i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i tre driftsformer i jordbruket presentert sammen med «Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene» sine resultat for gjennomsnittlig årslønn for heltidstilsatte innenfor ulike yrker.

Driftsformen korn og svin er den driftsformen i jordbruket som stort sett har ligget høyest i perioden. Med unntak av denne driftsformen viser driftsgranskingene at det er store inntektsforskjell mellom jordbruket og de andre yrkesgruppene som er vist i figuren. Ett årsverk er beregnet etter 1845 timer for jordbruket og 1750 timer for andre yrkesgrupper.

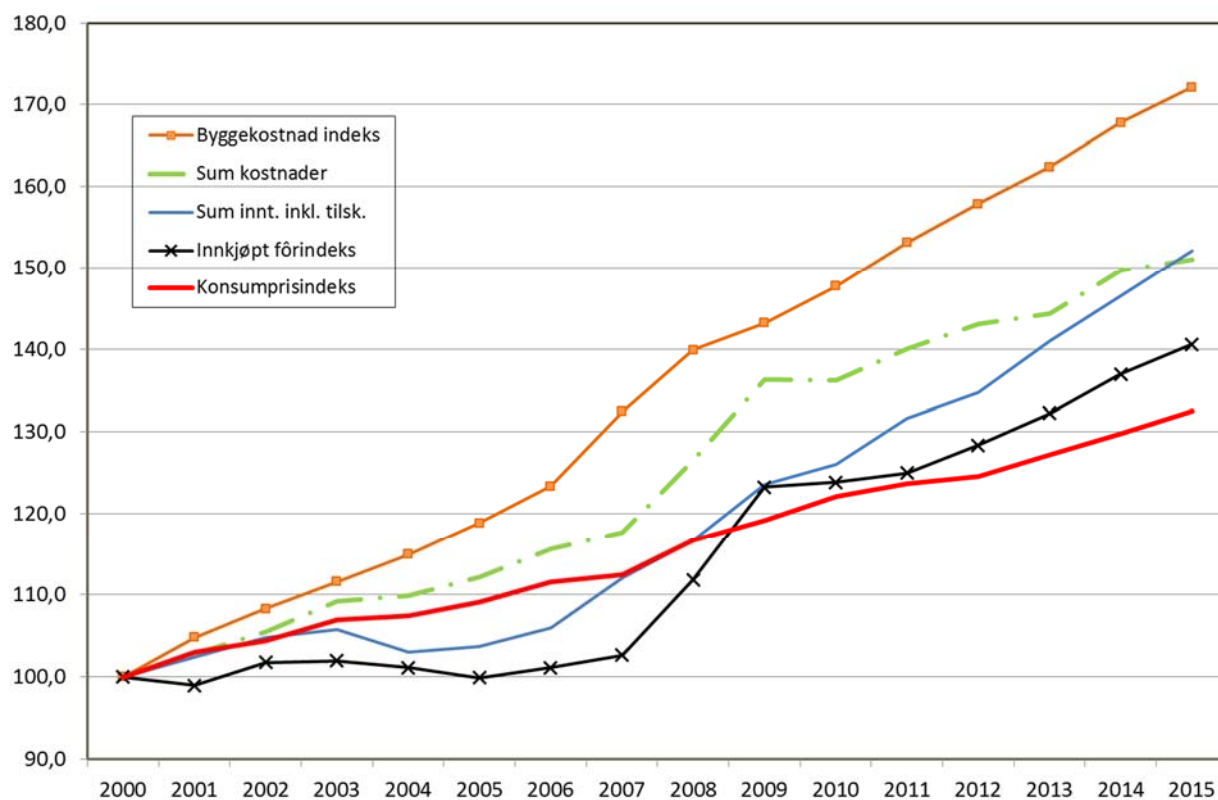
Figur 2.3 Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk for ulike driftsformer i Trøndelag sammenlignet med andre yrkesgrupper, faste 2015-kroner

Kilde: Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene og Driftsgranskingene

Figur 2.4 viser relativ prisutvikling for viktige innsatsfaktorer i jordbruket i perioden 2000-2015. For jordbruket fram til 2013, var den relative økningen på sum kostnader større enn sum inntekter inkludert tilskudd. I 2014 var økningen tilnærmet lik, mens i 2015 hadde sum inntekter en større relativ økning enn sum kostnader. Sett for hele perioden fra 2000 til 2015 har sum jordbruksinntekter og sum kostnader hatt en tilnærmet lik utvikling.

De ulike kostnadselementene har likevel hatt ulik utvikling i perioden fra 2000 til 2015. Byggekostnadene har i hele perioden økt relativt mer enn andre kostnader. Sum kostnader har økt med i overkant av 50 prosent i perioden, mens byggekostnadene har økt med 72 prosent i samme periode. Lønn utgjør over halvparten av byggekostnadene.

Kostnadene til innkjøpt fôr har i hele perioden vært lavere enn for sum kostnader. I 2015 steg likevel fôrkostnadene mer enn sum kostnader. Den relative økningen på fôrkostnadene var på 3,6 prosentpoeng, mens sum kostnader hadde en relativ økning på 1,3 prosentpoeng.

Figur 2.4 Relativ prisutvikling for viktige faktorer i jordbruket. 2000-2015. Tall for hele landet.

Kilde: SSB og Budsjettnemda for jordbruket

3 Melkeproduksjon

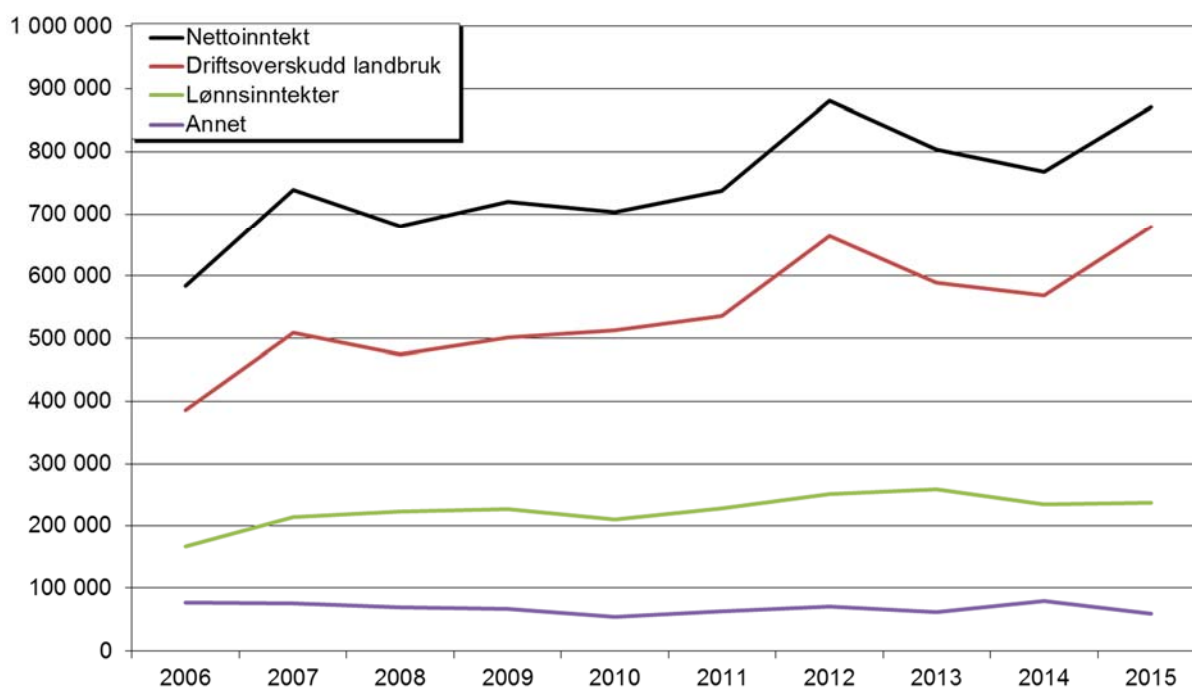
Melkeproduksjon er den viktigste driftsformen i trøndersk landbruk, noe som også gjenspeiles i driftsgranskingene. I perioden fra 2006 har antall deltakere i denne gruppen i Trøndelag variert mellom 63 og 93 bruk. I 2015 var 63 melkebruk med i undersøkelsen. Resultatene er gjennomsnittstall for alle melkebrukene i det enkelte år. I tillegg er det gjort en sammenligning av grupper av bruk basert på økonomisk resultat, der brukene er sortert etter driftsoverskudd per kuenhet før avskrivning.

3.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Det ble en betydelig oppgang i lønnsomhet i trøndersk melkeproduksjon i 2015. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk gikk opp med 79 900 kr fra 2014, og endte på 307 800 kr. Familiens arbeidsinnsats ble redusert med 43 timer til 2 876 timer per bruk.

Økte melkeinntekter er hovedårsaken til bedringen i resultatet. Omsatt mengde melk økte med 15 100 liter og gjennomsnittet passerte dermed 200 000 liter. Prisen per liter melk var 34 øre høyere i 2015 enn i 2014. For kjøtt var det også økning i produksjonsvolum med nesten 500 kg og kjøttprisen var omtrent 2 kroner høyere i 2015 enn i 2014. Produksjonsinntektene økte med 206 400 kr (16 prosent). Tilskuddene økte som følge av økt volum i produksjonen og økte arealer. Både variable og faste kostnader økte. De variable kostnadene økte med 55 700 kr (8 prosent). Det var kraftfôr og andre forbruksartikler inklusive veterinær og medisin som økte. De faste kostnadene økte med 59 400 kr (8 prosent). Det var vedlikeholds- og avskrivningskostnader både til bygninger og maskiner og til maskinleie som var viktigste årsak til økningen av de faste kostnadene.

Utvikling av driftsoverskudd og nettoinntekt på melkebruk er vist i Figur 3.1. Etter at det har vært nedgang i nettoinntekten i 2013 og 2014, gikk nettoinntekten opp i 2015. Oppgangen ble 119 100 kr i forhold til 2014. Driftsoverskuddet fra jordbruket ble 606 900 kr, en oppgang på 95 400 kr fra 2014. Driftsoverskuddet fra tilleggsnæringer økte med 32 600 kr og bidro til oppgangen i nettoinntekten. Nettoinntekten har stort sett økt fra 2006 fram mot 2012, men i 2013 og 2014 sank den som følge av lavere produksjonsinntekter i 2013 og lavere lønnsinntekter i 2015. Økte driftsoverskudd i jordbruk og tilleggsnæring ga økning i nettoinntekten i 2015.

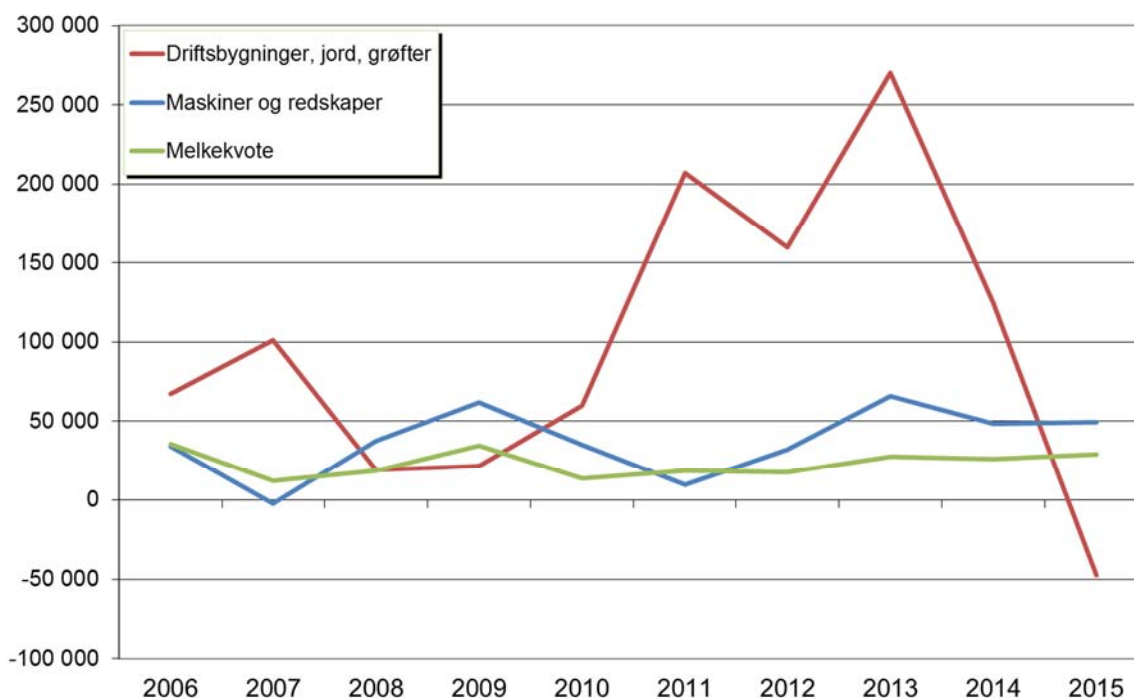
Figur 3.1 Nettoinntekt, driftsoverskudd og lønnsinntekt på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

3.2 Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling

Figur 3.2 viser utviklingen i nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag siden 2006. Kapitalen øker når årets investeringer er større enn summen av avskrivninger, tilskudd og frasalg. Nettoinvesteringene i driftsbygninger, jord og grøfter på melkeproduksjonsbrukene i Trøndelag har svingt en del siden 2005.

For driftsbygninger var det en nedgang i nettoinvestering i forbindelse med finanskrisen i 2008/2009. Deretter har investeringene stort sett vært økende fram til 2013 som hadde spesielt stor aktivitet. Fra 2014 har investeringene i driftsbygning blitt sterkt redusert, og i 2015 var nettoinvesteringen negativ.

Maskininvesteringene har variert i perioden, men har vært stabile i 2014 og 2015. Investeringer i melkekvote har også variert noe, men nivået har stort sett vært svakt stigende siden 2010.

Figur 3.2 Nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag, 2006-2015. Kroner per bruk, 2015-kroner

Samlet gjeld på et melkeproduksjonsbruk i Trøndelag var over 3 mill. kr for første gang i 2014. I 2015 økte gjelda ytterligere med 31 700 kr opp til 3 039 700 kr. I 2008 var gjelda på 1 478 000 kr, altså mer enn en dobling på 7 år. Utviklingen viser at både gjeld og gjeldsprosent stiger med økende bruksstørrelse. Egenkapitalprosenten økte til 55 prosent av totalkapitalen i 2015, dette er 2 prosentpoeng opp fra 2014.

3.3 Melkeproduksjon – forskjeller basert på bruksstørrelse

Strukturendringen i melkeproduksjonen fortsetter. Fra 2011 til 2015 har besetningene i gjennomsnitt gått opp med 5 årskyr, til 29,2. I 2015 leverte brukene i snitt 205 200 liter, mens i 2011 leverte de 156 900 liter. Dette er en økning på 31 prosent.

Bruk i ulike størrelsesgrupper tilpasser seg ulikt både i forhold til hvordan de innretter drifta på eget bruk og hvor brukerfamilien henter inntektene. Dette har ikke sammenheng med alder på brukerne, som er tilnærmet lik for de tre størrelsesgruppene som melkebrukene er inndelt i. Inndelingen er bruk under 20 årskyr, bruk mellom 20 og 30 årskyr og bruk over 30 årskyr.

Størrelsesgruppen under 20 årskyr er sannsynligvis en ganske sammensatt gruppe. Her finner vi noen bruk som er i avviklingsfasen hvor produksjonen reduseres og investeringer, spesielt i driftsbygninger, holdes på et lavt nivå. Men vi har også bruk som bygger ut og som har planer om å satse videre. For en del produksjonsparametere ligger denne gruppen noe under større melkeproduksjonsbruk. De har lavest avdrått per årsku og lavest kvotefylling, men til gjengjeld har de høyest pris per liter melk. De har mer i tilskudd per årsku enn de andre gruppene og var dermed den gruppen som hadde høyest produksjonsinntekter per årsku. Gruppen hadde det høyeste dekningsbidraget per årsku når en tar med tilskuddene, men det laveste dekningsbidraget uten tilskuddene. Denne gruppen hadde de høyeste faste kostnadene per årsku.

Størrelsesgruppen under 20 årskyr henter en større andel av sine inntekter gjennom tilleggsnæringer og andre næringer. Likevel er nettoinntekta til denne gruppen noe under de andre gruppene.

Melkeproduksjonsbrukene mellom 20 og 30 årskyr er den gruppen som har høyest inntekter fra husdyrproduksjonen per årsku. Denne gruppen og gruppen med færrest årskyr har de høyest totale produksjonsinntekter per årsku, forskjellen er liten mellom disse to gruppene. Gruppen mellom 20 og 30 årskyr har de høyeste variable kostnadene per årsku. De faste kostnadene i denne gruppen var tilnærmet like høye per årsku som for gruppen med færrest årskyr. Denne gruppen har et driftsomfang der det kreves en del investeringer, men omfanget er ikke så stort at de kan hente ut alle stordriftsfordelene. Dermed får denne gruppen de høyeste netto mekaniseringskostnadene av de tre gruppene.

Melkebrukene over 30 årskyr har høyest avdrått av de ulike størrelsesgruppene. Dette oppnås blant annet med bruk av mer kraftfôr per årsku og forskjellen fra gruppen 20 til 30 årskyr er 2 600 kr per årsku. Grovforavlingen per dekar er en god del høyere hos gruppen over 30 årskyr enn i de to andre gruppene. De største melkebrukene har de største investeringene i driftsbygninger, maskiner og redskaper og melkekvote. Dette gir blant annet store avskrivninger og høye faste kostnader, men denne gruppen har likevel de laveste faste kostnadene per årsku.

Verdien av eiendelene på brukene med mer enn 30 årskyr er omtrent dobbelt så høye som i de to andre gruppene. Det er anleggsmidlene som utgjør den største forskjellen. Melkebrukene over 30 årskyr har også betydelig høyere gjeld enn de to andre gruppene. De har 2,5 ganger så høy gjeld som brukene mellom 20 og 30 årskyr og hele 3,5 ganger så høy gjeld som brukene under 20 årskyr.

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk var nesten 100 000 kr høyere for brukene over 30 årskyr i forhold til brukene mellom 20 og 30 årskyr. Forskjellen mellom gruppen med færrest årskyr og gruppen med flest årskyr var 115 000 kr.

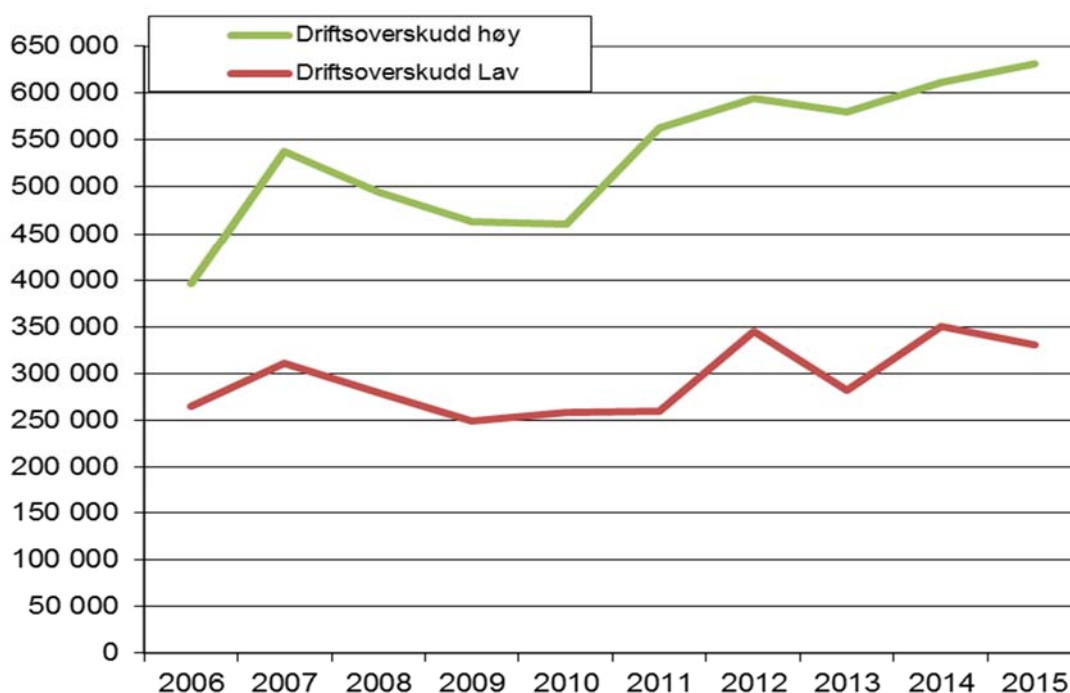
Lønnsevnen per time var 150 kr for brukene under 20 årskyr, 161 kr for brukene mellom 20 og 30 årskyr og 203 kr for brukene over 30 årskyr.

3.4 Melkeproduksjon - sammenligning av grupper basert på resultat før avskrivning

Tallene fra driftsgranskingene viser at det er stor variasjon i resultat mellom gårdsbruk, også mellom de med tilnærmet like produksjonsforutsetninger. Det var 63 melkebruk med i driftsgranskingene for Trøndelag i 2015. For å få sammenlignbare grupper, er alle bruk med over 35 kuenheter tatt ut, slik at vi sto igjen med 39 melkebruk. Brukene er deretter sortert etter resultat før avskrivning per kuenhet, og delt inn i tre like store grupper, en høygruppe (13 bruk), en mellomgruppe (13 bruk) og en lavgruppe (13 bruk). Gruppen med høyest resultat før avskrivning per kuenhet er benevnt som høygruppa, og gruppa med lavest resultat før avskrivning per kuenhet er benevnt som lavgruppa. Resultatene av sammenligningen er vist i tabellene 3 a – f i kapittel 9.

Buskapsstørrelsene i 2015 var 19,4 årskyr i høygruppa og 24,4 årskyr i lavgruppa. Brukene i høygruppa hadde mindre jordbruksareal, noe som skyldes lavere omfang av jordleie. Høygruppa hadde høyere melkeavdrått og høyere kvotefylling enn lavgruppa. Kvotefyllingsprosenten i høygruppa var hele 98,9 prosent. Omsatt mengde storfekjøtt var noe høyere for høygruppa. Resultat før avskrivninger per årsku kom på 38 900 kr i høygruppa mot lavgruppas 19 200 kr.

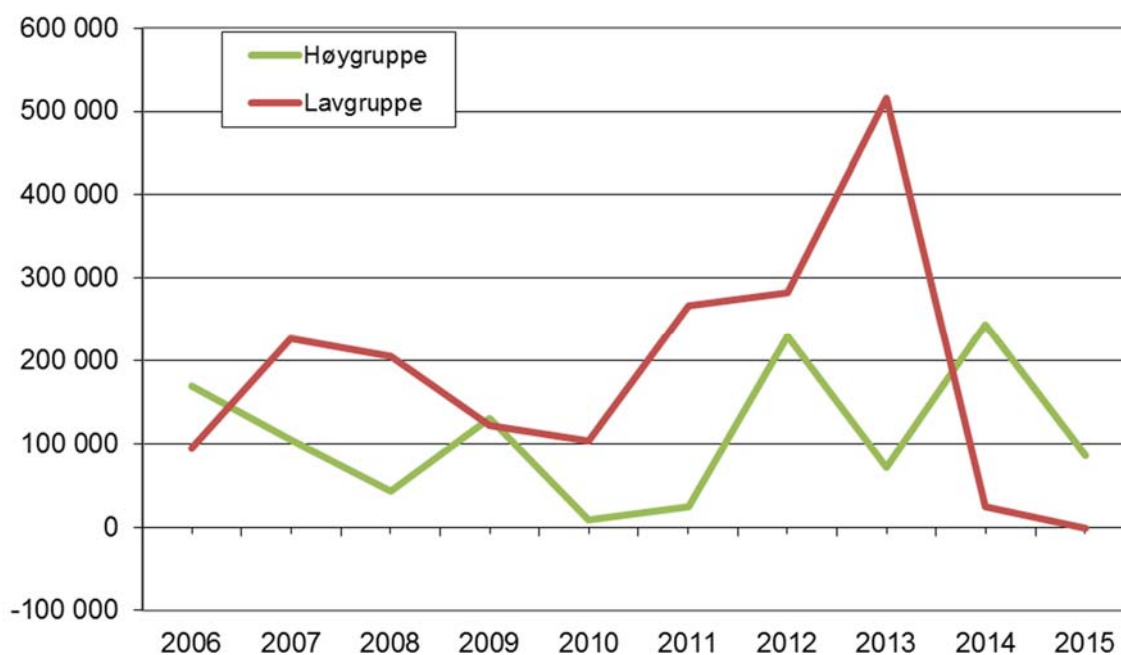
Det samlede driftsoverskuddet i 2015 var 630 900 kr i høygruppa mot 330 200 kr i lavgruppa i 2015. Figur 3.3 viser at utviklingen av driftsoverskuddet i høy- og lavgruppa har vært relativt lik i perioden fra 2006 fram til 2012, men i 2013 hadde høygruppa en mindre nedgang i driftsoverskudd fra 2012 enn lavgruppa. I 2014 tok lavgruppa igjen nedgangen fra 2013, mens i 2015 hadde høygruppa en positiv utvikling av driftsoverskuddet og lavgruppa en negativ utvikling. Høygruppa økte driftsoverskuddet med 50 300 kr, mens lavgruppa fikk redusert driftsoverskuddet med 13 300 kr.

Figur 3.3 Driftsoverskudd i lav- og høygruppe i melkeproduksjon i Trøndelag, 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

Melkeavdrått per årsku var størst i høygruppa, men begge gruppene hadde en nedgang i avdrått på ca 50 kg per årsku fra 2014 til 2015. De samlede produksjonsinntektene var størst i lavgruppa, 185 600 kr høyere enn for høygruppa. Større melkeleveranse er den viktigste årsaken. Høygruppa oppnådde 11 øre mer per liter melk. Hovedårsaken til forskjellen mellom gruppene ligger i de samlede kostnadene. Lavgruppa har de høyeste kostnadene, og de var 486 400 kr høyere enn kostnadene i høygruppa. Av dette utgjorde de variable kostnadene 197 600 kr og de faste kostnadene 288 700 kr. Arbeidsforbruket i jordbruket var 307 timer høyere i lavgruppa og disse timene var det hovedsakelig leid hjelp som utførte.

Figur 3.4 viser sum nettoinvesteringer i høygruppa og lavgruppa fra 2006 til 2015. De siste årene har hovedtyngden av investeringene vært i driftsbygninger, men i 2015 var det høyest investering i maskiner og redskaper i høygruppa og melkekvote i lavgruppa. I store deler av perioden har det ikke vært store avvik mellom de to gruppene i nettoinvesteringer, men lavgruppa har hatt de høyeste investeringene. Fra 2013 endret dette seg ved at investeringene har svingt en del mer og da spesielt hos lavgruppa. Både i 2014 og 2015 har lavgruppa hatt den laveste nettoinvesteringen.

Figur 3.4 Sammenligning av høy- og lavgruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum nettoinvestering, 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

Tabell 3.1 gir en oversikt over utviklingen i driftsoverskudd for jordbruk, skog og tilleggsnæring, lønnsinntekt, renteutgifter og nettoinntekt i høy- og lavgruppa fra 2008 til 2015. Lavgruppa har fram til 2012 høyere lønnsinntekt enn høygruppa, fra 2013 har høygruppa hatt høyest lønnsinntekt. Lavgruppa har høyere inntekter fra tilleggsnæring. Renteutgiftene til lavgruppa er mye høyere enn for lavgruppa. Noe av årsaken er høyere investeringer i anleggsmidler, men eiendeler i alt er likevel høyere i høygruppa. Gjelda til lavgruppa er over 3 ganger så stor som høygruppa.

Forskjellen i nettoinntekt har økt mellom de to gruppene. Fra 2008 har lavgruppa hatt en negativ trend, mens det har vært motsatt for høygruppa. Dette har ført til et større gap mellom gruppene. I 2008 hadde høygruppa en nettoinntekt som var 8 prosent høyere enn lavgruppa. I 2015 hadde denne forskjellen økt til 65 prosent

Tabell 3.1 Driftsoverskudd, lønnsinntekt, renteutgifter, nettoinntekt, og privat forbruk for høy- og lavgruppe i utvalgte år. Tall i hele tusen. 2015-kroner

	Lavgruppe			Høygruppe		
	2008	2012	2015	2008	2012	2015
Driftsoverskudd jordbruk	280	325	330	495	595	630
Driftsoverskudd skog	88	6	2	9	18	11
Driftsoversk. tilleggsnæring	111	91	80	25	50	42
Renteutgifter	107	98	131	48	34	36
Lønnsinntekt	265	250	206	187	160	263
Nettoinntekt	699	654	594	756	886	977

3.5 Samdrifter i melkeproduksjon

Antall samdrifter i melkeproduksjon økte mye fram til 2008. Etter at ordningen med leie av melkekvoter ble innført i 2009 har et stort antall samdrifter blitt oppløst. Dette tyder på at en stor andel samdriftsdeltakere har vært passive. Fra 2008 til 2016 har antall samdrifter på landsbasis sunket fra 2 068 til 954. I samme periode er antallet samdrifter i Trøndelag redusert fra 452 til 221.

Fra og med regnskapsåret 2005 er det samlet inn regnskap fra samdrifter med to deltakere i driftsgranskingene. For hver samdrift er det samlet inn regnskap både for selve samdrifta og for de to andelseierne i samdrifta hver for seg. Skatteregnskapene er gjort om til driftsregnskap på samme måte som regnskapene for enkeltbruk som inngår i driftsgranskingene. Regnskapet til samdrifta og regnskapene for medlemmene i samdrifta slås sammen til et konsernregnskap. All jordbruksdrift på de aktuelle brukene inngår i de økonomiske resultatene, slik at jordbruksvirksomheten omfatter både samdrifta og den jordbruksvirksomhet de to andelseierne eventuelt driver i egen regi.

For årene 2011 – 2015 var det med regnskapsresultater fra 9 til 11 samdrifter i undersøkelsene i Midt-Norge (Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Helgeland). Organiseringa av disse samdriftene er noe forskjellig. Enkelte har bygd felles driftsbygning der alle dyra har plass, mens andre bruker eksisterende driftsbygninger og har melkekyrner i ett fjøs og ungdyr i et annet.

Fra 2011 til 2015 har antall årskyr per samdrift økt fra 38,1 til 42,3 i Midt-Norge, og omsatt melkemengde har steget fra 270 600 til 313 900 liter. Melkekvoten har i samme tidsrom økt fra 273 800 til 322 600 liter og ned til 313 500 i 2015. I 2011 var samla jordbruksareal 607 dekar, dette steg til 711 dekar i 2015. Vi ser at samdriftene har hatt en betydelig vekst i størrelse, målt både i antall årskyr og dekar (se også tabell 10 bakerst i notatet).

I 2011 var driftsoverskuddet på 794 000 kr, det økte litt i 2011 og 2012, etterfulgt av en mindre nedgang i 2013. Deretter økte driftsoverskuddet til 1 032 600 kr i 2014 men gikk igjen ned til 946 000 kr i 2015. Hovedårsaken til det høye tallet i 2012 var både økt melkepris og melkemengde, som ga et utslag i en økning i melkeinntekten på 202 200 kr per samdrift fra 2011 til 2012. Økningen i 2014 skyldes økt melkemengde og økt melkepris. Årsaken til nedgangen i 2015 skyldes økning i faste kostnader. Det er vedlikeholdskostnadene som har økt mest sammen med avskrivninger på bygninger og maskiner. Det er også stor økning på maskinleie og leasing. I sum steg kostnadene med 117 400 kr i 2015.

Nettoinntekten hos samdriftene økte til 1 687 400 kr i 2015. Oppgangen skyldes først og fremst økte lønnsinntekter og større gevinst på aksjer og andre verdipapirer.

I 2015 hadde samdriftene i gjennomsnitt en nettoinvestering på 15 700 kr. Ingen av samdriftene investerte større beløp i driftsbygninger dette året, mens det ble investert 85 700 i traktor og maskiner. I tillegg ble det investert 27 300 kr i melkekvote per samdrift i 2015.

I Tabell 3.2 sammenlignes nøkkeltall fra samdriftene i Midt-Norge med store melkebruk fra hele landet. Store melkebruk har større produksjonsomfang og mer investert kapital, best resultat for familiens arbeidsfortjeneste per time og lønnsevne per time, men samdriftene har best resultat når det gjelder ytelse og driftsoverskudd.

Tabell 3.2 Samdrifter sammenlignet med store enkeltbruk, nøkkeltall 2015

	Samdrifter Midt-Norge	Store melkebruk, Landet
Antall bruk i undersøkelsen	9	52
Antall årskyr	42,3	49,9
Kg melk per årsku	8 157	7 837
Arbeidstimer jordbruket	4 597	4 385
Antall dekar grovfôr	603	568
Antall dekar korn	106	11
Driftsoverskudd	946 000	919 000
Familiens arb.fortj. per årsverk	375 900	401 500
Lønnsevne per time	199	214
Anleggsmidler i jordbruket	6 290 600	8 568 600
Egenkapitalprosent	51 %	39 %

3.6 Økonomien på store melkebruk fra hele landet

Oppfølging av undersøkelsen på store melkebruk

NILF publiserte i 2010 en undersøkelse av lønnsomheten på store melkebruk med 30–70 årskyr. I undersøkelsen inngikk totalt 42 regnskap fra 16 ulike bruk for perioden 2006 – 2008. Resultatene ble sammenlignet med ei gruppe samdrifter og ei gruppe enkeltbruk (20–30 årskyr). De store melkebrukene foretok alle større investeringer i forkant av undersøkelsen, mens i de to andre gruppene er det blanding av bruk som har investert og bruk som ikke har foretatt større investeringer.

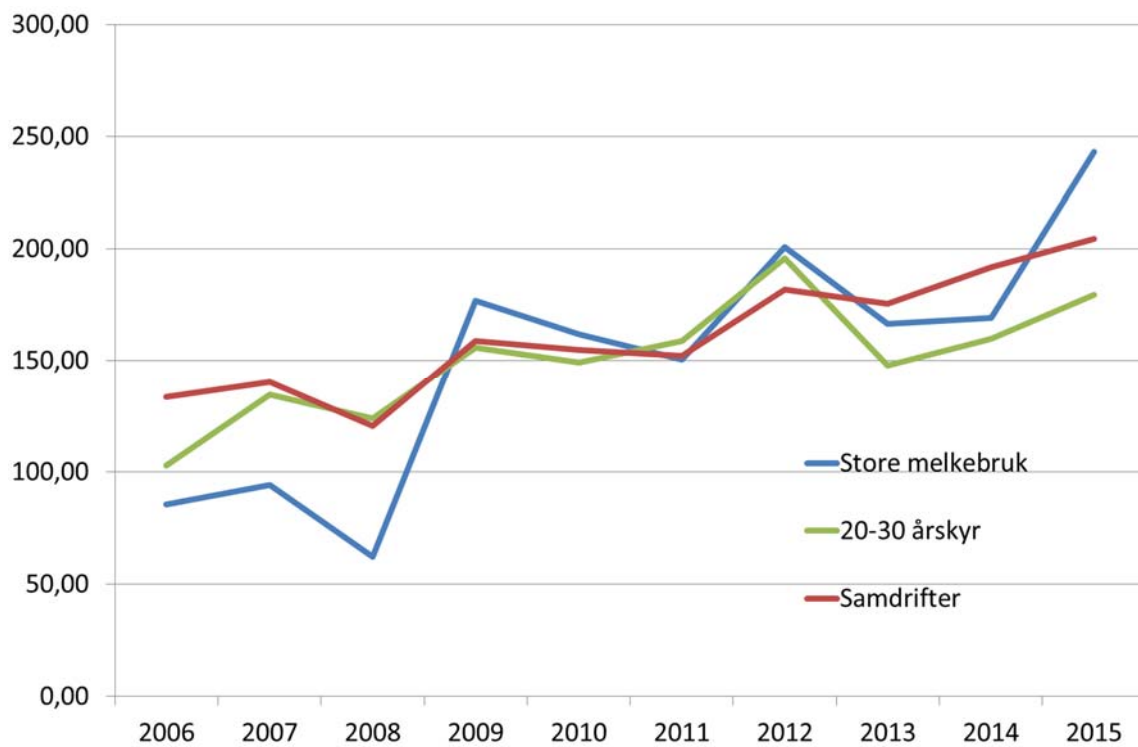
I 2015 har vi erfaringstall i ti år på ni av brukene i gruppa store melkebruk som har vært med i undersøkelsen «Lønnsomhet på store melkebruk» fra starten. Gruppa samdrifter er samdrifter fra hele landet, 27 stk., og i 2015 består gruppen 20-30 årskyr av 91 bruk fra hele landet.

Figur 3.5 viser at lønnsomheten på store melkebruk, målt som lønnsevne per time, var lav i perioden 2006 – 2008. Årsaken til dette var først og fremst at kapitalkostnadene på store melkebruk var vesentlig høyere enn i de andre gruppene, og at store melkebruk fikk mindre tilskudd per produsert enhet. Målt som familiens arbeidsfortjeneste per årsverk og lønnsevne per time, kom store melkebruk dårligere ut enn både samdriftene og gruppa med 20–30 årskyr.

I 2009 er det store melkebruk som har best resultat målt i lønnsevne per time. Andre undersøkelser som NILF har publisert om utbyggingsbruk, viser at det er en innkjøringsperiode etter store investeringer og driftsomlegginger før drifta er i gjenge; omtalt som oppstartsfase. Det kan også være tilfelle med brukene i denne undersøkelsen for perioden 2006 til 2008. I tillegg ble rentekravet, kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket, halvert fra 2008 til 2009. Det ga store utslag for gruppen store melkebruk som har høye investeringer.

I 2015 har samdriftene driftsoverskudd på 1 006 800 kr, en nedgang fra 1 031 900 kr i 2014, og en økning på 16 kr til 204 kr, i lønnsevne per time. Store melkebruk har en økning på nesten 231 200 kr i driftsoverskudd siste år, bruk mellom 20 og 30 årskyr har økning på 50 300 kr i driftsoverskudd. Lønnsevne per time hos store melkebruk blir på 243 kr, en økning på 77 kr. Hos gruppa bruk mellom 20 og 30 årskyr er resultatet 23 kr høyere enn året før, dvs. 179 kr i lønnsevne per time.

I 2015 hadde store melkebruk i snitt 51,4 årskyr (+ 0,4), samdrifter 49,8 årskyr (-0,8) og melkebruk mellom 20 og 30 årskyr gjennomsnittlig 24,6 årskyr (+0,4).

Figur 3.5 Lønnsevne per time i kroner. 2006-2015. 2015-kroner.

4 Spesialisert storfekjøttproduksjon

Antall bruk som driver ensidig kjøttproduksjon har økt de siste årene. En del av besetningene er i en avlsprosess der NRF-kua krysses med andre storferaser. Andre bruk er i ferd med å øke dyretallet. I Tabell 4.1 er det satt opp en oversikt over tre utvalgte år. Mengde omsatt kjøtt er nesten doblet på driftsgranskingsbrukene siden 2009. Antall kalvinger og areal på brukene er økt mye i perioden. Fra 2009 til 2012 økte resultatet betydelig målt i driftsoverskudd og familiens arbeidsfortjeneste per årsverk. I 2013 og 2014 var det stor nedgang i begge resultatmål, mens det var en økning igjen i 2015. Resultatmålene er oppgitt i 2015-kroner.

Tabell 4.1 Utvikling i storfekjøttproduksjonen fra 2009 til 2015, faste2015-kroner

Per bruk	2009	2012	2015
Antall bruk	13	15	22
Antall kalvinger	24,5	33,3	33,0
Storfekjøtt omsatt kg	5 325	8 664	8 134
Arbeidstimer jordbruk	1 748	2 010	2 182
Jordbruksareal daa	345	405	468
Herav leid daa	115	158	249
Driftsoverskudd	190 800	320 900	262 500
Fam.arbeidsfortj. per årsverk	169 200	282 800	194 800
Eiendeler i jordbruket	1 640 800	2 403 300	3 738 600
Egenkapitalprosent	67	55	47

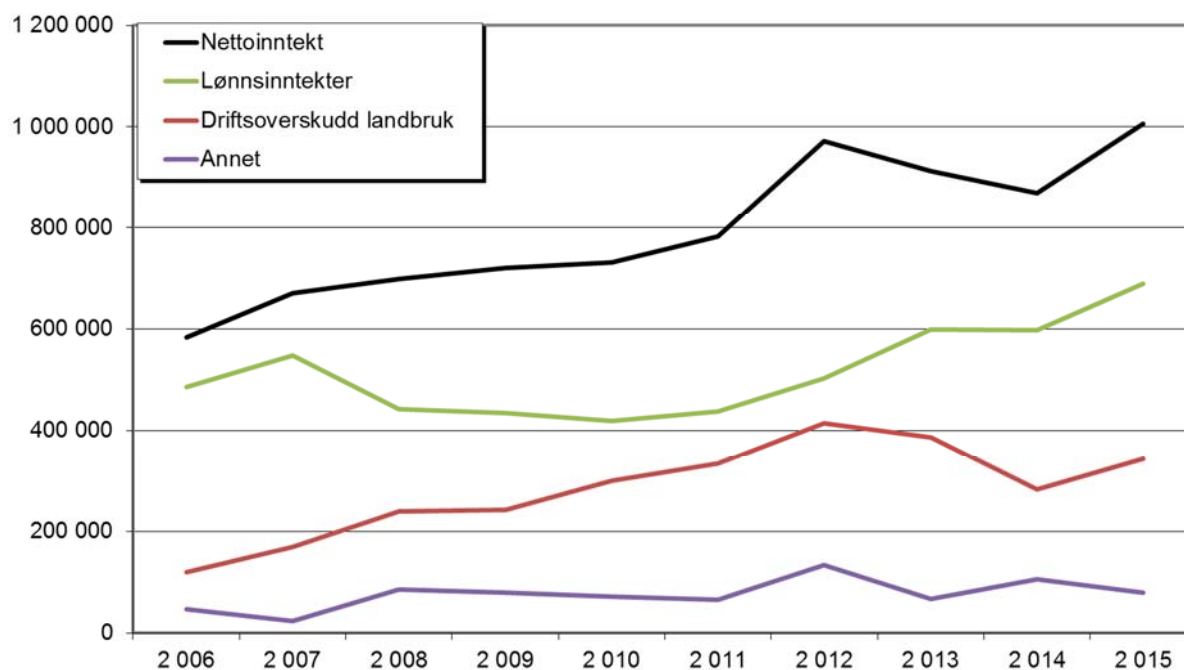
4.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

I årets (2015) driftsgranskinger inngår data fra 22 bruk i gruppen spesialisert storfekjøttproduksjon i Trøndelag. Det er en økning i produksjonsinntekter på ca. 5 prosent fra 2014, mens sum kostnader ble redusert med 3 prosent. Dette gir i sum en økning i driftsoverskudd på 95 400 kr, og familiens arbeidsfortjeneste per årsverk økte til 194 800 kr i 2015, opp fra 65 300 kr året før.

Timeforbruket økte litt siste år. Økningen skjedde mest i form av familiens arbeid på bruket og lite i form av leid arbeid. I 2011 og 2012 lå familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i spesialisert storfekjøttproduksjon over tilsvarende resultatmål i melkeproduksjonen. Dette var ikke tilfelle i 2013 og 2014. Vi registrerer igjen en økning i 2015, men fortsatt er det langt opp til resultatet for melkebrukene i 2015.

Figur 4.1 viser fordeling av brukerfamiliens samlede inntekt i perioden 2009-2015. På bruk med storfekjøttproduksjon er det lønnsinntekter utenom bruket som står for den største andelen av nettoinntekten. Fram til 2012 bidro inntekta fra landbruket mest til økningen i nettoinntekt, men de to siste årene har nedgang i landbruksinntekta bidratt til lavere nettoinntekt.

Storfekjøttproduksjon er den produksjonen som har den største variasjonen i lønnsomhet fra bruk til bruk. Det er store variasjoner både i omfang, investeringsnivå, investeringstidspunkt og arbeidsforbruk.

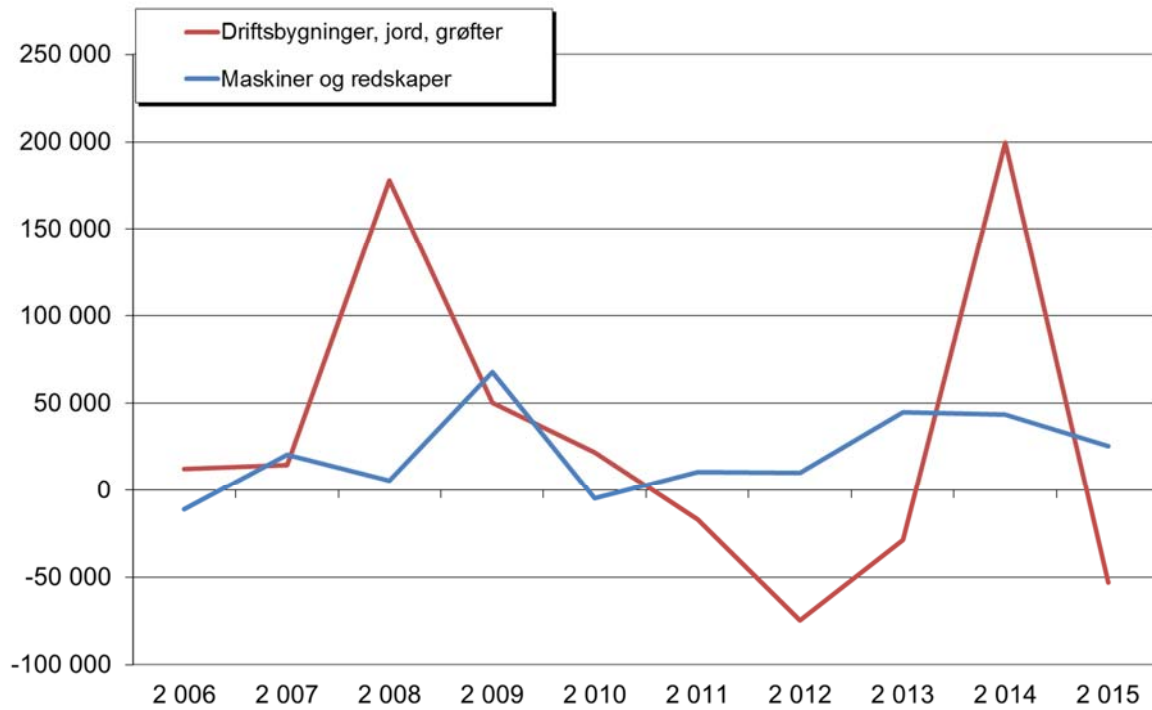
Figur 4.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd mv. på bruk med storfekjøttproduksjon. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

4.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Mange av de 22 brukene i gruppen spesialisert storfekjøttproduksjon i Trøndelag har tidligere drevet med melkeproduksjon, og har derfor fremdeles store faste kostnader knyttet til bygninger og mekanisk utstyr. Brukene har derfor vært preget av lite nyinvesteringer, men relativt store avskrivninger slik at nettoinvesteringene i flere av årene har vært lave eller negative (Figur 4.2). Den store økningen i 2008 skyldes at ett bruk i gruppa investerte i ny driftsbygning.

I 2014 hadde to bruk betydelige investeringer i driftsbygning, noe som gjør at gjennomsnittlig nettoinvestering i driftsbygninger er på kr 198 000 dette året. I 2015 er det positiv nettoinvestering på jord og grøfter og maskiner og redskap, mens det er negativ nettoinvestering for driftsbygninger. Sum nettoinvestering blir negativ, minus 27 500 kr.

Gjelda økte med 1,3 mill. kr fra 2012 til 2013 fordi større bruk med større omfang og investeringer har kommet inn i undersøkelsen. Gjelda gikk ned med 11 700 kr til 2015. Renteutgiftene økte med 60 000 kr fra 2012 til 2013, til 144 300 kr. I 2014 gikk renteutgiftene ned til 120 800 kr mens i 2015 var renteutgiftene 109 800 kr, en nedgang på 11 000 kr. Egenkapitalprosenten var på 55 prosent i 2012 og 47 prosent i 2015.

Figur 4.2 Nettoinvesteringer på bruk med storfekjøttproduksjon. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

5 Korn

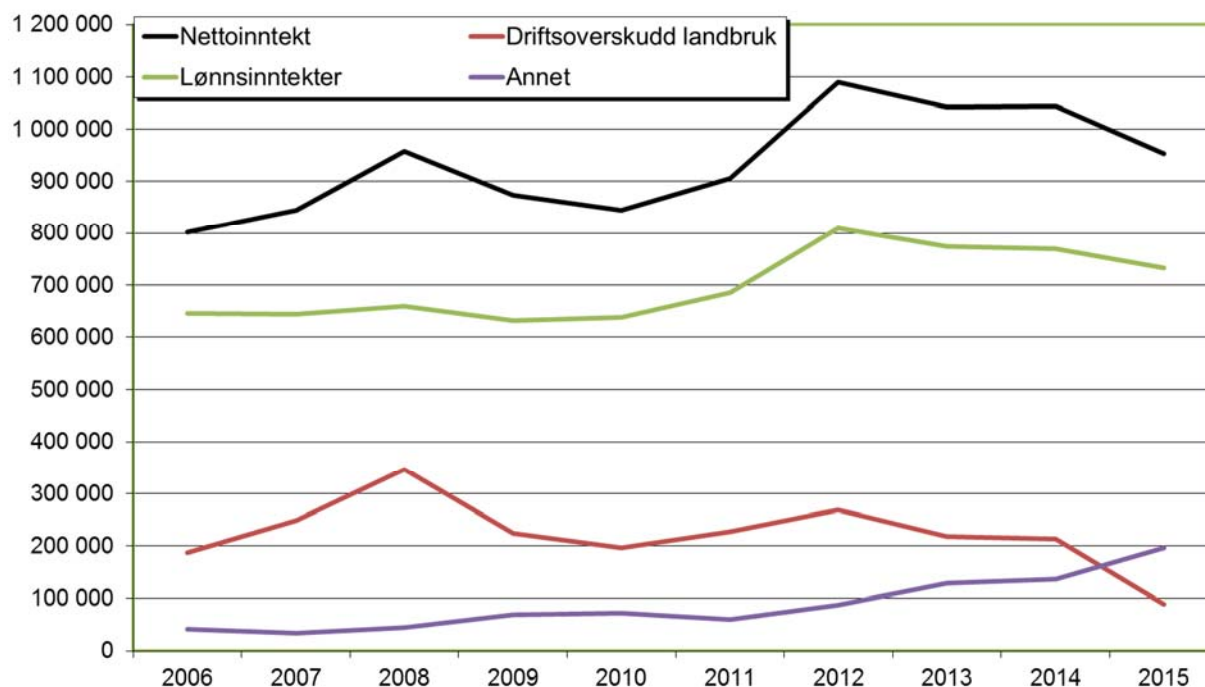
I 2015 var det 17 bruk med ensidig kornproduksjon som var med i driftsgranskingsmaterialet i Trøndelag. Bygg utgjør 85 prosent av kornarealet i snitt for disse brukene. Det er i 2015 noe innslag av havre og hvete. Totalt kornareal har ligget rundt 320 dekar per bruk de siste årene.

5.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

I Trøndelag i 2015 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på kornbrukene negativ. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk ble –16 900 kr, en nedgang på 151 500 kr fra 2014. Årsaken til den sterke nedgangen skyldes et svært dårlig kornår i Trøndelag med låge avlinger. På disse brukene har gjennomsnittsavlingen på bygg minka fra ca. 440 til 343 kg per dekar det siste året. Inntektene fra planteproduksjonen har minka med ca. 96 300 kr. Tilskuddene har i sum også minka noe, fra 176 700 kr til 161 100 kr. Variable kostnader har økt med 9 700 kr fra 2014, mest for handelsgjødsel og kalk. De faste kostnadene har økt med 6 700 kr, mest på økt maskinleie og diverse andre faste kostnader.

Sum arbeidstimer i jordbruket minka med 32 timer per bruk det siste året, det er mest nedgang på leid arbeid.

Lønnsomheten i kornproduksjonen er direkte avhengig av avlingsnivå og kornkvalitet, og varierer derfor mye fra år til år. (Figur 5.1). Likevel kan en si at det er felles for kornbrukene at driftsoverskudd i landbruket er lavt, men nettoinntekten høy.

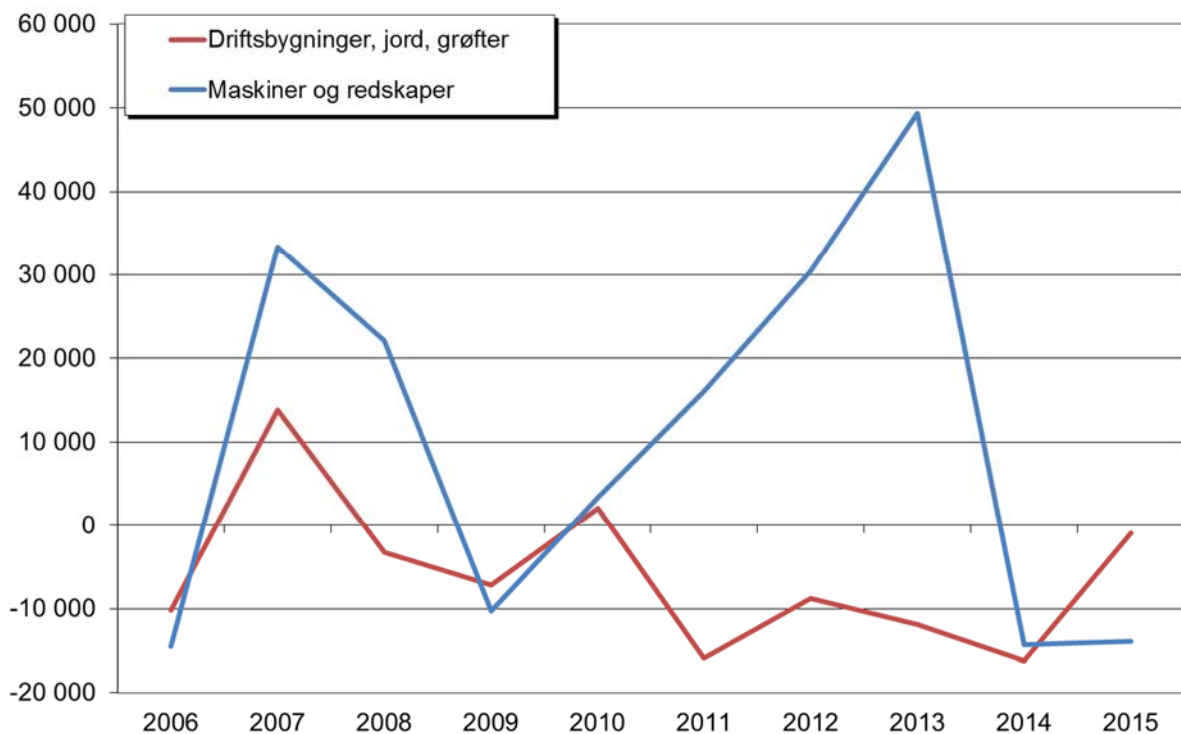

Figur 5.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd m.m. på bruk med korn. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

Arbeidsmessig utgjør kornproduksjonen på de brukene vi har med i statistikken litt mer enn et halvt årsverk for brukerfamilien, mens arbeidsinnsatsen i lønnet arbeid utenom bruket, utgjør litt under ett og et halvt årsverk.

5.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Figur 5.2 viser at nettoinvesteringene på kornbrukene er relativt lave. I 2009 var de totale nettoinvesteringene negative, mens de i 2011 så vidt var over null. I 2013 ble det i gjennomsnitt investert 49 400 kr i maskiner og redskap, mens det var negativ nettoinvestering på driftsbygning. I 2014 og 2015 var det negativ nettoinvestering på både maskiner og driftsbygninger, til sammen minus 30 500 kr i 2014 og minus 14 800 i 2015. Det er spesielt maskininvesteringene som varierer fra år til år. I ei lita gruppe kan utslagene på gjennomsnittstallene bli store når flere brukere investerer samtidig. Gjelda er på 1 763 300 kr i snitt i 2015 og har minka siden 2014.

Figur 5.2 Nettoinvesteringer på bruk med korn. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

6 Kombinert kornproduksjon/svinehold

Som for kornproduksjon, har lønnsomheten i kombinasjonen korn/svin tradisjonelt variert mye. Dette er et resultat av svingninger både i kornavlinger og prisen på svinekjøtt. Kombinert kornproduksjon/svinehold er den produksjonen som i 2015 har størst økning i lønnsomhet i driftsgranskingene i Trøndelag. Over tid har fôrforbruket per kg tilvekst gått ned, besetningene har blitt større og drifta mer effektiv. I statistikken for Trøndelag økte besetningene fra 53 avlsgris per bruk i 2009 til 61 avlsgris per bruk i 2013 men gikk ned til 52 avlsgris per bruk i 2015. På landsbasis er det 32 bruk med i driftsgranskingene i denne produksjonen og 12 av dem er fra Trøndelag.

6.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

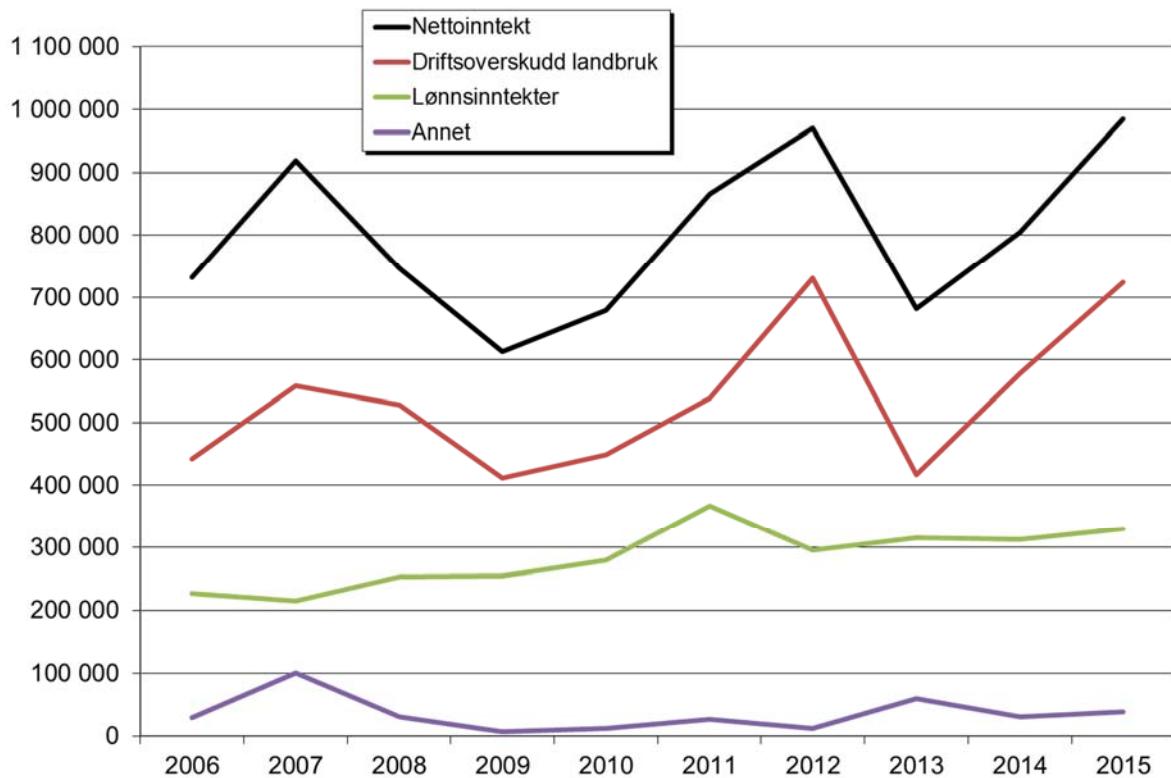
I Trøndelag i 2015 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på korn- og svinebrukene på 453 500 kr, og det er en økning på 119 900 kr fra 2013. Bøndene med kombinert korn og svineproduksjon hadde en stor avlingsnedgang på bygg, fra 401 kg per dekar i 2014 til 251 kg per dekar i 2015. Havre dyrkes bare på 4 prosent av arealet. Inntektene fra plante-produksjon minka med 120 000 kr fra 2014.

I svineproduksjonen var det nedgang i mengde omsatt kjøtt på slaktegris, mens omsetningen av smågris og avlsgris gikk opp. Tilskuddene minka med 7,7 prosent. Totalt sett økte produksjonsinntektene med 60 300 kr det siste året. En økning i kjøttprisen på slaktegris på 3,18 kr pr kg var også en av grunnene til denne økningen. Variable kostnader minka med 67 200 kr fra 2013, hovedsakelig grunnet lavere kostnad på kraftfôr. Sum faste kostnader var uendret, men kostnader til vedlikehold av maskiner og redskaper økte og til vedlikehold av bygninger gikk ned.

Sum arbeidstimer i jordbruket gikk ned med 107 timer og er på 2 823 timer i gjennomsnitt. Nedgangen kom i hovedsak på familiens arbeid.

Nettoinntekten for svinebøndene svinger mer i takt med endringene i driftsoverskudd fra landbruket enn for de andre driftsformene (Figur 6.1). Dette kommer av at inntekta fra jordbruket utgjør en større andel av totalinntekta enn for de andre driftsformene.

En årsak til nedgangen i nettoinntekt fra 2007 til 2008 var at renteutgiftene økte med 70 000 kr i perioden. Videre nedgang til 2009 kommer av at driftsoverskudd jordbruk ble redusert med 111 000 kr i forhold til året før. Fra 2009 til 2012 har driftsoverskuddet økt hvert år, noe som kommer av økt omsetning både av korn og gris. Nedgangen i 2013 skyldtes den sterke nedgangen i driftsoverskuddet for jordbruket, mens økningen i 2014 og 2015 skyldtes økt driftsoverskudd i jordbruket. Lønnsinntektene i gruppa hadde ett oppsving i 2011, men en nedgang igjen i 2012 og holdt seg på samme nivå i 2013 og 2014 og en liten økning i 2015.

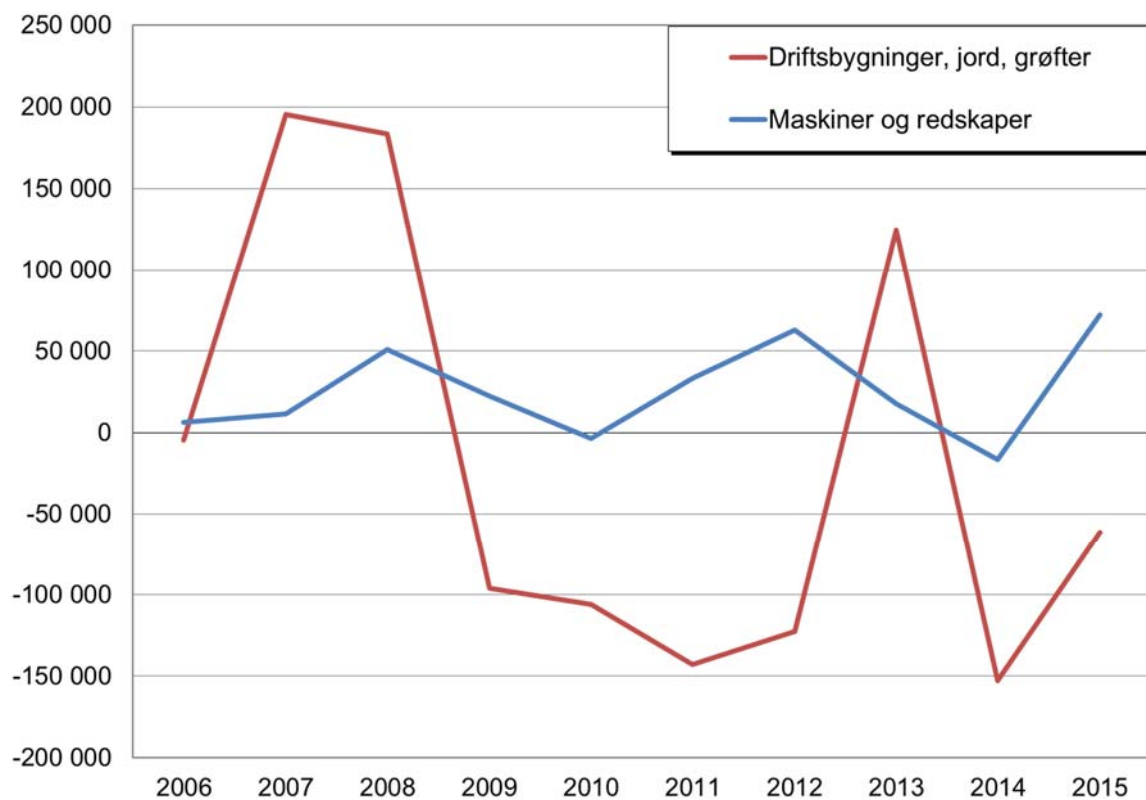
Figur 6.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd mm på bruk med kornproduksjon/svinehold. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

6.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Nettoinvesteringene for bruk med kombinert korn- og svineproduksjon er vist i Figur 6.2. I perioden fra 2003 til 2007 har investeringene i maskiner og redskap ligget rundt null, med en oppgang til 54 000 kr i 2008.

Fra 2009 har nettoinvesteringene i driftsbygninger vært negative, bortsett fra i 2013 da nettoinvesteringene var 125 000 kr. I og med at det her er snakk om en forholdsvis liten gruppe bruk, vil nettoinvesteringene kunne påvirkes sterkt selv om det er få bruk som står for investeringene.

Total gjeld var på 3,5 mill. kr, noe som er en nedgang på 221 200 kr fra året før. Renteutgiftene var på 112 900 kr i 2015, en nedgang på 35 000 kr fra 2014.

Figur 6.2 Nettoinvesteringer på bruk med kornproduksjon/svinehold. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

7 Sauehold

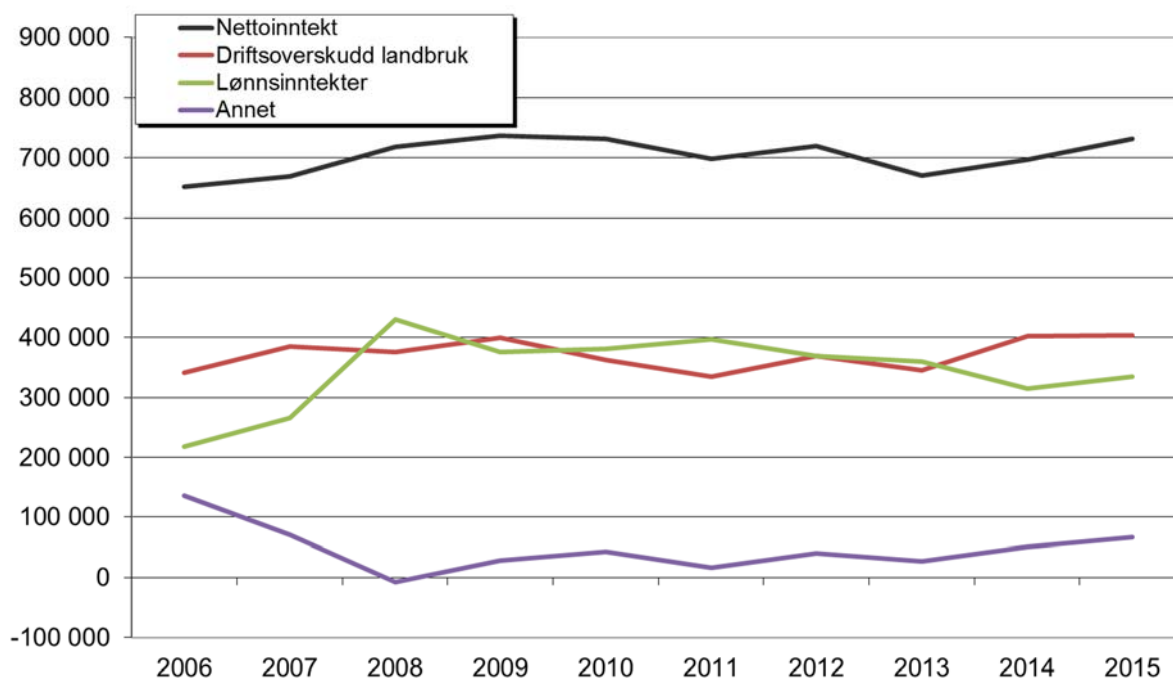
Det var 17 bruk med driftsformen sau i driftsgranskingsmaterialet for Trøndelag i 2015. Disse brukene hadde i gjennomsnitt 197 vinterføra sau med et totalareal på 300 dekar.

7.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Driftsoverskuddet steg med 32 300 kr i 2015, økningen var 23 600 kr året før. Produksjonsinntektene økte for fjerde året på rad, og økningen var på 101 600 kr i 2015. Inntektene fra saue- og lammeslakt steg med 53 100 kr, forårsaket av både bedre priser og større produksjon. De variable kostnadene økte med 35 700 kr, mens de faste kostnadene økte med 33 700 kr. Til sammen ga dette en kostnadsøkning på 69 400 kr. Økningen i variable kostnader skyldtes i stor grad økte kraftfôrkostnader. Økningen i faste kostnader skyldtes hovedsakelig høyere maskinkostnader og maskinleie.

Arbeidsforbruket i jordbruket var på 2 613 timer. Det var en økning i familiens arbeid mens det var tilsvarende nedgang for leid arbeid.

Målt i faste kroner var driftsoverskudd landbruk det høyeste siden 2007 (Figur 7.1). Driftsoverskuddet økte for både jordbruk, tilleggsnæringer og andre næringer, mens det var en nedgang i skogbruksinntektene. Lønnsinntekt utenom bruket har gått ned de siste årene, mens det var en økning igjen i 2015. Nettoinntekten steg med nesten 48 700 kr i 2015.

Figur 7.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd m.m. på bruk med sauehold. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

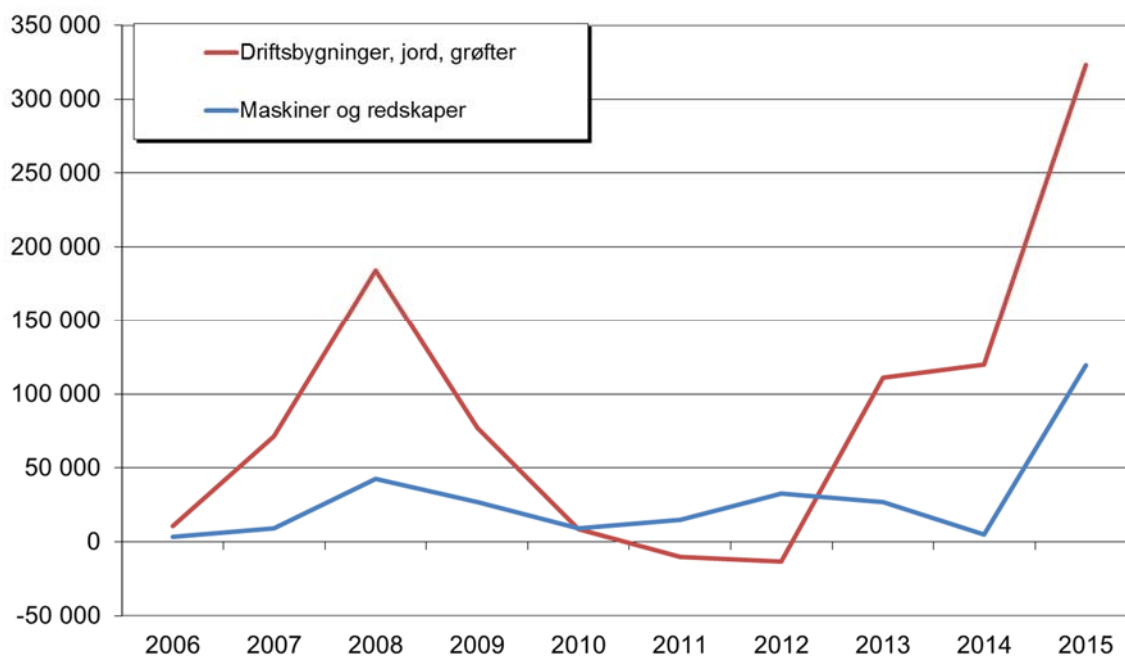
7.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

De samlede nettoinvesteringene økte med nesten 317 800 kr i 2015. Det var størst økning i nettoinvesteringer i driftsbygninger, mens også maskininvesteringene økte (Figur 7.2). På grunn av relativt få deltakerbruk vil gjennomsnittet variere med store investeringer på enkeltbruk. I 2008 var det ett bruk i gruppa som investerte nærmere 2 mill. kr i driftsbygning, og et annet bruk utbedret

driftsbygningen for 550 000 kr. I 2013 var det ett bruk som investerte 1,6 mill. kr og ett som investerte 550 000 kr i driftsbygning. I 2015 var det flere bruk som investerte i nye driftsbygninger.

Nettoinvesteringene i maskiner og redskaper har i alle år fra og med 2004 ligget mellom null og 50 000 kr. I 2015 ble nettoinvesteringen nesten 119 400 kr, en økning på over 114 000 kr fra 2014.

Gjelda på sauebrukene økte med 297 000 kr i 2015 til 2 168 700 kr. Dette skyldtes i stor grad økte nettoinvesteringer. Egenkapitalprosenten i 2015 ble på 53 prosent, mot 51 prosent året før.

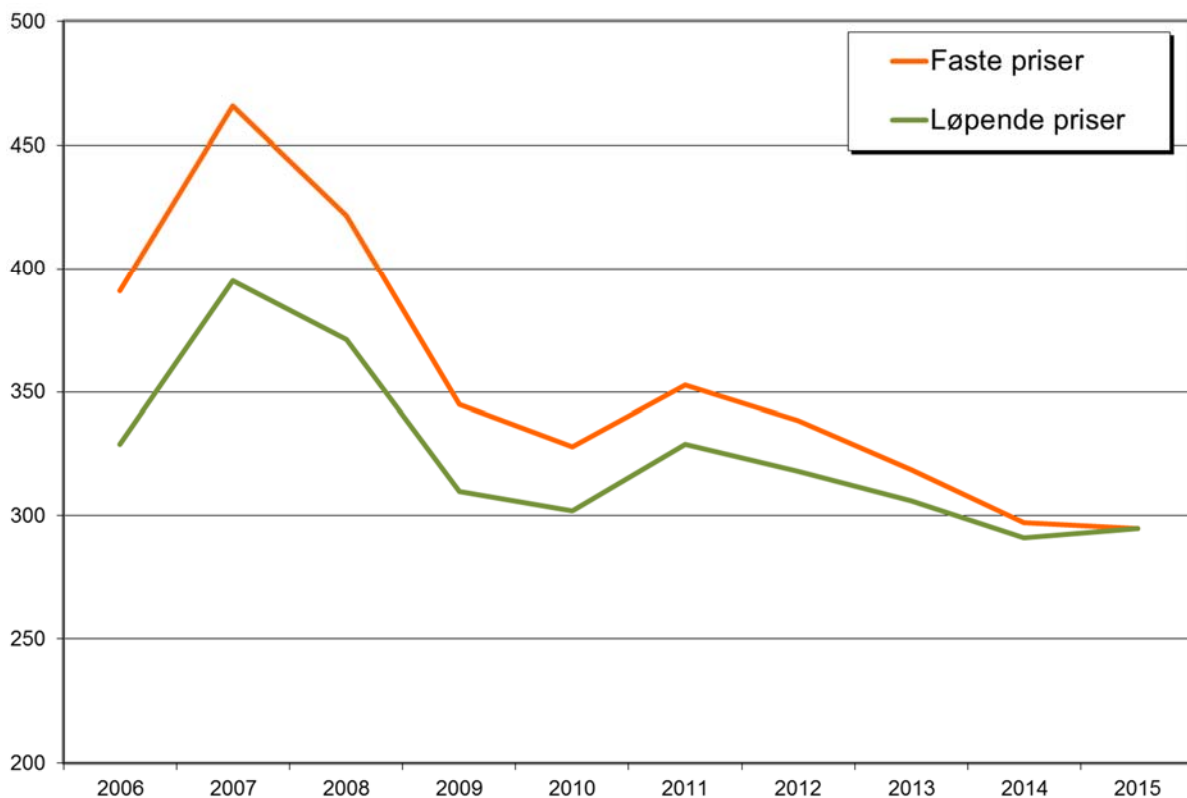
Figur 7.2 Nettoinvesteringer på bruk med sau. 2006-2015. Kroner per bruk. 2015-kroner

8 Gårdsskogbruket

Gårdsskogbruket er representert ved et eget utvalg blant de brukene som er med i drifts-granskingene for jordbruket, der det er satt spesielle krav til skogsstørrelse (minst 50 m³ balansekvantum).

Nedenfor er det presentert noen resultater for Midt-Norge, som foruten de to Trøndelagsfylkene også omfatter kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal fylke og Helgeland i Nordland fylke.

I skogbruksgranskingene for 2015 var det med 33 bruk fra Midt-Norge. På disse brukene ble det i gjennomsnitt avvirket 92 m³.

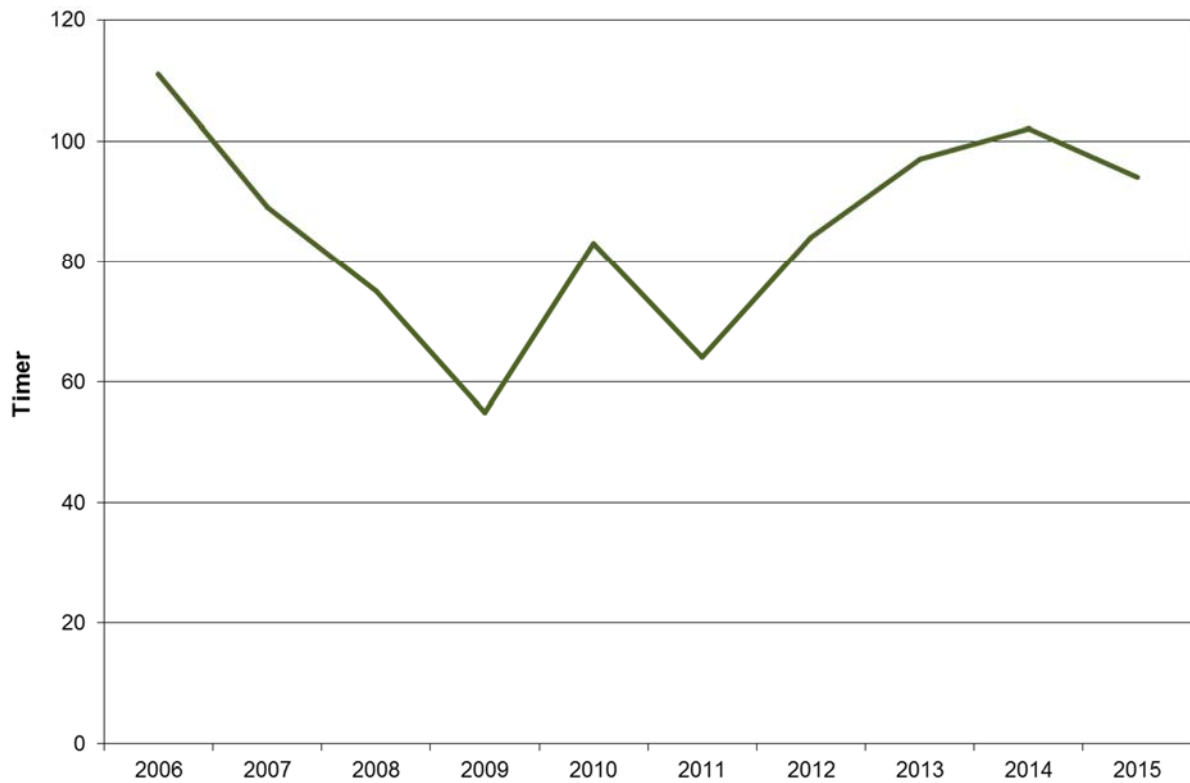
Figur 8.1 Oppnådd pris på bartrevirke 2006-2015. Kroner per m³

Figur 8.1 viser oppnådd pris på bartrevirke i perioden 2006 til 2015. Fra og med 2008 har det vært en synkende trend med et bunnår i 2015. Året 2007 hadde de beste prisene i 10-årsperioden.

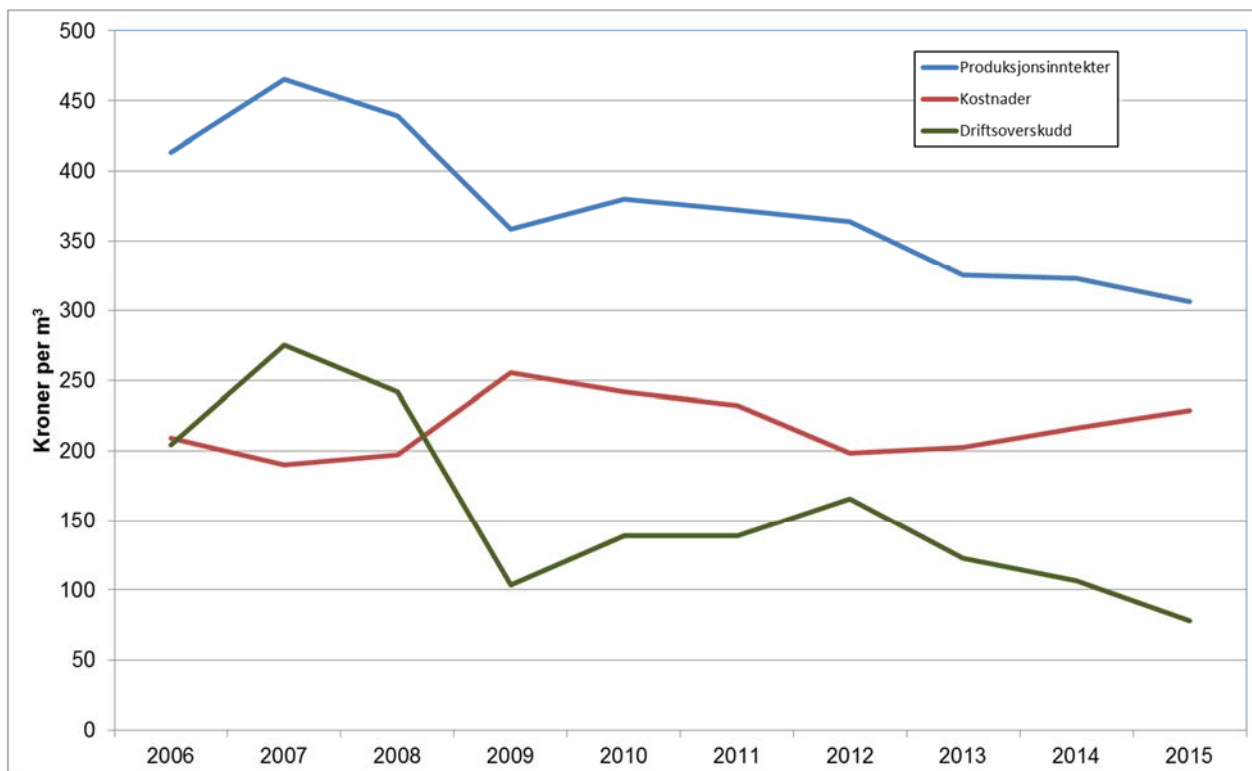
Figur 8.2 Avvirkning i prosent av balansekvantum 2006-2015

Figur 8.2 viser avvirkningen uttrykt i prosent av balansekvantum i perioden 2006 til 2015. Figuren viser at avvirkningsprosenten varierer mye. Avvirkningsprosenten svinger stort sett i takt med tømmerprisene. Høyest avvirkningsprosent var det i 2008 da den var 135 prosent av det tømmerkvantum som kan tas ut, uten å forringe skogen på lang sikt (balansekvantum). Avvirkningsprosenten nådde et bunnivå i 2015 med 41 prosent.

Figur 8.3 Familiens arbeidsinnsats i skogen i timer 2006-2015

Figur 8.3 viser familiens arbeidsinnsats i skogen. Trenden har vært synkende i lengre tid, men viser oppgang fra og med 2010. Arbeidsinnsatsen i 2015 var i overkant av 90 timer. Lavere arbeidsinnsats de siste årene har sammenheng med at skogeierne i større grad velger å sette bort arbeidet til entreprenører.

Figur 8.4 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd per m³ i gårdsskogbruket 2006-2015. 2015-kroner

Figur 8.4 viser produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd per m³ i faste kroner i perioden 2006 til 2015. I 2015 var produksjonsinntektene 307 kr per m³. Målt i faste kroner er dette det laveste i hele tiårsperioden. Inntektene var høyest i 2007 da de var på 465 kr målt i faste kroner. I gjennomsnitt var produksjonsinntektene for tiårsperioden 375 kr målt i faste kroner.

I 2015 var kostnadene 229 kr per m³ eller 75 prosent av produksjonsinntektene. I gjennomsnitt for tiårsperioden utgjorde kostnadene 59 prosent av produksjonsinntektene. Det er naturlig at i år med høyere avvirking, vil kostnadsandelen bli lavere da de faste kostnadene kan deles ut på flere kubikkmeter avvirket. I år med gode priser og høyere avvirkning vil dermed kostnadene synke og inntektene stige per m³.

Differansen mellom produksjonsinntektene og kostnadene utgjør driftsoverskuddet. I 2015 var dette bare 78 kr per m³, som er det laveste for hele 10-årsperioden.

9 Tabellsamling 2011 – 2015

Tabellsamlingen inneholder tall fra driftsgranskingene for årene 2011 til 2015.

- 1 Alle bruk
- 2 Melkeproduksjon, alle bruk
- 3 Melkeproduksjon, sammenligning av lav- og høygruppe
- 4 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe under 20 årskyr
- 5 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe 20–29,9 årskyr
- 6 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe fra og med 30 årskyr
- 7 Melkeproduksjon, kystbygder
- 8 Melkeproduksjon, indre bygder
- 9 Melkeproduksjon, fjellbygder
- 10 Melkeproduksjon, samdrift
- 11 Kjøttproduksjon på ammekyr
- 12 Kornproduksjon
- 13 Kombinert kornproduksjon og svinehold
- 14 Sauehold

Hver tabell er på 3 sider og er delt i 6 deler:

- a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser
- b. Nettoinvesteringer
- c. Produksjonsinntekter per bruk
- d. Kostnader per bruk
- e. Resultatregning
- f. Balanse og egenkapital per bruk

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	128	133	136	147	147
Brukers alder	47	47	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	98,7	89,1	90,8	96,7	98,9
Grovfôr, daa	246,7	254,4	277,4	277,4	276,4
Annet areal, daa	0,8	1,6	1,5	3,4	3,9
Jordbruksareal, daa	346,3	345,1	369,6	377,5	379,2
- herav leid areal, daa	114,7	117,6	140,8	150,5	147,6
Korn, FEm pr daa	341	426	336	412	328
Grovfôr, FEm pr daa	372	393	354	378	386
Jordbruksareal, FEm pr daa	363	401	349	384	368
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	13,6	14,0	13,5	13,4	13,5
Kumelk, liter omsatt	87 493	93 739	90 916	92 623	94 880
Melkevot	92 441	102 941	99 454	99 670	97 840
Produsert melk pr årsku, kg	7 202	7 408	7 529	7 634	7 774
Storfekjøtt, kg omsatt	4 161	4 164	4 869	4 397	4 359
Antall avlsgriser	5,0	5,5	5,4	4,9	4,3
Salgbare smågriser	102	106	103	96	91
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	5 966	5 636	5 622	5 147	4 560
Antall vinterfôra sauer (vfs)	24	24	25	25	27
Kg kjøtt pr vfs	26	28	27	30	32
Ull, kg omsatt pr vfs	4,1	5,2	3,7	4,7	4,4
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 946	1 922	1 930	1 860	1 839
Ektefelle	400	413	436	375	340
Barn under 17 år	17	28	19	24	24
Sum familie	2 364	2 363	2 384	2 259	2 204
Leid arbeid	678	667	654	645	612
Sum timer i jordbruket	3 042	3 030	3 038	2 904	2 816
Sum timer familie i skogbruket	46	50	62	58	45
Sum timer i tilleggsnæring	109	123	128	129	112
Familiens arbeid på nyanlegg	76	63	49	51	15
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 319	1 375	1 402	1 338	1 380
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,08	2,10	2,27	2,41	2,45
Havre, kr pr kg	2,14	2,08	2,15	2,45	2,09
Kumelk, kr pr l	4,47	4,86	4,77	4,96	5,31
Kukjøtt, kr pr kg	35,87	39,58	42,70	42,96	44,93
Annet storfekjøtt, kr pr kg	43,58	46,96	50,46	51,34	53,11
Smågris for salg, kr pr stk.	872	859	774	930	1029
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	25,14	25,43	25,28	25,65	28,83
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	41,34	45,66	49,50	51,39	52,79
Ull, kr pr kg	29,74	34,07	33,71	35,78	35,49

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	3 960	4 364	7 669	5 517	8 971
Driftsbygninger	75 529	45 442	161 924	75 749	-14 412
Maskiner og redskap	14 222	29 513	43 622	27 232	56 519
Melkevot (ku og geit)	9 237	6 019	12 042	9 930	15 114
Sum nettoinvesteringer	102 948	85 338	225 256	118 428	66 191

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	69 856	83 588	73 238	98 561	80 536
Andre planteprodukter	15 345	19 777	31 883	30 364	24 359
Planteprodukter i alt	85 201	103 365	105 121	128 925	104 895
Storfe, melk	391 287	455 498	433 782	459 572	503 999
Storfe, livdyr	29 408	32 768	35 907	37 262	47 144
Kuslakt	68 541	78 511	91 922	88 575	96 756
Annet storfeslakt	114 134	124 273	159 446	132 566	150 882
Smågriser	19 055	20 640	21 676	26 071	32 657
Slaktegriser	153 873	155 075	141 718	134 587	131 832
Avlsgriser	7 160	16 764	13 348	16 060	28 793
Sauer, livdyr og slakt	34 361	36 319	42 831	47 694	54 980
Ull	2 686	4 116	3 105	4 233	4 375
Andre inntekter, husdyrholdet	23 478	23 045	48 502	151 585	164 502
Husdyrprodukt i alt	843 982	947 009	992 238	1 098 205	1 215 920
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	61 561	60 155	63 348	66 417	65 963
Arealtilskudd, grovfôr	30 348	36 890	37 542	37 676	40 150
Arealtilskudd, korn	23 713	21 789	21 661	23 906	22 719
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	92 382	100 528	106 406	107 919	116 409
Bunnfradrag	-3 023	-3 064	-3 224	-3 272	-6 441
Driftstilskudd melk/Driftstilsk. kjøttfeprod.	57 696	68 342	70 908	70 800	71 171
Distriktstilskudd storfe	37 257	39 717	43 021	52 090	52 482
Distriktstilskudd sau	3 867	3 621	3 751	4 083	4 302
Grunntilskudd sau	2 546	2 327	2 602	2 746	2 975
Beitetilskudd	24 059	26 572	29 470	31 118	32 070
Regionale miljøtilskudd	11 557	13 075	10 761	12 194	12 041
Refunderte avløserutgifter	60 683	62 927	64 542	62 847	63 910
Andre tilskudd	9 883	11 598	15 936	12 128	8 902
Tilskudd i alt	412 527	444 479	466 723	480 651	486 653
Leieinntekter, traktor og redskap	12 975	14 153	19 574	18 045	14 782
Andre inntekter	1 901	4 157	7 677	6 814	9 265
Produksjonsinntekter i alt	1 356 586	1 513 162	1 591 333	1 732 640	1 831 515

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	267 440	291 256	323 153	379 245	388 418
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	18 324	17 351	25 559	19 812	19 436
Såvarer	13 464	12 275	15 402	18 247	16 035
Handelsgjødning og kalk	48 185	56 031	58 811	64 618	66 289
Plantevernmidler	4 663	4 641	4 061	5 901	5 316
Konserveringsmidler	8 340	8 847	9 283	8 505	7 887
Andre forbruksartikler m.v.	68 457	72 670	79 678	87 875	98 984
Kjøp av dyr	39 735	36 763	50 782	78 206	79 634
Sum variable kostnader	468 608	499 833	566 729	662 409	681 999
Leid arbeid	84 371	90 251	99 352	90 158	91 676
Drivstoff	32 753	35 049	35 054	37 740	34 534
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	8 081	7 879	11 750	10 421	10 362
Vedl.h. driftsbygninger	39 167	40 404	47 248	51 126	54 933
Vedl.h. traktor og maskiner	58 864	53 296	59 659	60 699	67 623
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 179	1 155	1 212	1 345	1 587
Avskr. driftsbygninger	70 531	77 162	91 931	100 228	105 237
Avskr. traktor og maskiner	53 605	57 978	63 246	69 389	74 441
Maskinleie	60 892	65 947	79 610	90 823	97 629
Leie av dyr ²⁾		6	61	136	
Leie av bygninger ²⁾	137	201	261	283	199
Leie av kvote ²⁾	4 098	6 533	6 307	6 254	5 698
Andre faste kostnader	126 447	123 240	139 094	147 381	155 519
Sum faste kostnader	540 123	559 100	634 785	665 985	699 440
Kostnader i alt	1 008 731	1 058 933	1 201 513	1 328 394	1 381 439
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,65	1,54	1,82	1,78	1,95
Netto mekaniseringskostnader pr daa	599	619	634	685	718

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	347 855	454 229	389 819	404 246	450 076
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	75 907	83 041	93 412	102 132	71 204
Familiens arbeidsfortjeneste	271 948	371 189	296 407	302 114	378 872
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	194 830	270 222	214 819	228 461	294 317
Lønnsevne	356 319	461 440	395 759	392 272	470 548
Lønnsevne pr. time	117,13	152,29	130,27	135,10	167,10
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	231 147	295 044	254 934	267 357	311 088
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	212 596	287 043	232 215	250 000	297 619
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	347 855	454 229	389 819	404 246	450 076
Driftsoverskudd, skogbruk	14 034	17 970	8 704	11 037	10 295
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	49 618	50 147	52 282	49 976	65 985
Driftsoverskudd, andre næringer	22 052	27 611	18 453	27 242	31 443
Lønnsinntekt	317 206	348 379	372 029	359 980	397 211
Pensjoner og sykepenger	22 047	25 159	33 617	43 577	39 835
Gevinst/utbytte verdipapir	8 198	11 391	12 646	12 405	8 489
Familiens arbeid på nyanlegg	12 542	11 051	8 834	9 432	2 855
Renteinntekter	10 329	13 635	14 412	15 765	13 336
- Renteutgifter	76 093	90 120	104 696	111 530	100 444
- Kårutgifter	10 326	10 319	9 980	10 565	10 593
Nettoinntekt	717 462	859 133	796 120	811 564	908 488
Privatforbruk ekskl. skatt	493 362	544 412	541 154	507 630	529 606
Betalte skatter	169 402	194 256	224 338	216 038	212 834

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	432 749	486 300	521 488	530 110	622 938
Andre krav	152 889	165 714	192 365	279 876	299 772
Omløpsmidler, jordbruk	246 807	266 784	289 556	308 014	316 872
Omløpsmidler, skogbruk	674	511	579	496	453
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	2 814	3 201	3 759	3 748	3 492
Omløpsmidler, andre næringer	161 651	155 772	195 120	236 728	258 540
Omløpsmidler i alt	997 583	1 078 281	1 202 867	1 358 973	1 502 068
Anleggsmidler, jordbruk	2 345 299	2 560 028	2 953 127	3 176 036	3 287 340
Anleggsmidler, skogbruk	142 568	150 408	144 694	154 667	154 337
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	90 827	137 658	132 788	144 763	117 794
Anleggsmidler, andre næringer	24 369	23 892	18 584	25 350	27 010
Privat hovedbygninger	553 316	584 362	630 121	675 670	709 577
Privat, annet	253 586	237 280	264 375	237 240	245 901
Anleggsmidler i alt	3 409 964	3 693 629	4 143 688	4 413 727	4 541 959
Eiendeler i alt	4 407 547	4 771 910	5 346 555	5 772 700	6 044 027
Eiendeler i jordbruket	2 592 105	2 826 812	3 242 683	3 484 050	3 604 212
Kortsiktig gjeld	320 867	364 647	382 105	399 026	411 452
Langsiktig gjeld	1 712 522	1 826 256	2 278 918	2 466 675	2 479 849
Gjeld i alt	2 033 389	2 190 903	2 661 023	2 865 701	2 891 302
Endring i året, kroner	161 869	123 313	284 172	122 496	15 965
Egenkapital	2 374 158	2 581 007	2 685 532	2 906 999	3 152 725
Egenkapitalprosent	54	54	50	50	52
Endring i året (sparing)	95 984	143 271	119 916	135 255	263 411
Arbeidskapital	676 716	713 634	820 762	959 947	1 090 615
Endring i året	52 042	29 821	104 920	100 821	145 161
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	66	67	64	67	63
Brukers alder	46	46	47	47	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	21,5	19,6	17,6	19,1	17,1
Grovfôr, daa	310,0	322,3	343,6	358,1	367,5
Annet areal, daa	0,3	1,5	1,4	4,8	5,8
Jordbruksareal, daa	331,8	343,4	362,6	382,1	390,4
- herav leid areal, daa	124,0	133,2	145,0	168,3	171,0
Korn, FEm pr daa	415	371	285	371	378
Grovfôr, FEm pr daa	402	429	398	426	428
Jordbruksareal, FEm pr daa	402	424	391	418	420
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	24,2	25,9	26,8	27,7	29,2
Kumelk, liter omsatt	156 904	173 395	179 530	190 028	205 160
Melkekvote	165 866	191 176	196 619	205 747	213 347
Produsert melk pr årsku, kg	7 229	7 409	7 473	7 579	7 758
Storfekjøtt, kg omsatt	6 083	5 866	6 317	6 321	6 804
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 357	2 383	2 449	2 358	2 368
Ektefelle	563	606	631	533	490
Barn under 17 år	21	29	23	28	18
Sum familie	2 941	3 017	3 103	2 919	2 876
Leid arbeid	818	823	805	817	802
Sum timer i jordbruket	3 758	3 841	3 909	3 736	3 678
Sum timer familie i skogbruket	37	43	52	55	49
Sum timer i tilleggsnæring	135	129	132	116	88
Familiens arbeid på nyanlegg	146	102	62	55	19
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	961	1 040	1 076	1 002	1 014
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,06	2,06	2,32	2,29	2,34
Havre, kr pr kg		1,87	2,11	2,26	2,00
Kumelk, kr pr l	4,48	4,87	4,78	4,97	5,31
Kukjøtt, kr pr kg	35,73	39,06	42,51	42,82	44,56
Annet storfekjøtt, kr pr kg	42,83	45,18	48,07	48,24	50,47

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	7 062	6 839	15 640	9 537	-2 671
Driftsbygninger	185 994	143 261	243 849	112 500	-44 897
Maskiner og redskap	8 900	30 237	63 370	47 385	49 458
Melkekvote (ku og geit)	17 234	16 843	26 484	25 550	29 038
Sum nettoinvesteringer	219 191	197 180	349 344	194 971	30 929

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	15 255	13 592	13 075	16 237	15 815
Andre planteprodukter	11 979	19 753	30 794	35 745	26 514
Planteprodukter i alt	27 234	33 344	43 869	51 982	42 329
Storfe, melk	703 291	843 572	857 543	944 758	1 089 138
Storfe, livdyr	32 228	34 465	33 226	40 720	49 222
Kuslakt	108 550	121 653	145 954	152 018	165 647
Annet storfeslakt	153 677	154 910	183 858	158 365	197 558
Andre inntekter, husdyrholdet	1 256	4 424	4 518	2 856	3 584
Husdyrprodukt i alt	999 001	1 159 024	1 225 099	1 298 717	1 505 149
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	60 087	58 774	62 040	65 493	66 823
Arealtilskudd, grovfôr	38 801	47 930	48 250	50 361	55 253
Arealtilskudd, korn	5 818	4 876	5 039	4 725	4 487
Arealtilskudd, annet	61	51	49	50	30
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	104 071	112 636	116 755	120 433	125 811
Bunnfradrag	-3 045	-3 082	-3 477	-3 358	-6 870
Driftstilskudd melk ku	93 435	111 402	116 193	122 468	125 593
Distriktstilskudd storfe	64 253	68 867	74 640	91 514	99 389
Distriktstilskudd sau	84	75	97	194	257
Grunntilskudd sau	82	72	91	180	252
Beitetilskudd	17 440	19 781	22 625	25 249	26 986
Regionale miljøtilskudd	8 262	10 446	9 319	10 688	10 835
Refunderte avløserutgifter	76 874	80 088	80 976	79 968	82 305
Andre tilskudd	7 419	11 224	12 293	10 384	4 916
Tilskudd i alt	473 642	523 139	544 889	578 350	596 070
Leieinntekter, traktor og redskap	15 688	16 038	19 711	16 508	13 123
Andre inntekter	-99	3 199	5 063	1 125	441
Produksjonsinntekter i alt	1 515 467	1 734 744	1 838 631	1 946 682	2 157 112

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	269 946	321 474	350 806	390 353	428 133
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	25 893	25 506	28 910	26 950	28 272
Såvarer	11 522	11 456	12 834	13 714	12 486
Handelsgjødsel og kalk	50 490	62 302	63 099	73 923	73 915
Plantevernmidler	2 184	1 818	1 535	2 442	1 908
Konserveringsmidler	13 682	14 870	15 975	15 457	15 334
Andre forbruksartikler m.v.	85 826	92 726	103 326	116 336	135 413
Kjøp av dyr	33 745	26 538	28 961	37 890	37 297
Sum variable kostnader	493 289	556 691	605 445	677 066	732 757
Leid arbeid	103 044	115 431	123 727	112 780	117 502
Drivstoff	36 018	38 838	38 687	43 486	41 652
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 468	7 645	13 717	11 090	11 522
Vedl.h. driftsbygninger	52 385	51 487	66 252	64 899	71 917
Vedl.h. traktor og maskiner	67 450	62 779	73 768	70 626	82 083
Åvskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 275	1 372	1 563	1 730	1 841
Åvskr. driftsbygninger	78 577	89 703	108 774	117 686	124 967
Åvskr. traktor og maskiner	57 814	63 180	72 272	81 074	86 154
Maskinleie	65 592	67 489	79 569	84 149	99 792
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	14	331	555	244	248
Leie av kvote ²⁾	7 436	12 729	13 141	13 474	13 076
Andre faste kostnader	131 057	129 770	144 990	156 880	166 751
Sum faste kostnader	607 129	640 753	737 014	758 119	817 506
Kostnader i alt	1 100 419	1 197 444	1 342 459	1 435 185	1 550 263
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,70	1,60	1,86	1,78	1,90
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,45	1,34	1,47	1,49	1,52
Netto mekaniseringskostnader pr daa	684	679	726	743	798

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	415 048	537 300	496 172	511 497	606 850
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	85 996	97 619	108 878	120 249	85 865
Familiens arbeidsfortjeneste	329 052	439 681	387 294	391 248	520 985
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	189 559	251 478	215 916	227 880	307 847
Lønnsevne	432 096	555 112	511 021	504 028	638 486
Lønnsevne pr. time	114,97	144,54	130,75	134,92	173,62
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	225 563	279 426	257 496	267 651	324 893
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	205 328	266 662	235 131	249 966	313 228
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	415 048	537 300	496 172	511 497	606 850
Driftsoverskudd, skogbruk	17 356	19 676	11 468	2 549	3 253
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	42 558	49 202	46 402	32 778	65 364
Driftsoverskudd, andre næringer	28 246	26 889	15 215	26 378	23 111
Lønnsinntekt	211 950	234 762	247 187	229 202	235 756
Pensjoner og sykepenger	26 048	33 090	39 338	44 423	31 971
Gevinst/utbytte verdipapir	5 583	7 114	5 510	8 061	5 279
Familiens arbeid på nyanlegg	24 202	17 635	11 147	10 041	3 503
Renteinntekter	9 936	14 463	15 000	15 529	14 702
- Renteutgifter	83 469	101 997	105 950	117 879	108 078
- Kårutgifter	10 051	9 715	9 844	10 418	10 493
Nettoinntekt	687 408	828 419	771 646	752 161	871 216
Privatforbruk ekskl. skatt	460 866	497 075	506 281	454 317	449 053
Betalte skatter	148 525	173 641	209 969	194 205	175 128

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	401 002	476 464	522 710	507 081	656 565
Andre krav	189 217	216 762	245 031	322 234	367 459
Omløpsmidler, jordbruk	248 966	258 954	305 775	324 614	360 469
Omløpsmidler, skogbruk	587	397	555	453	391
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	3 167	4 008	6 836	6 801	7 610
Omløpsmidler, andre næringer	142 709	124 678	158 522	214 297	237 323
Omløpsmidler i alt	985 649	1 081 263	1 239 429	1 375 480	1 629 817
Anleggsmidler, jordbruk	2 740 086	3 106 920	3 533 598	3 804 603	3 974 235
Anleggsmidler, skogbruk	156 336	166 212	155 667	166 239	164 808
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	80 126	130 879	129 105	152 106	89 912
Anleggsmidler, andre næringer	31 040	30 252	24 598	28 703	35 391
Privat hovedbygninger	570 583	584 469	637 069	678 227	675 409
Privat, annet	208 365	202 250	209 665	210 138	205 967
Anleggsmidler i alt	3 786 535	4 220 982	4 689 701	5 040 016	5 145 721
Eiendeler i alt	4 772 185	5 302 245	5 929 130	6 415 496	6 775 538
Eiendeler i jordbruket	2 989 052	3 365 874	3 839 372	4 129 217	4 334 704
Kortsiktig gjeld	367 012	419 168	450 319	464 822	470 803
Langsiktig gjeld	1 776 746	1 936 407	2 309 792	2 543 115	2 568 864
Gjeld i alt	2 143 758	2 355 575	2 760 110	3 007 937	3 039 667
Endring i året, kroner	250 565	176 644	395 297	178 361	-40 048
Egenkapital	2 628 427	2 946 670	3 169 020	3 407 559	3 735 870
Egenkapitalprosent	55	56	53	53	55
Endring i året (sparing)	147 975	198 433	167 884	160 141	327 386
Arbeidskapital	618 637	662 095	789 110	910 658	1 159 013
Endring i året	29 108	26 272	107 047	89 813	259 679
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 35 kuenheter - 2015

Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

	Lavgruppe	Høygruppe
Antall kuenheter, gj.snitt	28,0	23,1
Driftsoverskudd før avskrivninger pr kuenhet, gj.snitt	16 674	32 576
Driftsoverskudd før avskrivninger pr kuenhet, største verdi	20 189	36 677
Driftsoverskudd før avskrivninger pr kuenhet, minste verdi	10 812	27 279
Antall bruk	13	13
Brukers alder	43	53
Arealfordeling og avling		
Korn, daa	0,0	32,2
Grovfôr, daa	330,4	248,0
Annet areal, daa	3,8	4,2
Jordbruksareal, daa	334,2	284,3
- herav leid areal, daa	147,7	66,9
Korn, FEm pr daa	0	398
Grovfôr, FEm pr daa	369	445
Jordbruksareal, FEm pr daa	365	437
Husdyrproduksjon		
Antall årskyr	24,4	19,4
Kumelk, liter omsatt	162 733	133 191
Melkekvote	174 794	134 720
Produsert melk pr årsku, kg	7 289	7 602
Storfekjøtt, kg omsatt	4 233	4 522
Arbeidsforbruk, timer		
Bruker	2 262	2 330
Ektefelle	346	300
Barn under 17 år	0	5
Sum familie	2 608	2 634
Leid arbeid	887	554
Sum timer i jordbruket	3 495	3 188
Sum timer familie i skogbruket	57	74
Sum timer i tilleggsnæring	157	63
Familiens arbeid på nyanlegg	15	19
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 223	950
Oppnådde priser		
Bygg, kr pr kg	0,00	2,42
Havre, kr pr kg	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,28	5,39
Kukjøtt, kr pr kg	43,78	44,86
Annet storfekjøtt, kr pr kg	48,99	51,00

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

År	Lavgruppe	Høygruppe
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 598	-1 266
Driftsbygninger	22 056	-20 621
Maskiner og redskap	-47 787	106 636
Melkekvote (ku og geit)	26 182	1 472
Sum nettoinvesteringer	-1 148	86 220

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 35 kuenheter - 2015

Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Korn	0	29 194
Andre planteprodukter	9 300	20 093
Planteprodukter i alt	9 300	49 287
Storfe, melk	859 384	717 791
Storfe, livdyr	39 523	37 400
Kuslakt	148 555	98 456
Annet storfeslakt	81 955	131 285
Andre inntekter, husdyrholdet	4 349	5 108
Husdyrprodukt i alt	1 133 766	990 040
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	56 942	50 870
Arealtilskudd, grovfôr	56 104	40 371
Arealtilskudd, korn	0	7 079
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	113 348	104 013
Bunnfradrag	-6 000	-6 000
Driftstilskudd melk ku	125 000	125 000
Distriktstilskudd storfe	64 752	59 555
Distriktstilskudd sau	481	211
Grunntilskudd sau	433	329
Beitetilskudd	28 214	17 268
Regionale miljøtilskudd	16 648	15 797
Refunderte avløserutgifter	94 246	73 815
Andre tilskudd	8 380	761
Tilskudd i alt	558 547	489 099
Leieinntekter, traktor og redskap	18 275	7 507
Andre inntekter	1 800	146
Produksjonsinntekter i alt	1 721 688	1 536 079

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Kraftfôr	335 921	260 898
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	27 452	5 289
Såvarer	7 917	10 444
Handelsgjødsel og kalk	53 489	50 301
Plantevernmidler	1 296	1 418
Konserveringsmidler	9 018	11 863
Andre forbruksartikler m.v.	135 821	81 434
Kjøp av dyr	51 050	2 675
Sum variable kostnader	621 964	424 322
Leid arbeid	161 156	83 717
Drivstoff	39 141	28 207
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 117	8 270
Vedl.h. driftsbygninger	43 355	33 315
Vedl.h. traktor og maskiner	92 992	46 232
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 598	1 327
Avskr. driftsbygninger	73 357	50 744
Avskr. traktor og maskiner	64 469	72 610
Maskinleie	113 909	34 864
Leie av bygninger	0	426
Leie av kvote	10 440	3 416
Andre faste kostnader	162 033	117 728
Sum faste kostnader	769 568	480 856
Kostnader i alt	1 391 532	905 177
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,49	1,50
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,87	1,40
Netto mekaniseringskostnader pr daa	908	657

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 35 kuenheter - 2015

Tabell 3e. Resultatregning

År	Lavgruppe	Høygruppe
Resultatregning i jordbruket		
Driftsoverskudd	330 157	630 902
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	59 191	44 307
Familiens arbeidsfortjeneste	270 966	586 595
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	183 560	387 269
Lønnsevne	432 122	670 312
Lønnsevne pr. time	123,63	210,24
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	215 990	400 991
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	168 023	402 222
Regnskapssammendrag		
Driftsoverskudd, jordbruk	330 157	630 902
Driftsoverskudd, skogbruk	2 000	10 818
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	79 742	42 073
Driftsoverskudd, andre næringer	53 628	23 244
Lønnsinntekt	205 662	263 104
Pensjoner og sykepenger	37 713	21 169
Gevinst/utbytte verdipapir	3 026	5 682
Familiens arbeid på nyanlegg	2 986	3 438
Renteinntekter	14 802	27 292
- Renteutgifter	131 133	35 885
- Kårutgifter	4 099	15 033
Nettoinntekt	594 482	976 804
Privatforbruk ekskl. skatt	398 669	468 073
Betalte skatter	116 299	240 581

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	Lavgruppe	Høygruppe
Kontanter og bankinnskudd	367 399	1 317 561
Andre krav	343 383	446 132
Omløpsmidler, jordbruk	256 905	270 651
Omløpsmidler, skogbruk	269	1 254
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	32 492	0
Omløpsmidler, andre næringer	190 844	246 723
Omløpsmidler i alt	1 191 293	2 282 320
Anleggsmidler, jordbruk	2 718 929	1 999 060
Anleggsmidler, skogbruk	210 859	130 706
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	85 522	76 905
Anleggsmidler, andre næringer	72 834	3 640
Privat hovedbygninger	483 166	624 225
Privat, annet	220 447	221 532
Anleggsmidler i alt	3 791 757	3 056 068
Eiendeler i alt	4 983 050	5 338 388
Eiendeler i jordbruket	2 975 834	2 269 711
Kortsiktig gjeld	751 685	251 716
Langsiktig gjeld	2 592 393	812 214
Gjeld i alt	3 344 078	1 063 930
Endring i året, kroner	63 610	-24 341
Egenkapital	1 638 972	4 274 458
Egenkapitalprosent	33	80
Endring i året (sparing)	155 842	284 439
Arbeidskapital	439 609	2 030 604
Endring i året	243 849	190 193
1) Kalkulasjonsrente	2,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	32	24	23	20	17
Brukers alder	45	45	46	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	25,7	31,2	20,1	24,0	28,2
Grovfôr, daa	245,7	238,0	263,3	268,9	255,7
Annet areal, daa	0,6	1,2	0,6	2,9	3,4
Jordbruksareal, daa	272,0	270,3	284,0	295,7	287,3
- herav leid areal, daa	90,6	97,0	107,8	121,7	110,1
Korn, FEm pr daa	385	370	290	374	337
Grovfôr, FEm pr daa	389	394	368	390	388
Jordbruksareal, FEm pr daa	388	390	362	387	381
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	17,0	16,2	17,0	16,5	16,7
Kumelk, liter omsatt	105 496	101 588	110 303	104 807	109 290
Melkevot	112 582	116 220	118 923	121 059	122 747
Produsert melk pr årsku, kg	6 907	7 019	7 253	7 053	7 357
Storfekjøtt, kg omsatt	3 931	3 573	3 892	3 894	3 403
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 007	1 962	2 053	2 080	2 043
Ektefelle	416	453	677	411	402
Barn under 17 år	12	15	1	4	0
Sum familie	2 435	2 430	2 731	2 494	2 445
Leid arbeid	827	707	765	735	633
Sum timer i jordbruket	3 261	3 137	3 495	3 229	3 078
Sum timer familie i skogbruket	49	51	68	87	68
Sum timer i tilleggsnæring	154	176	188	105	108
Familiens arbeid på nyanlegg	117	71	39	5	
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	920	925	952	1 174	1 185
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,91	1,92	2,19	2,24	2,18
Havre, kr pr kg		1,87	2,11	2,26	2,00
Kumelk, kr pr l	4,55	5,01	4,91	5,07	5,42
Kukjøtt, kr pr kg	35,75	39,17	42,32	42,71	43,96
Annet storfekjøtt, kr pr kg	42,50	44,36	46,50	46,07	50,09

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	3 684	3 919	1 247	7 018	677
Driftsbygninger	66 393	17 831	229 021	-16 026	-35 383
Maskiner og redskap	-775	25 135	29 044	50 218	31 873
Melkevot (ku og geit)	8 228	2 614	6 120	-216	464
Sum nettoinvesteringer	77 530	49 499	265 433	40 994	-2 370

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	16 481	18 519	9 292	17 100	17 046
Andre planteprodukter	10 807	14 337	22 280	33 739	11 897
Planteprodukt i alt	27 288	32 856	31 572	50 839	28 943
Storfe, melk	479 713	508 467	541 990	531 279	592 030
Storfe, livdyr	23 148	26 936	28 312	24 889	30 707
Kuslakt	74 295	78 561	95 296	98 879	87 287
Annet storfeslakt	88 175	73 751	94 774	63 762	82 354
Andre inntekter, husdyrholdet	2 166	3 392	2 535	1 315	3 280
Husdyrprodukt i alt	667 497	691 107	762 907	720 124	795 659
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	50 547	50 637	51 333	53 408	51 976
Arealtilskudd, grovfôr	36 546	40 299	43 487	40 973	43 661
Arealtilskudd, korn	6 313	7 534	6 118	7 897	6 041
Arealtilskudd, annet	109	143	136	168	111
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	86 116	87 711	89 966	89 664	85 956
Bunnfradrag	-3 000	-3 104	-4 152	-3 650	-6 000
Driftstilskudd melk ku	93 712	111 000	116 000	122 000	125 000
Distriktstilskudd storfe	41 516	36 566	42 786	47 525	48 452
Distriktstilskudd sau	118	177	167		
Grunntilskudd sau	120	165	208	76	216
Beitetilskudd	14 735	15 252	17 842	16 269	16 437
Regionale miljøtilskudd	7 964	11 267	12 102	11 187	11 184
Refunderte avløserutgifter	78 153	67 709	77 572	76 933	71 842
Andre tilskudd	10 714	25 818	20 924	10 812	10 389
Tilskudd i alt	423 663	451 175	474 488	473 261	465 266
Leieinntekter, traktor og redskap	10 421	6 805	7 519	9 793	10 823
Andre inntekter	-784	7 804	83	1 255	201
Produksjonsinntekter i alt	1 128 085	1 189 747	1 276 569	1 255 272	1 300 892

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	168 959	179 574	206 083	204 368	213 652
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	14 073	13 511	11 794	9 169	10 592
Såvarer	9 982	9 542	8 359	13 017	11 028
Handelsgjødelse og kalk	37 759	44 804	38 885	51 257	44 594
Plantevernmidler	1 491	2 016	1 546	1 688	2 181
Konserveringsmidler	8 719	8 356	6 995	8 701	9 222
Andre forbruksartikler m.v.	62 668	61 772	75 232	73 807	92 121
Kjøp av dyr	19 797	5 500	11 602	9 740	12 082
Sum variable kostnader	323 448	325 075	360 495	371 746	395 472
Leid arbeid	97 136	87 273	111 831	97 944	93 987
Drivstoff	26 022	27 931	28 221	29 652	27 580
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 767	6 418	7 048	5 325	8 914
Vedl.h. driftsbygninger	29 431	21 412	34 245	26 117	38 626
Vedl.h. traktor og maskiner	49 769	48 545	57 099	48 916	52 461
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	569	496	1 068	1 339	1 255
Avskr. driftsbygninger	47 338	37 573	53 323	42 487	47 121
Avskr. traktor og maskiner	49 153	52 589	62 321	66 410	66 033
Maskinleie	32 915	32 958	28 272	29 397	32 277
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾				646	265
Leie av kvote ²⁾				2 180	4 606
Andre faste kostnader	111 343	104 387	120 506	120 854	127 329
Sum faste kostnader	451 565	421 533	505 902	471 266	500 455
Kostnader i alt	775 013	746 608	866 397	843 012	895 927
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,53	1,60	1,79	1,57	1,63
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,53	1,66	1,67	1,72	1,63
Netto mekaniseringskostnader pr daa	592	625	649	609	620

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	353 072	443 138	410 171	412 260	404 965
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	56 353	51 513	60 478	57 117	38 439
Familiens arbeidsfortjeneste	296 719	391 626	349 694	355 143	366 526
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	200 362	270 660	218 920	236 998	259 804
Lønnsevne	393 855	478 899	461 525	453 088	460 513
Lønnsevne pr. time	120,77	152,67	132,03	140,34	149,63
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	236 496	295 755	260 041	271 798	284 598
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	216 695	287 195	238 415	252 028	269 900
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	353 072	443 138	410 171	412 260	404 965
Driftsoverskudd, skogbruk	9 954	37 182	16 540	5 592	7 735
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	45 381	68 626	68 443	41 342	78 647
Driftsoverskudd, andre næringer	9 070	16 028	31 954	52 191	47 366
Lønnsinntekt	219 667	233 877	222 103	235 884	236 599
Pensjoner og sykepenger	30 667	21 199	62 545	35 532	12 197
Gevinst/utbytte verdipapir	6 408	7 828	3 278	5 225	4 887
Familiens arbeid på nyanlegg	19 227	12 311	6 669	924	
Renteinntekter	11 834	21 244	24 056	26 759	22 126
- Renteutgifter	53 734	51 126	51 129	67 943	48 364
- Kårutgifter	10 035	11 872	13 178	13 015	10 863
Nettoinntekt	641 510	798 436	781 450	734 751	755 296
Privatforbruk ekskl. skatt	425 496	488 466	489 584	474 819	442 736
Betalte skatter	153 390	178 022	201 499	211 122	199 546

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	493 792	614 569	818 584	797 704	982 239
Andre krav	140 718	130 085	158 625	282 114	290 037
Omløpsmidler, jordbruk	173 648	158 993	188 756	189 590	189 708
Omløpsmidler, skogbruk	488	891	1 300	910	912
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 681	3 908	2 828	2 560	2 941
Omløpsmidler, andre næringer	217 085	154 344	197 927	171 803	223 956
Omløpsmidler i alt	1 027 412	1 062 789	1 368 021	1 444 681	1 689 792
Anleggsmidler, jordbruk	1 749 627	1 581 177	1 974 354	1 737 197	1 738 327
Anleggsmidler, skogbruk	148 650	165 359	123 200	112 971	105 707
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	97 662	247 364	226 406	129 863	121 664
Anleggsmidler, andre næringer	51 833	48 646	55 724	95 257	130 375
Privat hovedbygninger	568 527	655 235	661 621	747 582	684 115
Privat, annet	183 848	240 396	256 757	252 568	265 129
Anleggsmidler i alt	2 800 147	2 938 175	3 298 061	3 075 438	3 045 319
Eiendeler i alt	3 827 559	4 000 964	4 666 082	4 520 119	4 735 111
Eiendeler i jordbruket	1 923 275	1 740 169	2 163 110	1 926 787	1 928 035
Kortsiktig gjeld	230 776	259 424	291 669	296 652	352 616
Langsiktig gjeld	1 151 298	1 006 265	1 189 375	1 376 360	1 099 276
Gjeld i alt	1 382 074	1 265 690	1 481 043	1 673 012	1 451 892
Endring i året, kroner	91 229	56 904	266 358	29 873	-77 893
Egenkapital	2 445 485	2 735 275	3 185 039	2 847 106	3 283 219
Egenkapitalprosent	64	68	68	63	69
Endring i året (sparing)	115 983	102 807	227 749	99 393	139 107
Arbeidskapital	796 636	803 365	1 076 352	1 148 029	1 337 176
Endring i året	47 170	-81 827	209 922	55 784	78 320
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	22	26	24	27	25
Brukers alder	46	48	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	5,0	6,2	12,0	10,0	10,8
Grovfôr, daa	306,1	311,3	322,2	327,0	337,1
Annet areal, daa	0,0	1,5	3,2	3,4	5,8
Jordbruksareal, daa	311,1	319,0	337,4	340,3	353,8
- herav leid areal, daa	108,9	107,7	112,6	121,0	131,9
Korn, FEm pr daa	391	386	259	454	414
Grovfôr, FEm pr daa	411	426	397	403	402
Jordbruksareal, FEm pr daa	411	423	389	401	395
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	24,3	23,9	24,5	24,4	25,1
Kumelk, liter omsatt	157 439	163 626	164 126	167 192	170 040
Melkekvote	166 366	180 717	187 846	174 435	176 420
Produsert melk pr årsku, kg	7 223	7 503	7 403	7 512	7 415
Storfekjøtt, kg omsatt	7 183	6 322	6 973	6 696	6 648
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 639	2 546	2 580	2 416	2 432
Ektefelle	829	692	524	530	459
Barn under 17 år	23	12	3	16	2
Sum familie	3 491	3 250	3 107	2 962	2 893
Leid arbeid	759	776	806	893	976
Sum timer i jordbruket	4 250	4 026	3 913	3 855	3 869
Sum timer familie i skogbruket	24	40	34	44	53
Sum timer i tilleggsnæring	143	108	105	165	84
Familiens arbeid på nyanlegg	82	53	88	77	20
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	979	998	1 092	794	826
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,02	1,93	2,28	2,29	2,39
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	4,48	4,88	4,81	5,01	5,33
Kukjøtt, kr pr kg	36,46	39,83	41,35	43,13	44,39
Annet storfekjøtt, kr pr kg	42,81	45,61	48,01	48,76	50,99

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	11 106	13 122	21 002	11 115	-3 510
Driftsbygninger	121 266	208 470	313 890	110 098	-15 377
Maskiner og redskap	26 281	-31 793	32 170	-2 457	58 343
Melkekvote (ku og geit)	13 870	9 426	29 927	32 098	13 814
Sum nettoinvesteringer	172 523	199 225	396 990	150 853	53 270

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	2 122	4 075	7 255	12 090	11 313
Andre planteprodukter	12 606	22 510	22 828	32 312	20 492
Planteprodukter i alt	14 728	26 585	30 083	44 402	31 805
Storfe, melk	705 169	797 756	789 754	837 944	905 891
Storfe, livdyr	31 387	30 139	31 599	34 287	40 637
Kuslakt	114 849	118 111	149 190	137 947	159 371
Annet storfeslakt	207 375	184 227	211 644	185 523	205 978
Andre inntekter, husdyrholdet	616	8 049	8 972	5 559	5 801
Husdyrprodukt i alt	1 059 396	1 138 282	1 191 160	1 201 259	1 317 678
Kulturlandskapsstilskudd ¹⁾	58 463	53 548	57 037	58 653	60 486
Arealtilskudd, grovfôr	41 788	52 298	48 859	53 519	54 614
Arealtilskudd, korn	1 899	2 252	3 321	2 269	2 406
Arealtilskudd, annet					
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	110 208	114 184	117 592	121 683	126 860
Bunnfradrag	-3 000	-3 000	-3 000	-3 185	-6 000
Driftstilskudd melk ku	93 000	112 035	116 516	123 161	126 495
Distriktstilskudd storfe	75 726	76 600	78 725	95 116	90 222
Distriktstilskudd sau	82	17	77	426	582
Grunntilskudd sau	70	24	22	339	429
Beitetilskudd	18 928	19 660	20 680	26 668	27 575
Regionale miljøtilskudd	10 872	11 470	9 082	13 276	12 374
Refunderte avløserutgifter	78 010	76 335	85 729	84 067	90 191
Andre tilskudd	5 557	4 647	7 868	10 702	2 888
Tilskudd i alt	491 603	520 070	542 509	586 695	589 121
Leieinntekter, traktor og redskap	19 718	12 779	20 757	22 914	14 527
Andre inntekter	845	1 039	498	989	976
Produksjonsinntekter i alt	1 586 290	1 698 755	1 785 006	1 856 259	1 954 106

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	288 251	325 123	339 703	356 058	361 051
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	24 664	23 940	37 109	30 444	32 328
Såvarer	8 513	7 653	12 553	11 079	12 329
Handelsgjødsel og kalk	48 550	57 692	58 123	63 364	64 595
Plantevernmidler	1 413	969	1 100	3 003	1 200
Konserveringsmidler	15 866	15 818	17 483	13 951	12 226
Andre forbruksartikler m.v.	96 332	94 348	102 993	110 030	119 005
Kjøp av dyr	51 585	43 639	46 454	47 026	59 182
Sum variable kostnader	535 173	569 182	615 517	634 954	661 916
Leid arbeid	107 426	115 506	128 043	122 491	134 293
Drivstoff	39 352	37 183	38 835	42 292	39 970
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 617	6 895	13 112	12 966	11 068
Vedl.h. driftsbygninger	42 782	43 921	61 647	44 894	45 430
Vedl.h. traktor og maskiner	79 602	63 231	66 408	64 684	86 060
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 140	2 005	1 793	1 658	2 018
Avskr. driftsbygninger	75 798	78 954	100 989	87 509	82 510
Avskr. traktor og maskiner	64 083	59 783	61 509	70 933	74 831
Maskinleie	76 434	80 312	96 945	83 923	105 466
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	41	853	1 479	126	222
Leie av kvote ²⁾	4 457	10 400	13 562	10 091	6 478
Andre faste kostnader	125 618	125 868	130 914	141 809	149 255
Sum faste kostnader	624 351	624 911	715 236	683 376	737 601
Kostnader i alt	1 159 524	1 194 093	1 330 753	1 318 330	1 399 516
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,01	1,81	1,97	1,89	2,18
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,63	1,49	1,57	1,54	1,79
Netto mekaniseringskostnader pr daa	826	763	764	758	861

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	426 765	504 662	454 253	537 928	554 590
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	86 406	89 731	97 958	96 055	65 086
Familiens arbeidsfortjeneste	340 359	414 931	356 295	441 873	489 504
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	170 046	223 623	198 850	253 048	276 384
Lønnsevne	447 786	530 437	484 338	564 365	623 797
Lønnsevne pr. time	105,35	131,76	123,78	146,41	161,23
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	206 140	256 307	238 028	289 050	300 100
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	183 592	239 156	210 284	275 692	279 492
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	426 765	504 662	454 253	537 928	554 590
Driftsoverskudd, skogbruk	4 197	20 451	3 619	4 989	961
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	40 709	30 639	28 981	29 050	61 563
Driftsoverskudd, andre næringer	32 123	39 959	12 029	14 357	14 327
Lønnsinntekt	193 660	209 645	244 075	199 761	211 534
Pensjoner og sykepenger	32 274	41 252	23 796	36 860	44 938
Gevinst/utbytte verdipapir	4 915	5 014	5 124	15 967	3 915
Familiens arbeid på nyanlegg	13 507	8 892	15 653	13 808	3 729
Renteinntekter	9 033	10 028	8 849	11 001	13 786
- Renteutgifter	79 435	83 977	109 236	84 476	86 148
- Kårutgifter	8 314	7 280	6 117	6 835	8 703
Nettoinntekt	669 435	779 287	681 027	772 410	814 492
Privatforbruk ekskl. skatt	506 895	493 417	469 932	425 674	437 229
Betalte skatter	121 105	162 515	193 599	183 281	173 084

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	325 855	350 461	257 460	367 341	448 938
Andre krav	165 125	245 327	239 794	302 331	350 732
Omløpsmidler, jordbruk	280 501	268 011	306 098	316 503	354 430
Omløpsmidler, skogbruk	1 040	192	225	441	356
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	7 057	6 721	15 519	14 831	17 016
Omløpsmidler, andre næringer	93 409	124 165	136 632	251 345	217 996
Omløpsmidler i alt	872 988	994 877	955 728	1 252 792	1 389 468
Anleggsmidler, jordbruk	2 711 540	2 836 769	3 190 274	2 982 613	2 951 503
Anleggsmidler, skogbruk	176 542	176 571	189 461	180 678	183 500
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	78 028	79 062	96 263	244 985	101 378
Anleggsmidler, andre næringer	17 727	31 898	11 250		
Privat hovedbygninger	414 711	424 498	503 634	563 287	561 861
Privat, annet	177 295	162 010	165 718	143 854	134 589
Anleggsmidler i alt	3 575 844	3 710 808	4 156 599	4 115 417	3 932 832
Eiendeler i alt	4 448 832	4 705 685	5 112 326	5 368 209	5 322 300
Eiendeler i jordbruket	2 992 042	3 104 779	3 496 372	3 299 116	3 305 933
Kortsiktig gjeld	403 106	472 547	477 746	476 262	459 301
Langsiktig gjeld	1 645 322	1 804 155	2 262 655	1 709 186	1 767 418
Gjeld i alt	2 048 428	2 276 701	2 740 401	2 185 448	2 226 719
Endring i året, kroner	217 514	220 682	442 170	165 302	20 307
Egenkapital	2 400 403	2 428 984	2 371 926	3 182 760	3 095 581
Egenkapitalprosent	54	52	46	59	58
Endring i året (sparing)	155 190	228 193	58 633	224 735	262 816
Arbeidskapital	469 882	522 330	477 982	776 530	930 167
Endring i året	63 256	112 733	-35 992	154 769	232 710
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	12	17	17	20	21
Brukers alder	48	46	47	45	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	40,8	23,8	22,2	26,7	15,6
Grovfôr, daa	488,6	458,3	482,4	489,5	494,2
Annet areal, daa		1,8		8,6	7,6
Jordbruksareal, daa	529,4	483,9	504,5	524,7	517,4
- herav leid areal, daa	241,1	223,3	241,1	278,6	266,9
Korn, FEm pr daa	471	366	300	327	407
Grovfôr, FEm pr daa	410	458	420	466	467
Jordbruksareal, FEm pr daa	412	452	415	451	459
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	43,3	42,6	43,1	43,2	44,2
Kumelk, liter omsatt	293 010	289 710	294 935	306 077	324 578
Melkekvote	307 041	312 993	314 123	332 706	330 650
Produsert melk pr årsku, kg	7 570	7 537	7 648	7 831	8 112
Storfekjøtt, kg omsatt	9 806	8 406	8 671	8 243	9 742
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 775	2 726	2 801	2 557	2 556
Ektefelle	467	691	719	660	598
Barn under 17 år	40	74	82	68	50
Sum familie	3 281	3 491	3 602	3 285	3 204
Leid arbeid	900	1 060	859	797	731
Sum timer i jordbruket	4 181	4 551	4 461	4 083	3 935
Sum timer familie i skogbruket	29	36	55	37	30
Sum timer i tilleggsnæring	70	96	97	62	78
Familiens arbeid på nyanlegg	339	221	58	75	32
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 035	1 266	1 220	1 111	1 101
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,22	2,28	2,41	2,37	2,43
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	4,42	4,79	4,68	4,91	5,27
Kukjøtt, kr pr kg	34,85	38,25	43,87	42,60	44,89
Annet storfekjøtt, kr pr kg	43,18	45,05	49,00	48,40	50,12

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	8 655	1 351	27 544	9 924	-4 383
Driftsbygninger	623 599	220 608	165 030	244 269	-87 740
Maskiner og redskap	2 837	132 310	153 857	111 838	53 117
Melkekvote (ku og geit)	47 419	48 274	49 175	42 476	70 294
Sum nettoinvesteringer	682 510	402 544	395 606	408 507	31 288

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	36 063	21 191	26 412	20 974	20 178
Andre planteprodukter	13 956	23 180	53 558	42 385	45 516
Planteprodukter i alt	50 019	44 371	79 970	63 358	65 694
Storfe, melk	1 296 057	1 386 735	1 380 168	1 502 435	1 709 709
Storfe, livdyr	57 983	51 711	42 171	65 237	74 430
Kuslakt	188 346	187 905	209 923	224 153	236 553
Annet storfeslakt	229 903	224 649	265 155	216 304	280 795
Andre inntekter, husdyrholdet		335	914	749	1 192
Husdyrprodukt i alt	1 772 290	1 851 336	1 898 332	2 008 877	2 302 678
Kulturlandskapsstøtte ¹⁾	88 506	78 256	83 588	86 813	86 387
Arealstøtte, grovfôr	39 339	52 022	53 833	55 485	65 399
Arealstøtte, korn	11 682	5 137	6 005	4 871	5 707
Arealstøtte, annet	43				
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	140 700	145 455	151 816	149 515	156 826
Bunnfradrag	-3 250	-3 176	-3 235	-3 300	-8 609
Driftstilskudd melk ku	93 495	111 000	116 000	122 000	125 000
Distriktstilskudd storfe	103 851	102 642	111 971	130 639	151 538
Distriktstilskudd sau		18	33	74	79
Grunnstilskudd sau		14	28	69	69
Beitetilskudd	21 924	26 361	31 840	32 315	34 825
Regionale miljøtilskudd	4 273	7 719	5 890	6 695	8 721
Refunderte avløserutgifter	71 381	103 302	78 869	77 470	81 388
Andre tilskudd	2 045	681	6 862	9 527	2 901
Tilskudd i alt	573 989	629 431	643 499	672 172	710 231
Leieinntekter, traktor og redskap	22 346	34 056	34 729	14 575	13 313
Andre inntekter			18 245	1 181	
Produksjonsinntekter i alt	2 418 645	2 559 194	2 674 776	2 760 163	3 091 917

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	505 688	516 224	562 282	622 636	681 620
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	59 666	44 837	40 494	40 012	37 755
Såvarer	21 146	19 973	19 283	17 970	13 853
Handelsgjødsel og kalk	87 995	94 057	102 885	110 846	108 745
Plantevernmidler	5 447	2 838	2 135	2 440	2 530
Konserveringsmidler	22 916	22 617	25 994	24 247	23 981
Andre forbruksartikler m.v.	128 320	133 943	141 805	167 378	189 991
Kjøp av dyr	38 235	30 085	27 752	53 707	31 656
Sum variable kostnader	869 413	864 574	922 629	1 039 236	1 090 131
Leid arbeid	110 764	155 070	133 727	114 506	116 547
Drivstoff	56 559	56 769	52 637	58 933	55 048
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	8 064	10 523	23 596	14 324	14 173
Vedl.h. driftsbygninger	131 203	105 516	116 057	130 688	130 398
Vedl.h. traktor og maskiner	92 324	82 181	106 709	100 356	101 327
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 575	1 639	1 908	2 219	2 105
Avskr. driftsbygninger	166 973	179 737	194 788	233 625	238 529
Avskr. traktor og maskiner	69 417	83 328	100 930	109 430	115 923
Maskinleie	132 855	96 626	124 438	139 208	147 693
Leie av dyr ²⁾					266
Leie av bygninger ²⁾					
Leie av kvote ²⁾	27 065	31 509	27 662	29 334	27 788
Andre faste kostnader	193 598	171 571	197 989	213 254	219 494
Sum faste kostnader	990 394	974 469	1 080 440	1 145 877	1 169 291
Kostnader i alt	1 859 808	1 839 043	2 003 070	2 185 112	2 259 422
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,59	1,41	1,80	1,79	1,80
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,19	1,06	1,28	1,38	1,32
Netto mekaniseringskostnader pr daa	656	637	748	807	827

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	558 837	720 151	671 706	575 051	832 494
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	164 293	174 775	189 777	216 042	148 994
Familiens arbeidsfortjeneste	394 543	545 375	481 929	359 009	683 501
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	204 566	271 308	233 704	189 376	374 207
Lønnsevne	505 307	700 445	615 656	473 515	800 048
Lønnsevne pr. time	120,86	153,91	138,01	115,98	203,30
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	235 625	290 433	275 292	234 233	376 341
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	219 420	279 250	257 930	213 005	375 662
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	558 837	720 151	671 706	575 051	832 494
Driftsoverskudd, skogbruk	61 223	- 6 224	15 685	- 3 789	2 353
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	38 420	50 168	41 177	29 246	59 136
Driftsoverskudd, andre næringer	72 278	22 232	- 2 934	16 795	13 934
Lønnsinntekt	224 900	274 426	285 517	262 266	263 910
Pensjoner og sykepenger	2 319	37 395	29 882	63 525	32 540
Gevinst/utbytte verdipapir	4 610	9 318	9 076	223	7 219
Familiens arbeid på nyanlegg	57 075	38 524	10 846	14 072	6 069
Renteinntekter	6 528	11 672	11 433	10 411	9 781
- Renteutgifter	170 157	201 376	175 479	212 910	182 527
- Kårutgifter	13 279	10 394	10 596	12 657	12 326
Nettoinntekt	842 753	945 891	886 314	742 234	1 032 585
Privatforbruk ekskl. skatt	470 801	514 824	580 185	472 482	468 244
Betalte skatter	185 824	184 473	244 539	192 034	157 793

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	291 333	474 203	496 881	405 108	640 098
Andre krav	362 719	295 442	369 325	389 223	450 047
Omløpsmidler, jordbruk	392 001	386 224	463 637	470 589	505 894
Omløpsmidler, skogbruk	20	14	14	12	11
Omløpsmidler, tilleggsnæringer				200	190
Omløpsmidler, andre næringer	34 756	83 581	136 113	206 777	271 153
Omløpsmidler i alt	1 080 828	1 239 464	1 465 971	1 471 909	1 867 394
Anleggsmidler, jordbruk	5 433 641	5 674 084	6 127 855	6 981 694	7 001 793
Anleggsmidler, skogbruk	139 787	151 572	151 886	200 016	190 398
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	37 209	45 677	43 829	48 962	50 557
Anleggsmidler, andre næringer		1 765	1 331	896	630
Privat hovedbygninger	861 830	729 226	792 229	764 043	803 537
Privat, annet	330 706	209 942	207 994	257 192	243 047
Anleggsmidler i alt	6 803 173	6 812 267	7 325 124	8 252 802	8 289 962
Eiendeler i alt	7 884 001	8 051 732	8 791 095	9 724 712	10 157 356
Eiendeler i jordbruket	5 825 642	6 060 308	6 591 492	7 452 283	7 507 687
Kortsiktig gjeld	664 136	563 050	626 242	617 548	580 172
Langsiktig gjeld	3 685 551	3 451 818	3 892 197	4 835 674	4 712 633
Gjeld i alt	4 349 686	4 014 867	4 518 439	5 453 222	5 292 805
Endring i året, kroner	736 058	278 335	503 572	344 478	-81 262
Egenkapital	3 534 315	4 036 864	4 272 656	4 271 490	4 864 551
Egenkapitalprosent	45	50	49	44	48
Endring i året (sparing)	220 062	287 919	241 129	133 686	556 673
Arbeidskapital	416 692	676 415	839 728	854 361	1 287 222
Endring i året	-81 661	46 649	169 802	36 152	438 599
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	16	17	16	18	16
Brukers alder	49	50	49	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	8,8	10,6	2,5	1,2	
Grovfôr, daa	328,2	340,2	374,0	367,1	379,6
Annet areal, daa	0,1		0,9	12,4	13,1
Jordbruksareal, daa	337,0	350,8	377,4	380,7	392,7
- herav leid areal, daa	137,4	157,3	181,0	188,2	194,1
Korn, FEm pr daa	548	434	449	481	
Grovfôr, FEm pr daa	398	446	401	424	423
Jordbruksareal, FEm pr daa	398	446	400	410	409
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	26,3	27,6	30,2	30,2	31,4
Kumelk, liter omsatt	172 664	186 877	201 957	205 535	224 304
Melkekvote	183 141	209 533	220 451	223 332	236 061
Produsert melk pr årsku, kg	7 341	7 446	7 380	7 529	7 883
Storfekjøtt, kg omsatt	8 225	7 758	8 422	8 106	8 700
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 402	2 379	2 485	2 286	2 439
Ektefelle	500	479	446	292	216
Barn under 17 år	24	19			
Sum familie	2 925	2 877	2 931	2 578	2 655
Leid arbeid	877	893	858	857	858
Sum timer i jordbruket	3 803	3 769	3 790	3 435	3 513
Sum timer familie i skogbruket	21	25	39	26	25
Sum timer i tilleggsnæring	188	152	164	144	92
Familiens arbeid på nyanlegg	21	60	26	50	28
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	996	867	1 043	1 141	1 145
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,82	1,76	2,05	1,88	
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	4,43	4,84	4,81	4,99	5,33
Kukjøtt, kr pr kg	34,70	39,70	40,57	42,24	43,52
Annet storfekjøtt, kr pr kg	43,04	44,90	48,16	48,01	49,70

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	5 754	-871	5 576	-3 064	-3 950
Driftsbygninger	-5 163	192 141	224 066	-56 197	-77 874
Maskiner og redskap	-1 349	-35 121	56 819	20 931	124 320
Melkekvote (ku og geit)	29 085	33 420	12 230	30 389	16 115
Sum nettoinvesteringer	28 327	189 570	298 691	-7 941	58 610

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	8 252	8 323	2 369	1 138	
Andre planteprodukter	11 475	28 209	33 807	29 210	12 153
Planteprodukter i alt	19 727	36 531	36 176	30 348	12 153
Storfe, melk	765 636	903 820	971 198	1 025 952	1 196 133
Storfe, livdyr	31 643	30 533	34 227	31 681	50 144
Kuslakt	106 517	125 593	136 398	147 818	177 157
Annet storfeslakt	248 492	251 564	287 670	243 142	286 145
Andre inntekter, husdyrholdet	628	10 358	1 264	1 195	1 463
Husdyrprodukt i alt	1 152 916	1 321 868	1 430 756	1 449 790	1 711 042
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	59 179	59 635	61 612	64 622	63 773
Arealtilskudd, grovfôr	46 484	54 456	55 856	55 075	61 192
Arealtilskudd, korn	1 593	2 026		3 048	312
Arealtilskudd, annet	32				
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	111 892	119 026	128 020	126 906	138 170
Bunnfradrag	-3 188	-3 176	-3 188	-3 167	-9 174
Driftstilskudd melk ku	93 371	111 000	116 000	122 000	125 000
Distriktstilskudd storfe	96 066	98 190	110 734	130 059	142 066
Distriktstilskudd sau	112	26	115	84	172
Grunntilskudd sau	96	37	33	53	42
Beitetilskudd	16 106	19 191	22 731	26 072	24 695
Regionale miljøtilskudd	4 505	6 057	4 144	4 686	5 481
Refunderte avløserutgifter	68 783	87 395	75 919	77 789	85 379
Andre tilskudd	5 270	5 579	10 473	5 886	4 321
Tilskudd i alt	500 303	559 443	582 449	613 112	641 428
Leieinntekter, traktor og redskap	10 981	12 304	15 002	18 810	7 878
Andre inntekter	-2 094	112	547	3 318	181
Produksjonsinntekter i alt	1 681 834	1 930 257	2 064 931	2 115 378	2 372 682

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	310 716	373 734	409 361	437 545	490 004
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	30 226	32 769	39 260	38 971	38 073
Såvarer	11 117	10 382	12 360	9 242	10 019
Handelsgjødsel og kalk	59 791	73 976	71 200	77 462	80 654
Plantevernmidler	2 485	1 634	606	2 192	1 798
Konserveringsmidler	16 769	16 683	18 042	15 849	14 496
Andre forbruksartikler m.v.	103 128	102 951	120 111	133 559	166 570
Kjøp av dyr	55 855	50 772	50 980	58 876	60 499
Sum variable kostnader	590 087	662 902	721 919	773 696	862 113
Leid arbeid	113 054	129 335	129 444	125 667	152 376
Drivstoff	33 316	39 079	38 089	43 213	40 157
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 206	4 246	23 410	14 738	14 080
Vedl.h. driftsbygninger	62 323	78 357	104 942	98 407	99 242
Vedl.h. traktor og maskiner	67 471	54 088	68 120	77 946	81 528
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 918	1 865	2 027	1 730	1 947
Avskr. driftsbygninger	86 256	96 831	120 053	122 169	132 875
Avskr. traktor og maskiner	57 895	56 740	63 325	65 681	70 887
Maskinleie	110 451	110 241	125 106	120 788	163 800
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾		1 304	2 219		
Leie av kvote ²⁾	9 773	14 949	18 705	18 083	15 985
Andre faste kostnader	125 861	131 783	146 774	166 845	174 973
Sum faste kostnader	675 522	718 818	842 213	855 267	947 849
Kostnader i alt	1 265 610	1 381 720	1 564 132	1 628 964	1 809 962
Netto mek.kostnader pr FEM totalavl.	2,03	1,68	1,95	1,95	2,24
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,58	1,40	1,46	1,48	1,60
Netto mekaniseringskostnader pr daa	809	748	780	798	916

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	416 224	548 538	500 799	486 414	562 720
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	98 274	101 786	116 382	120 385	86 574
Familiens arbeidsfortjeneste	317 950	446 751	384 417	366 029	476 146
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	187 052	269 003	224 940	243 340	310 963
Lønnsevne	431 004	576 087	513 860	491 696	628 522
Lønnsevne pr. time	113,35	152,83	135,59	143,14	178,90
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	228 745	304 395	269 261	284 851	334 457
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	210 839	296 577	247 899	269 032	316 424
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	416 224	548 538	500 799	486 414	562 720
Driftsoverskudd, skogbruk	13 084	1 095	500	- 2 099	- 4 801
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	8 699	- 1 511	4 500	- 1 890	33 711
Driftsoverskudd, andre næringer	3 528	10 044		25 125	13 877
Lønnsinntekt	221 364	222 404	249 448	268 590	245 597
Pensjoner og sykepenger	14 677	56 034	59 291	48 605	45 748
Gevinst/utbytte verdipapir	7 477	14 694	7 115	12 730	768
Familiens arbeid på nyanlegg	3 398	10 113	4 382	8 864	5 101
Renteinntekter	6 944	13 258	11 496	10 818	7 474
- Renteutgifter	78 508	79 203	106 654	119 476	109 219
- Kårutgifter	5 259	4 927	5 968	7 193	6 305
Nettoinntekt	611 628	790 538	724 909	730 488	794 669
Privatforbruk ekskl. skatt	384 053	452 107	498 918	479 422	395 302
Betalte skatter	137 086	192 168	184 791	203 484	191 388

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	310 921	399 776	325 324	401 767	351 426
Andre krav	187 865	289 965	275 453	370 978	435 456
Omløpsmidler, jordbruk	315 228	330 682	381 897	368 467	414 947
Omløpsmidler, skogbruk			188	167	188
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	11 069	11 565	25 347	22 247	26 588
Omløpsmidler, andre næringer	336 843	232 944	261 154	350 893	313 493
Omløpsmidler i alt	1 161 927	1 264 931	1 269 361	1 514 520	1 542 097
Anleggsmidler, jordbruk	2 987 957	3 176 651	3 681 684	3 656 020	3 964 159
Anleggsmidler, skogbruk	108 725	109 874	113 753	112 023	105 504
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	95 652	288 325	302 394	350 641	139 806
Anleggsmidler, andre næringer	1 150	788		34 258	59 178
Privat hovedbygninger	288 126	280 935	361 148	586 019	544 118
Privat, annet	160 168	166 292	172 633	140 029	122 576
Anleggsmidler i alt	3 641 779	4 022 865	4 631 612	4 878 990	4 935 342
Eiendeler i alt	4 803 706	5 287 797	5 900 974	6 393 509	6 477 439
Eiendeler i jordbruket	3 303 185	3 507 333	4 063 581	4 024 487	4 379 107
Kortsiktig gjeld	385 314	390 131	480 129	505 363	476 801
Langsiktig gjeld	1 637 868	1 901 461	2 466 284	2 616 259	2 627 124
Gjeld i alt	2 023 182	2 291 592	2 946 413	3 121 622	3 103 925
Endring i året, kroner	-10 296	267 169	363 430	125 652	-85 831
Egenkapital	2 780 524	2 996 205	2 954 560	3 271 887	3 373 514
Egenkapitalprosent	58	57	50	51	52
Endring i året (sparing)	129 324	112 449	111 737	224 288	253 161
Arbeidskapital	776 613	874 800	789 232	1 009 157	1 065 296
Endring i året	-29 081	-6 331	-17 775	166 328	163 781
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	37	37	35	34	32
Brukers alder	47	46	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	27,6	24,3	27,3	36,0	32,2
Grovfôr, daa	311,1	324,6	342,3	368,5	387,4
Annet areal, daa	0,5	2,6	2,1	1,8	3,3
Jordbruksareal, daa	339,2	351,5	371,7	406,4	422,8
- herav leid areal, daa	120,6	127,1	138,4	166,0	174,8
Korn, FEm pr daa	410	375	294	367	383
Grovfôr, FEm pr daa	415	438	413	451	457
Jordbruksareal, FEm pr daa	415	431	402	441	448
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	25,5	27,7	28,1	29,0	31,1
Kumelk, liter omsatt	165 122	184 735	187 881	201 474	217 820
Melkekvote	174 261	201 512	207 870	219 963	225 111
Produsert melk pr årsku, kg	7 207	7 375	7 492	7 672	7 746
Storfekjøtt, kg omsatt	6 079	5 812	6 155	6 555	7 072
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 426	2 488	2 548	2 547	2 517
Ektefelle	585	665	710	578	554
Barn under 17 år	15	36	42	43	35
Sum familie	3 027	3 190	3 300	3 167	3 106
Leid arbeid	819	857	819	850	806
Sum timer i jordbruket	3 846	4 047	4 119	4 018	3 912
Sum timer familie i skogbruket	42	55	62	67	64
Sum timer i tilleggsnæring	105	124	127	109	82
Familiens arbeid på nyanlegg	167	132	82	51	17
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 011	1 120	1 153	919	934
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,13	2,20	2,35	2,31	2,34
Havre, kr pr kg		1,87	2,11	2,26	2,00
Kumelk, kr pr l	4,50	4,88	4,76	4,96	5,30
Kukjøtt, kr pr kg	36,16	39,08	43,69	43,49	45,18
Annet storfekjøtt, kr pr kg	42,82	45,70	48,28	48,43	51,47

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	5 393	11 142	23 507	12 399	-3 403
Driftsbygninger	288 912	172 333	183 591	169 837	-44 461
Maskiner og redskap	19 965	66 299	75 121	69 595	8 692
Melkekvote (ku og geit)	12 424	13 092	38 633	21 384	26 496
Sum nettoinvesteringer	326 693	262 867	320 853	273 216	-12 676

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	19 485	18 574	22 692	31 497	30 880
Andre planteprodukter	12 961	18 417	34 341	41 405	42 842
Planteprodukter i alt	32 446	36 991	57 032	72 902	73 722
Storfe, melk	743 546	901 895	894 044	999 343	1 155 001
Storfe, livdyr	34 223	38 933	33 492	46 375	54 792
Kuslakt	121 021	131 206	164 108	170 767	184 340
Annet storfeslakt	137 840	135 222	167 905	146 399	191 951
Andre inntekter, husdyrholdet	1 968	2 354	7 684	4 995	6 325
Husdyrprodukt i alt	1 038 597	1 209 610	1 267 232	1 367 880	1 592 409
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	61 942	61 652	64 401	69 223	72 973
Arealtilskudd, grovfôr	31 915	40 047	41 337	44 071	48 269
Arealtilskudd, korn	7 909	6 157	7 626	7 033	8 449
Arealtilskudd, annet	93	93	90	99	59
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	106 587	116 344	119 638	127 827	132 263
Bunnfradrag	-3 000	-3 068	-3 757	-3 588	-6 125
Driftstilskudd melk ku	93 000	111 000	116 000	122 922	126 168
Distriktstilskudd storfe	53 755	58 840	61 155	77 902	85 024
Distriktstilskudd sau	102	123	126	338	421
Grunntilskudd sau	104	114	151	326	474
Beitetilskudd	17 955	20 055	22 892	25 493	29 794
Regionale miljøtilskudd	5 465	6 973	6 192	9 671	7 541
Refunderte avløserutgifter	71 873	78 548	79 523	77 311	78 160
Andre tilskudd	8 896	7 169	10 902	7 210	4 023
Tilskudd i alt	456 597	504 047	526 274	565 837	587 492
Leieinntekter, traktor og redskap	16 457	19 568	24 614	14 569	14 393
Andre inntekter	661	5 655	9 008	287	
Produksjonsinntekter i alt	1 544 758	1 775 871	1 884 161	2 021 474	2 268 016

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	280 841	330 767	360 859	408 102	446 494
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	26 329	27 968	27 458	27 366	23 677
Såvarer	13 098	12 052	14 655	18 873	15 238
Handelsgjødsel og kalk	51 098	60 053	65 796	81 506	80 905
Plantevernmidler	2 337	1 996	2 136	2 560	2 337
Konserveringsmidler	13 915	14 665	15 840	15 260	15 923
Andre forbruksartikler m.v.	81 236	90 905	99 799	113 018	129 137
Kjøp av dyr	31 196	19 281	25 437	34 266	33 890
Sum variable kostnader	500 050	557 687	611 980	700 950	747 600
Leid arbeid	93 736	113 217	119 599	107 990	100 560
Drivstoff	37 889	40 215	41 068	44 832	45 484
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 869	9 094	11 274	11 718	9 281
Vedl.h. driftsbygninger	54 754	45 639	57 796	59 488	65 165
Vedl.h. traktor og maskiner	68 675	68 884	78 671	75 280	84 475
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 173	1 356	1 553	1 670	1 724
Avskr. driftsbygninger	84 207	97 669	115 245	128 496	136 298
Avskr. traktor og maskiner	60 677	69 328	81 719	95 247	99 764
Maskinleie	56 196	56 824	68 238	80 946	88 883
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾				380	348
Leie av kvote ²⁾	7 747	13 608	12 572	12 688	12 652
Andre faste kostnader	139 363	135 090	152 382	162 640	178 922
Sum faste kostnader	611 288	650 924	740 114	781 375	823 556
Kostnader i alt	1 111 338	1 208 611	1 352 094	1 482 326	1 571 156
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,59	1,55	1,79	1,72	1,70
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,36	1,27	1,42	1,53	1,48
Netto mekaniseringskostnader pr daa	660	668	719	758	762

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	433 420	567 260	532 067	539 149	696 860
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	90 639	108 480	119 853	135 519	97 007
Familiens arbeidsfortjeneste	342 780	458 779	412 214	403 630	599 853
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	188 729	245 655	214 995	214 158	323 015
Lønnsevne	436 516	571 996	531 813	511 620	700 413
Lønnsevne pr. time	113,51	141,36	129,11	127,35	179,02
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	220 488	268 562	252 343	251 593	332 623
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	201 427	254 770	231 453	233 381	325 675
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	433 420	567 260	532 067	539 149	696 860
Driftsoverskudd, skogbruk	23 390	32 075	13 384	3 765	6 515
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	48 539	68 431	58 757	37 523	75 360
Driftsoverskudd, andre næringer	33 463	27 890	9 319	17 345	16 160
Lønnsinntekt	222 206	262 327	275 852	218 862	235 231
Pensjoner og sykepenger	34 201	32 645	36 689	55 667	33 037
Gevinst/utbytte verdipapir	3 480	3 966	4 188	4 360	6 185
Familiens arbeid på nyanlegg	27 958	23 059	14 872	9 559	3 215
Renteinntekter	8 256	12 905	14 043	15 821	14 847
- Renteutgifter	96 565	129 252	124 068	139 239	128 866
- Kårutgifter	10 695	10 820	11 355	10 988	11 795
Nettoinntekt	727 653	890 487	823 748	751 822	946 747
Privatforbruk ekskl. skatt	489 601	528 746	525 131	437 837	465 758
Betalte skatter	165 209	173 775	231 500	196 608	171 572

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	355 472	463 029	540 212	509 614	766 348
Andre krav	203 545	206 772	260 093	327 840	362 647
Omløpsmidler, jordbruk	247 079	251 835	301 909	339 094	390 303
Omløpsmidler, skogbruk	814	479	580	519	489
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	863	1 944	913	1 624	1 688
Omløpsmidler, andre næringer	68 947	78 051	102 550	142 988	199 133
Omløpsmidler i alt	876 720	1 002 111	1 206 256	1 321 678	1 720 607
Anleggsmidler, jordbruk	2 948 881	3 504 530	3 893 988	4 340 968	4 488 092
Anleggsmidler, skogbruk	184 162	202 359	183 470	217 654	217 433
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	86 823	90 251	81 871	97 739	90 496
Anleggsmidler, andre næringer	46 237	39 946	39 561	31 880	32 914
Privat hovedbygninger	674 603	707 982	755 404	747 102	757 665
Privat, annet	243 871	234 707	247 353	264 631	270 175
Anleggsmidler i alt	4 184 578	4 779 775	5 201 647	5 699 974	5 856 774
Eiendeler i alt	5 061 298	5 781 886	6 407 903	7 021 652	7 577 381
Eiendeler i jordbruket	3 195 960	3 756 364	4 195 897	4 680 062	4 878 394
Kortsiktig gjeld	406 553	491 432	481 264	514 895	499 215
Langsiktig gjeld	2 059 321	2 260 578	2 547 760	2 905 955	2 959 420
Gjeld i alt	2 465 874	2 752 011	3 029 023	3 420 850	3 458 635
Endring i året, kroner	390 567	219 756	371 514	217 801	-102 374
Egenkapital	2 595 424	3 029 875	3 378 880	3 600 802	4 118 747
Egenkapitalprosent	51	52	53	51	54
Endring i året (sparing)	140 981	267 847	189 457	155 753	436 129
Arbeidskapital	470 167	510 678	724 992	806 784	1 221 392
Endring i året	16 365	60 491	165 232	101 121	382 788
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	13	13	13	15	15
Brukers alder	42	43	44	44	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	20,1	18,0	10,2	2,3	3,2
Grovfôr, daa	284,5	292,5	309,6	323,8	312,2
Annet areal, daa	0,1	0,1	0,0	2,4	3,2
Jordbruksareal, daa	304,6	310,5	319,7	328,5	318,6
- herav leid areal, daa	117,2	119,0	118,4	149,5	138,3
Korn, FEm pr daa	364	306	174	424	267
Grovfôr, FEm pr daa	369	373	349	365	361
Jordbruksareal, FEm pr daa	369	369	344	365	359
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	18,0	18,5	19,1	21,7	22,9
Kumelk, liter omsatt	114 117	123 488	129 442	145 474	157 733
Melkekvote	120 710	137 753	136 996	152 420	164 021
Produsert melk pr årsku, kg	7 113	7 482	7 582	7 381	7 610
Storfekjøtt, kg omsatt	3 460	3 547	4 160	3 651	4 211
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 105	2 087	2 139	2 015	1 974
Ektefelle	577	604	644	722	646
Barn under 17 år	34	20	2	27	0
Sum familie	2 715	2 711	2 785	2 765	2 620
Leid arbeid	739	637	702	693	732
Sum timer i jordbruket	3 455	3 348	3 488	3 458	3 352
Sum timer familie i skogbruket	43	32	40	62	45
Sum timer i tilleggsnæring	156	116	110	99	98
Familiens arbeid på nyanlegg	240	69	55	71	13
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	774	1 037	908	1 023	1 047
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,97	1,70	2,21		
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	4,49	4,85	4,79	4,97	5,29
Kukjøtt, kr pr kg	35,75	37,82	41,12	41,27	44,08
Annet storfekjøtt, kr pr kg	42,04	43,90	46,78	48,23	49,10

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	13 422	4 673	6 847	18 168	254
Driftsbygninger	128 347	-3 402	430 431	184 972	-10 651
Maskiner og redskap	-9 978	13 067	39 796	28 785	56 574
Melkekvote (ku og geit)	16 341	5 840	11 319	29 185	48 248
Sum nettoinvesteringer	148 131	20 178	488 393	261 111	94 424

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	11 836	6 300	362	-233	546
Andre planteprodukter	9 804	12 497	17 537	30 758	6 999
Planteprodukter i alt	21 640	18 797	17 898	30 525	7 545
Storfe, melk	511 987	598 793	619 389	723 597	834 501
Storfe, livdyr	27 271	26 890	31 278	38 750	36 357
Kuslakt	75 557	89 312	108 840	114 560	113 493
Annet storfeslakt	82 057	84 550	99 039	83 753	115 025
Andre inntekter, husdyrholdet		2 554			
Husdyrprodukt i alt	696 872	802 099	858 545	960 659	1 099 376
Kulturlandskapsstøtte ¹⁾	55 925	49 457	56 210	58 086	56 959
Arealstøtte, grovfôr	48 945	61 830	57 499	58 960	63 819
Arealstøtte, korn	5 065	4 958	4 277	1 509	490
Arealstøtte, annet	5				
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	87 284	93 724	95 128	95 907	98 864
Bunnfradrag	-3 000	-3 000	-3 077	-3 067	-6 000
Driftstilskudd melk ku	94 752	113 070	116 952	122 000	125 000
Distriktstilskudd storfe	54 977	59 060	66 523	76 114	84 515
Distriktstilskudd sau					
Grunnstilskudd sau					
Beitetilskudd	17 615	19 775	21 774	23 710	23 439
Regionale miljøtilskudd	20 845	26 068	24 110	20 195	23 574
Refunderte avløserutgifter	101 068	74 914	91 109	88 608	87 870
Andre tilskudd	5 861	30 149	18 276	22 974	7 456
Tilskudd i alt	489 340	530 005	548 782	564 996	565 987
Leieinntekter, traktor og redskap	19 294	10 873	12 306	18 140	16 008
Andre inntekter	196	246		395	1 661
Produksjonsinntekter i alt	1 227 341	1 362 020	1 437 531	1 574 716	1 690 576

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	188 762	226 685	251 672	293 491	322 968
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	19 322	9 005	20 083	11 580	27 619
Såvarer	7 535	11 163	8 512	7 389	9 248
Handelsgjødsel og kalk	37 311	53 438	45 868	52 488	51 813
Plantevernmidler	1 379	1 552	1 060	2 477	1 110
Konserveringsmidler	9 221	13 085	13 793	15 433	14 971
Andre forbruksartikler m.v.	77 593	84 534	92 163	103 189	115 565
Kjøp av dyr	13 788	15 503	11 349	20 922	19 816
Sum variable kostnader	354 911	414 965	444 500	506 971	563 111
Leid arbeid	117 216	103 553	127 805	108 173	116 444
Drivstoff	34 017	34 605	33 011	40 765	35 073
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 419	7 963	8 368	5 290	13 573
Vedl.h. driftsbygninger	33 411	32 992	41 401	36 955	57 174
Vedl.h. traktor og maskiner	63 938	56 766	67 517	51 291	77 571
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	775	771	1 020	1 866	1 980
Avskr. driftsbygninger	53 100	57 709	77 472	87 806	92 359
Avskr. traktor og maskiner	49 564	54 105	57 850	67 422	73 406
Maskinleie	37 123	41 936	54 028	47 443	54 792
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	69			227	300
Leie av kvote ²⁾	3 672	7 325	7 825	9 724	10 878
Andre faste kostnader	113 812	111 995	122 895	131 867	132 019
Sum faste kostnader	511 118	509 721	599 193	588 828	665 567
Kostnader i alt	866 028	924 686	1 043 693	1 095 798	1 228 678
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,59	1,66	1,95	1,72	2,08
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,57	1,54	1,66	1,42	1,50
Netto mekaniseringskostnader pr daa	587	612	671	627	745

1) Var tidligere en del av arealstøtten

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	361 312	437 334	393 838	478 918	461 898
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	57 670	61 257	70 096	85 472	61 338
Familiens arbeidsfortjeneste	303 643	376 077	323 742	393 446	400 561
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	195 708	246 811	206 828	247 177	264 767
Lønnsevne	420 859	479 630	451 548	501 620	517 004
Lønnsevne pr. time	121,81	143,27	129,47	145,06	154,26
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	237 257	278 900	256 901	288 472	294 236
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	210 807	264 154	228 597	271 722	276 328
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	361 312	437 334	393 838	478 918	461 898
Driftsoverskudd, skogbruk	5 443	8 684	19 806	5 371	4 885
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	67 210	60 787	64 710	63 622	77 804
Driftsoverskudd, andre næringer	43 822	46 068	49 816	48 359	47 792
Lønnsinntekt	171 171	172 468	167 228	205 374	226 381
Pensjoner og sykepenger	16 839	4 356	21 911	13 918	15 001
Gevinst/utbytte verdipapir	9 240	6 162	7 093	10 845	8 156
Familiens arbeid på nyanlegg	39 116	12 036	9 447	12 547	2 413
Renteinntekter	18 398	20 472	21 890	20 521	22 101
- Renteutgifter	52 301	54 234	56 301	67 547	62 514
- Kårutgifter	14 117	12 832	10 546	12 994	12 185
Nettoinntekt	666 134	701 302	688 892	778 935	791 732
Privatforbruk ekskl. skatt	473 621	465 740	464 592	461 544	470 751
Betalte skatter	115 119	149 033	182 992	177 623	165 369

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	641 458	614 988	718 527	627 718	747 841
Andre krav	150 104	149 466	167 036	251 033	305 193
Omløpsmidler, jordbruk	172 786	185 417	222 494	239 170	238 715
Omløpsmidler, skogbruk	663	683	942	647	400
Omløpsmidler, tilleggsnæringer					
Omløpsmidler, andre næringer	113 712	115 807	182 901	212 016	237 548
Omløpsmidler i alt	1 078 723	1 066 362	1 291 901	1 330 584	1 529 697
Anleggsmidler, jordbruk	1 840 748	1 884 077	2 381 055	2 767 140	2 888 755
Anleggsmidler, skogbruk	135 735	137 003	132 401	114 760	115 798
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	41 955	40 620	42 994	37 094	35 446
Anleggsmidler, andre næringer	24 575	41 189	14 589	14 833	15 302
Privat hovedbygninger	622 163	629 863	658 068	632 763	639 974
Privat, annet	166 630	156 894	153 774	170 753	157 938
Anleggsmidler i alt	2 831 806	2 889 645	3 382 880	3 737 342	3 853 212
Eiendeler i alt	3 910 529	3 956 006	4 674 781	5 067 926	5 382 909
Eiendeler i jordbruket	2 013 534	2 069 494	2 603 549	3 006 310	3 127 469
Kortsiktig gjeld	231 947	251 463	330 315	302 675	403 794
Langsiktig gjeld	1 143 421	1 059 466	1 476 504	1 632 904	1 673 535
Gjeld i alt	1 375 368	1 310 929	1 806 819	1 935 579	2 077 329
Endring i året, kroner	173 158	-64 439	498 551	152 215	141 750
Egenkapital	2 535 161	2 645 077	2 867 962	3 132 347	3 305 580
Egenkapitalprosent	65	67	61	62	61
Endring i året (sparing)	190 837	113 307	178 908	93 109	174 576
Arbeidskapital	846 776	814 899	961 586	1 027 909	1 125 903
Endring i året	136 994	-28 485	104 023	-27 636	99 337
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk-samdrift

Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	10	10	11	11	9
Brukers alder	51	51	51	49	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	137,9	132,9	114,7	119,5	105,9
Grovfôr, daa	467,8	521,7	555,7	580,4	603,2
Annet areal, daa	0,8	0,8	0,7	1,1	1,4
Jordbruksareal, daa	606,5	655,4	671,2	700,9	710,6
- herav leid areal, daa	194,4	269,5	270,5	296,9	309,8
Korn, FEm pr daa	337	421	270	425	299
Grovfôr, FEm pr daa	431	433	376	357	400
Jordbruksareal, FEm pr daa	407	430	358	368	384
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	38,1	39,9	40,8	43,5	42,3
Kumelk, liter omsatt	270 623	292 659	287 304	313 241	313 879
Melkekvote	273 832	302 994	302 135	322 605	313 461
Produsert melk pr årsku, kg	7 835	7 939	7 741	7 955	8 157
Storfekjøtt, kg omsatt	11 112	11 565	11 701	10 694	9 845
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	3 680	3 665	3 805	3 805	3 652
Ektefelle	243	215	284	265	292
Barn under 17 år	20			7	12
Sum familie	3 943	3 880	4 089	4 077	3 957
Leid arbeid	712	685	585	616	641
Sum timer i jordbruket	4 655	4 565	4 675	4 692	4 597
Sum timer familie i skogbruket	43	83	82	136	104
Sum timer i tilleggsnæring	200	206	164	138	195
Familiens arbeid på nyanlegg		5	60	93	38
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 447	1 588	1 791	1 742	1 878
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,03	2,07	2,19	2,33	2,44
Havre, kr pr kg		2,12	2,00		
Kumelk, kr pr l	4,46	4,83	4,78	4,96	5,29
Kukjøtt, kr pr kg	36,01	38,05	41,40	44,03	45,07
Annet storfekjøtt, kr pr kg	43,45	46,02	48,99	49,34	51,18

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	65 797	-89 529	2 354	7 805	860
Driftsbygninger	-25 572	-199 590	-16 072	20 200	-98 059
Maskiner og redskap	145 632	215 368	72 259	53 210	85 664
Melkekvote (ku og geit)	9 007	4 583	45 233	30 990	27 255
Sum nettoinvesteringer	194 864	-69 168	103 774	112 205	15 719

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk-samdrift

Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	101 403	118 522	71 843	117 533	71 959
Andre planteprodukter	17 591	26 325	40 856	30 503	40 242
Planteprodukter i alt	118 994	144 847	112 698	148 036	112 201
Storfe, melk	1 207 372	1 412 625	1 374 646	1 554 431	1 661 364
Storfe, livdyr	28 945	35 129	50 310	57 938	89 112
Kuslakt	176 398	210 438	300 177	258 328	232 064
Annet storfeslakt	278 904	336 791	331 777	392 104	261 189
Andre inntekter, husdyrholdet	1 801	571	13 208	7 959	17 140
Husdyrprodukt i alt	1 693 420	1 995 555	2 070 118	2 270 760	2 260 868
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	98 193	111 513	125 316	123 476	127 315
Arealtilskudd, grovfôr	45 836	63 725	76 601	86 555	97 778
Arealtilskudd, korn	35 399	33 981	31 063	32 553	26 483
Arealtilskudd, annet					
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	139 023	154 605	171 847	164 665	173 953
Bunnfradrag	-4 925	-5 100	-5 545	-5 727	-12 667
Driftstilskudd melk ku	93 600	111 600	109 500	125 836	130 042
Distriktsstilskudd storfe	105 048	111 468	118 476	143 717	140 065
Distriktsstilskudd sau			1 613	519	1 778
Grunntilskudd sau	51		582	244	829
Beitetilskudd	27 551	26 595	38 624	31 043	37 763
Regionale miljøtilskudd	11 773	8 913	15 885	10 895	14 568
Refunderte avløserutgifter	63 617	68 348	73 713	95 366	84 087
Andre tilskudd	11 456	403	2 245	13 882	5 821
Tilskudd i alt	626 621	686 050	759 921	823 023	827 815
Leieinntekter, traktor og redskap	40 698	31 508	43 945	33 440	70 225
Andre inntekter	13 326	5 465	1 999	7 674	42 511
Produksjonsinntekter i alt	2 493 059	2 863 424	2 988 681	3 282 933	3 313 622

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	442 501	511 062	506 846	621 365	584 995
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	65 476	59 752	52 745	75 108	64 381
Såvarer	20 979	15 011	22 164	32 262	20 638
Handelsgjødsel og kalk	95 668	115 911	113 053	137 544	147 789
Plantevernmidler	8 943	9 265	6 679	10 231	9 827
Konserveringsmidler	24 531	13 687	18 800	17 681	20 804
Andre forbruksartikler m.v.	128 003	148 328	161 221	189 042	210 092
Kjøp av dyr	30 497	28 743	123 049	49 725	12 456
Sum variable kostnader	816 596	901 759	1 004 556	1 132 957	1 070 983
Leid arbeid	74 878	83 347	79 740	100 395	104 188
Drivstoff	53 580	63 051	61 849	67 906	66 796
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 367	12 224	16 183	19 451	22 895
Vedl.h. driftsbygninger	79 608	71 533	61 894	105 353	128 340
Vedl.h. traktor og maskiner	98 067	121 532	106 762	113 455	140 663
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	810	733	665	833	836
Avskr. driftsbygninger	120 751	130 443	159 033	167 429	208 627
Avskr. traktor og maskiner	62 727	89 828	96 709	95 187	116 913
Maskinleie	132 062	121 036	144 545	156 461	198 843
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	2 308		1 364	1 364	1 188
Leie av kvote ²⁾	5 448	12 908	9 134	13 952	8 275
Andre faste kostnader	237 907	257 520	270 705	275 547	299 125
Sum faste kostnader	882 512	964 155	1 008 582	1 117 333	1 296 689
Kostnader i alt	1 699 109	1 865 913	2 013 138	2 250 290	2 367 671
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,30	1,37	1,63	1,66	1,74
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,19	1,32	1,36	1,36	1,51
Netto mekaniseringskostnader pr daa	530	590	584	610	669

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk-samdrift

Tabell 10e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	793 951	997 511	975 543	1 032 643	945 951
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	131 858	144 429	162 331	169 569	136 582
Familiens arbeidsfortjeneste	662 093	853 082	813 212	863 074	809 368
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	292 492	384 882	352 442	375 890	367 101
Lønnsevne	736 971	936 428	892 952	963 469	913 556
Lønnsevne pr. time	158,33	205,15	191,02	205,33	198,72
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	302 969	391 127	368 993	399 910	370 606
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	304 581	398 984	370 618	399 232	371 587
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	793 951	997 511	975 543	1 032 643	945 951
Driftsoverskudd, skogbruk	38 348	28 783	18 064	13 732	22 632
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	60 729	76 600	89 515	109 401	135 466
Driftsoverskudd, andre næringer	66 195	75 367	44 581	20 814	60 424
Lønnsinntekt	411 274	381 542	473 250	434 160	514 786
Pensjoner og sykepenger	31 460	29 460	87 853	122 252	78 350
Gevinst/utbytte verdipapir	12 937	11 035	26 044	43 884	115 312
Familiens arbeid på nyanlegg		905	10 148	16 680	6 033
Renteinntekter	22 780	21 674	29 934	41 990	22 910
- Renteutgifter	160 167	166 919	185 625	177 043	181 507
- Kårutgifter	25 420	25 590	30 418	31 823	32 939
Nettoinntekt	1 252 086	1 430 367	1 538 889	1 626 691	1 687 418
Privatforbruk ekskl. skatt	770 481	858 350	1 029 070	1 112 938	880 101
Betalte skatter	311 652	357 182	423 297	426 697	460 323

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	823 825	811 213	1 026 174	1 186 887	1 030 610
Andre krav	362 669	432 875	502 017	677 709	753 696
Omløpsmidler, jordbruk	497 976	543 255	541 809	613 058	551 979
Omløpsmidler, skogbruk	280	1 700	182	182	578
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	2 870	3 277		350	428
Omløpsmidler, andre næringer	246 550	243 629	491 641	446 495	643 923
Omløpsmidler i alt	1 934 169	2 035 948	2 561 823	2 924 681	2 981 215
Anleggsmidler, jordbruk	4 012 094	4 276 859	4 972 873	5 172 398	6 290 643
Anleggsmidler, skogbruk	124 744	123 513	276 356	281 017	349 915
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	7 463	38 364	198 122	247 442	339 376
Anleggsmidler, andre næringer	292 164	282 066	244 193	231 963	268 839
Privat hovedbygninger	1 100 379	1 045 957	1 033 257	1 280 962	1 036 941
Privat, annet	512 349	466 114	423 946	423 690	472 754
Anleggsmidler i alt	6 049 193	6 232 873	7 148 746	7 637 471	8 758 468
Eiendeler i alt	7 983 362	8 268 822	9 710 569	10 562 152	11 739 683
Eiendeler i jordbruket	4 510 070	4 820 114	5 514 682	5 785 455	6 842 622
Kortsiktig gjeld	606 828	764 465	782 584	952 842	999 846
Langsiktig gjeld	3 426 753	3 179 397	3 740 142	3 945 191	4 743 890
Gjeld i alt	4 033 581	3 943 861	4 522 726	4 898 034	5 743 736
Endring i året, kroner	-30 105	-138 957	-245 983	353 472	-111 805
Egenkapital	3 949 781	4 324 960	5 187 843	5 664 118	5 995 947
Egenkapitalprosent	49	52	53	54	51
Endring i året (sparing)	384 144	298 125	247 022	411 335	472 506
Arbeidskapital	1 327 342	1 271 484	1 779 239	1 971 839	1 981 368
Endring i året	-5 797	256 380	32 197	126 924	259 308
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	13	15	19	22	22
Brukers alder	47	49	48	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	29,8	14,6	42,6	34,4	44,3
Grovfôr, daa	385,0	389,7	445,0	424,8	420,9
Annet areal, daa		1,0	0,8	3,4	2,9
Jordbruksareal, daa	414,8	405,3	488,4	462,6	468,0
- herav leid areal, daa	149,5	157,8	258,1	245,0	248,8
Korn, FEm pr daa	390	332	384	429	357
Grovfôr, FEm pr daa	322	369	294	320	344
Jordbruksareal, FEm pr daa	327	367	301	325	343
Husdyrproduksjon					
Antall kalvinger	31,2	33,3	32,7	30,9	33,0
Kumelk, liter omsatt					
Melkekvote					
Produsert melk pr årsku, kg					
Storfekjøtt, kg omsatt	8 159	8 664	11 232	9 264	8 134
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 321	1 211	1 232	1 236	1 259
Ektefelle	189	283	406	351	359
Barn under 17 år	18	28	24	31	38
Sum familie	1 528	1 522	1 662	1 617	1 656
Leid arbeid	467	487	551	522	526
Sum timer i jordbruket	1 996	2 010	2 212	2 139	2 182
Sum timer familie i skogbruket	102	100	116	83	28
Sum timer i tilleggsnæring	166	231	247	195	187
Familiens arbeid på nyanlegg			95	107	5
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 848	1 788	1 890	1 881	2 032
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,04	2,11	2,09	2,26	2,23
Havre, kr pr kg	2,54		2,84		
Kumelk, kr pr l					
Kukjøtt, kr pr kg	37,06	42,70	43,25	43,58	46,71
Annet storfekjøtt, kr pr kg	46,31	51,52	54,09	55,52	56,86

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	439	9 979	-999	1 625	42 181
Driftsbygninger	-17 574	-84 661	-27 659	197 986	-94 996
Maskiner og redskap	10 476	9 915	45 022	43 652	25 333
Melkekvote (ku og geit)					
Sum nettoinvesteringer	-6 659	-64 767	16 364	243 263	-27 482

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	20 744	7 850	34 729	33 651	36 042
Andre planteprodukter	22 974	17 514	34 625	42 153	30 763
Planteprodukter i alt	43 718	25 364	69 353	75 804	66 805
Storfe, melk				160	
Storfe, livdyr	76 892	87 998	87 672	85 351	104 949
Kuslakt	80 970	116 846	114 247	106 106	121 275
Annet storfeslakt	297 641	355 569	474 335	379 968	412 009
Andre inntekter, husdyrholdet	854	17 831	1 166	777	1 787
Husdyrprodukt i alt	456 357	578 244	677 420	572 361	640 020
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	69 956	69 560	78 728	81 065	81 498
Arealtilskudd, grovfôr	40 426	49 994	49 625	49 981	58 697
Arealtilskudd, korn	7 389	4 707	7 367	9 057	7 862
Arealtilskudd, annet					
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	138 620	146 454	157 785	147 571	164 951
Bunnfradrag	-3 000	-3 200	-3 000	-3 000	-6 000
Driftstilskudd til kjøttproduksjon	56 049	68 718	77 868	76 756	80 369
Distriktstilskudd storfe	31 515	34 996	38 875	59 332	52 327
Distriktstilskudd sau					
Grunntilskudd sau	25	11	26	16	5
Beitetilskudd	39 524	47 560	49 034	46 750	46 584
Regionale miljøtilskudd	17 637	16 594	13 931	17 059	16 360
Refunderte avløserutgifter	44 553	48 540	52 490	53 212	49 766
Andre tilskudd	20 138	18 055	43 470	23 018	17 457
Tilskudd i alt	462 831	501 987	566 199	560 817	569 878
Leieinntekter, traktor og redskap	17 799	16 006	39 995	21 247	17 252
Andre inntekter	-1 635	5 178	1 807	7 721	6 811
Produksjonsinntekter i alt	979 070	1 126 779	1 354 775	1 237 950	1 300 765

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	101 316	117 467	151 217	141 879	133 297
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	26 861	29 417	64 399	37 413	29 466
Såvarer	7 951	7 736	15 869	15 848	11 716
Handelsgjødsel og kalk	39 834	53 437	66 864	67 334	73 290
Plantevernmidler	1 855	1 149	2 219	2 686	2 371
Konserveringsmidler	5 085	4 401	7 398	3 456	1 851
Andre forbruksartikler m.v.	38 314	39 615	47 279	45 390	63 285
Kjøp av dyr	29 984	38 803	73 962	62 293	44 330
Sum variable kostnader	251 200	292 025	429 206	376 299	359 605
Leid arbeid	54 810	65 478	86 947	78 747	74 275
Drivstoff	37 795	39 840	45 703	38 970	33 623
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 930	14 084	15 236	14 427	10 358
Vedl.h. driftsbygninger	25 656	21 731	31 739	27 403	31 324
Vedl.h. traktor og maskiner	60 927	55 265	53 666	51 809	56 975
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 361	840	999	1 479	2 597
Avskr. driftsbygninger	54 392	62 062	89 753	103 109	101 703
Avskr. traktor og maskiner	40 539	40 977	39 967	45 788	47 828
Maskinleie	83 563	116 043	153 818	170 761	150 562
Leie av dyr ²⁾		53		909	
Leie av bygninger ²⁾				1 091	
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	117 896	116 793	150 850	159 988	169 396
Sum faste kostnader	482 869	533 166	668 677	694 482	678 641
Kostnader i alt	734 069	825 191	1 097 883	1 070 781	1 038 247
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,59	1,65	1,78	1,97	1,74
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk					
Netto mekaniseringskostnader pr daa	521	606	537	642	597

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 11e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	245 001	301 588	256 891	167 169	262 519
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	63 518	72 367	102 307	106 321	74 156
Familiens arbeidsfortjeneste	181 483	229 221	154 585	60 848	188 363
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	205 353	265 705	162 342	65 311	194 764
Lønnsevne	236 293	294 699	241 532	139 595	262 638
Lønnsevne pr. time	118,41	146,64	109,17	65,26	120,36
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	246 302	290 237	208 454	143 241	222 806
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	239 419	290 559	171 194	93 739	195 680
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	245 001	301 588	256 891	167 169	262 519
Driftsoverskudd, skogbruk	10 046	17 164	5 645	19 041	10 060
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	55 837	71 110	90 874	70 253	70 282
Driftsoverskudd, andre næringer	30 541	44 863	25 757	44 135	32 567
Lønnsinntekt	408 351	472 561	576 002	584 737	689 246
Pensjoner og sykepenger	21 752	41 441	39 086	64 698	45 607
Gevinst/utbytte verdipapir	8 709	39 102	72	- 5 978	1 678
Familiens arbeid på nyanlegg			17 527	19 963	962
Renteinntekter	15 184	17 126	15 710	17 866	12 741
- Renteutgifter	57 510	84 450	144 276	120 752	109 807
- Kårutgifter	7 958	7 130	6 908	9 136	9 184
Nettoinntekt	729 953	913 373	876 380	851 996	1 006 670
Privatforbruk ekskl. skatt	504 035	629 340	575 484	564 685	554 716
Betalte skatter	177 255	208 514	228 967	251 695	279 396

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	698 865	659 600	554 492	581 723	592 050
Andre krav	108 394	122 675	162 864	361 917	344 928
Omløpsmidler, jordbruk	282 497	311 348	348 887	365 211	393 459
Omløpsmidler, skogbruk	1 732	2 061	1 546	1 066	1 084
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	2 090	1 438	632	1 227	1 189
Omløpsmidler, andre næringer	183 972	156 687	225 878	201 339	242 024
Omløpsmidler i alt	1 277 551	1 253 809	1 294 298	1 512 482	1 574 734
Anleggsmidler, jordbruk	1 846 658	2 091 969	3 074 579	3 311 853	3 345 130
Anleggsmidler, skogbruk	169 175	138 661	118 373	121 584	129 600
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	117 580	127 610	123 409	105 523	105 999
Anleggsmidler, andre næringer	32 836	47 346	27 989	34 083	36 622
Privat hovedbygninger	540 094	506 811	728 293	709 025	723 622
Privat, annet	280 448	184 573	238 641	153 786	181 895
Anleggsmidler i alt	2 986 790	3 096 970	4 311 284	4 435 853	4 522 868
Eiendeler i alt	4 264 341	4 350 779	5 605 583	5 948 335	6 097 602
Eiendeler i jordbruket	2 129 155	2 403 317	3 423 466	3 677 063	3 738 588
Kortsiktig gjeld	207 016	270 344	369 137	348 254	306 152
Langsiktig gjeld	1 706 955	1 706 829	2 934 749	2 912 071	2 942 487
Gjeld i alt	1 913 972	1 977 173	3 303 886	3 260 325	3 248 640
Endring i året, kroner	152 266	-75 443	106 092	216 407	-11 686
Egenkapital	2 350 369	2 373 606	2 301 697	2 688 010	2 848 963
Egenkapitalprosent	55	55	41	45	47
Endring i året (sparing)	79 252	101 041	121 184	148 317	163 826
Arbeidskapital	1 070 534	983 465	925 162	1 164 228	1 268 582
Endring i året	248 143	-57 132	27 966	60 960	110 020
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	15	16	16	16	17
Brukers alder	51	51	53	51	53
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	292,7	277,2	288,5	266,0	288,9
Havre, daa	26,0	31,4	19,9	33,6	15,8
Hvete, daa		8,1	3,8	10,9	6,8
Annet korn, daa	4,3			1,9	9,1
Oljefrø og tørre erter, daa	3,8	3,1	4,0	5,1	
Korn i alt, daa	326,9	319,9	316,2	317,5	320,7
Grovfôr, daa	4,2	8,6	14,3	16,0	15,4
Annet areal i alt, daa	4,7	4,8	4,9	5,7	5,7
Jordbruksareal, daa	335,7	333,2	335,4	339,2	341,8
- herav leid areal, daa	16,5	19,9	26,3	31,0	35,6
Bygg, kg pr daa	401	482	380	440	343
Havre, kg pr daa	244	206	330	308	481
Hvete, kg pr daa		756	417	402	470
Oljefrø, kg pr daa					
Korn ialt, FEm pr daa	372	445	362	406	335
Grovfôr, FEm pr daa	658	635	363	365	464
Jordbruksareal, FEm pr daa	380	453	368	407	342
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	728	690	677	621	620
Ektefelle	86	82	83	86	81
Barn under 17 år	7	13	4	25	41
Sum familie	821	784	764	731	742
Leid arbeid	310	250	236	300	258
Sum timer i jordbruket	1 131	1 034	1 000	1 032	1 000
Sum timer familie i skogbruket	73	58	45	75	76
Sum timer i tilleggsnæring	101	118	65	62	69
Familiens arbeid på nyanlegg		22	6		
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 497	2 625	2 546	2 422	2 148
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,12	2,15	2,33	2,47	2,49
Havre, kr pr kg	2,19	2,28	2,11	2,67	2,05
Hvete, kr pr kg		1,74	2,29	3,30	2,61

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	1 465	857	-490	765	11 111
Driftsbygninger	-17 400	-9 596	-11 442	-17 016	-12 022
Maskiner og redskap	16 074	30 438	49 362	-14 262	-13 938
Sum nettoinvesteringer	139	21 699	37 431	-30 513	-14 849

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Bygg	250 236	282 655	264 164	281 439	238 133
Havre	14 441	12 884	14 351	29 191	15 268
Hvete		15 532	2 249	14 075	6 756
Annet korn, oljefrø og tørre erter	4 840	5 152	4 144	9 690	6 982
Andre planteprodukter	35 604	40 923	66 038	18 052	30 088
Planteprodukter i alt	305 122	357 146	350 945	352 446	297 227
Storfeslakt			1 804	104	
Andre inntekter, husdyrholdet			462	268	85
Husdyrprodukt i alt			2 266	372	85
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	60 954	63 656	62 791	63 577	61 236
Arealtilskudd, grovfôr	508	639	1 473	2 137	1 552
Arealtilskudd, korn	82 624	79 628	76 875	76 568	70 490
Arealtilskudd, annet	303	280	284	350	367
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)			625	575	1
Bunnfradrag	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-6 235
Beitetilskudd	12	37	254	195	49
Regionale miljøtilskudd	15 961	16 278	13 247	14 916	16 353
Andre tilskudd	24 684	17 931	19 153	21 619	17 240
Tilskudd i alt	182 047	175 448	171 703	176 937	161 053
Leieinntekter, traktor og redskap	6 647	9 556	6 218	10 273	8 632
Andre inntekter	12 487	8 991	10 648	12 461	5 690
Produksjonsinntekter i alt	506 304	551 141	541 780	552 487	472 687

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Førkostnader i alt	- 700	28	1	1 465	1 945
Såvarer	23 161	19 304	25 365	28 286	30 998
Handelsgjødsel og kalk	53 350	59 947	62 016	63 368	71 197
Plantevernmidler	14 157	13 562	11 485	15 082	13 933
Konserveringsmidler					
Andre forbruksartikler m.v.	4 171	4 303	3 240	4 776	4 656
Kjøp av dyr					
Sum variable kostnader	94 139	97 144	102 108	112 976	122 728
Leid arbeid	11 119	8 418	9 300	16 832	15 066
Drivstoff	23 199	22 868	18 271	28 176	22 688
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 322	4 004	3 216	5 558	6 145
Vedl.h. driftsbygninger	11 449	12 900	17 315	19 036	11 794
Vedl.h. traktor og maskiner	41 876	34 412	31 303	37 842	32 853
Åvskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	450	490	490	556	1 286
Åvskr. driftsbygninger	27 915	27 658	29 976	31 194	31 148
Åvskr. traktor og maskiner	50 341	52 998	60 862	60 869	60 680
Maskinleie	52 064	51 098	50 757	50 011	62 882
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾				82	360
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	64 648	65 380	73 458	69 650	81 610
Sum faste kostnader	297 383	280 228	294 948	319 805	326 514
Kostnader i alt	391 522	377 372	397 055	432 781	449 242
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,36	1,10	1,38	1,33	1,55
Netto mekaniseringskostnader pr daa	518	497	509	541	530

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 12e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	114 782	173 769	144 725	119 706	23 445
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	43 624	43 624	46 441	50 705	31 951
Familiens arbeidsfortjeneste	71 159	130 145	98 283	69 001	- 8 506
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	126 117	246 908	191 002	134 601	- 16 944
Lønnsevne	82 278	138 564	107 583	85 833	6 560
Lønnsevne pr. time	72,74	134,02	107,62	83,21	6,56
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	159 379	269 991	225 103	187 193	22 433
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	153 461	271 059	218 960	171 332	- 5 794
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	114 782	173 769	144 725	119 706	23 445
Driftsoverskudd, skogbruk	- 1 126	14 680	6 100	43 864	9 869
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	97 653	59 702	57 246	45 428	55 498
Driftsoverskudd, andre næringer	37 035	66 600	56 841	52 989	92 986
Lønnsinntekt	639 019	760 528	743 219	753 919	732 441
Pensjoner og sykepenger	12 770	10 145	41 298	47 120	96 143
Gevinst/utbytte verdipapir	5 337	4 853	25 689	33 937	7 201
Familiens arbeid på nyanlegg		3 957	1 133		
Renteinntekter	8 160	10 839	9 805	12 594	13 109
- Renteutgifter	53 819	65 260	71 767	72 824	62 752
- Kårutgifter	14 073	15 045	13 772	14 855	13 851
Nettoinntekt	845 739	1 024 769	1 000 517	1 021 879	954 088
Privatforbruk ekskl. skatt	615 301	665 851	673 060	608 806	613 826
Betalte skatter	221 217	284 308	303 059	321 436	308 701

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	334 913	395 685	401 402	530 537	643 308
Andre krav	105 405	78 494	72 388	154 264	194 838
Omløpsmidler, jordbruk	141 000	165 046	174 518	164 492	145 913
Omløpsmidler, skogbruk	115	124	184	138	71
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	4 147	4 614			
Omløpsmidler, andre næringer	78 166	142 361	224 933	202 504	258 400
Omløpsmidler i alt	663 746	786 323	873 424	1 051 934	1 242 530
Anleggsmidler, jordbruk	1 313 281	1 312 698	1 402 181	1 506 936	1 439 388
Anleggsmidler, skogbruk	145 468	145 113	142 972	215 517	200 883
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	198 125	357 722	339 354	348 569	345 605
Anleggsmidler, andre næringer	30 658	6 463	6 613	51 837	46 022
Privat hovedbygninger	675 382	841 725	847 611	1 046 391	962 181
Privat, annet	535 674	530 531	552 043	460 039	435 649
Anleggsmidler i alt	2 898 587	3 194 252	3 290 773	3 629 288	3 429 730
Eiendeler i alt	3 562 333	3 980 576	4 164 197	4 681 222	4 672 260
Eiendeler i jordbruket	1 454 281	1 477 744	1 576 699	1 671 428	1 585 302
Kortsiktig gjeld	174 412	268 602	215 024	251 676	259 133
Langsiktig gjeld	1 451 063	1 610 476	1 666 188	1 706 668	1 504 153
Gjeld i alt	1 625 475	1 879 078	1 881 212	1 958 344	1 763 285
Endring i året, kroner	126 884	318 288	-5 469	-19 510	4 726
Egenkapital	1 936 858	2 101 498	2 282 986	2 722 878	2 908 974
Egenkapitalprosent	54	53	55	58	62
Endring i året (sparing)	-8 931	83 223	72 078	84 549	51 714
Arbeidskapital	489 334	517 721	658 400	800 258	983 397
Endring i året	-11 688	-10 403	76 049	50 099	79 391
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsformer korn og svin

Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	12	12	12	12	12
Brukers alder	48	48	49	50	51
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	263,8	257,8	308,6	303,0	280,1
Havre, daa	8,7	30,2	10,6	10,0	14,2
Hvete, daa	12,4	6,3			
Annet korn, daa					
Oljefrø og tørre erter, daa					
Korn i alt, daa	284,9	294,3	319,2	313,0	294,3
Grovfôr, daa	13,5	12,5	14,3	18,7	19,5
Annet areal i alt, daa	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Jordbruksareal, daa	299,8	308,2	334,9	333,1	315,2
- herav leid areal, daa	71,2	107,4	134,3	133,2	124,5
Bygg, kg pr daa	299	448	295	401	251
Havre, kg pr daa	339	309	215	334	240
Hvete, kg pr daa	477	551			
Oljefrø, kg pr daa					
Korn ialt, FEm pr daa	299	420	283	388	242
Grovfôr, FEm pr daa	262	298	310	272	336
Jordbruksareal, FEm pr daa	296	414	282	380	246
Husdyrproduksjon					
Antall avlsgriser	52,1	60,0	60,9	58,9	52,0
Antall småriskull	106	113	108	108	99
Salgbare smågriser	1078	1160	1155	1157	1093
Antall smågris omsatt	208	281	325	315	362
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	63 642	62 463	63 722	63 037	55 836
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 863	1 929	1 944	1 934	1 933
Ektefelle	433	343	343	338	233
Barn under 17 år	26	51	26	28	36
Sum familie	2 323	2 322	2 313	2 300	2 201
Leid arbeid	602	660	663	631	622
Sum timer i jordbruket	2 925	2 983	2 976	2 930	2 823
Sum timer familie i skogbruket	34	60	78	74	45
Sum timer i tilleggsnæring	44	120	96	96	88
Familiens arbeid på nyanlegg		25	13	13	17
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 342	1 109	1 207	1 219	1 204
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,03	2,04	2,26	2,38	2,39
Havre, kr pr kg	2,06	2,09	2,21	2,26	2,15
Hvete, kr pr kg	2,00	1,84	2,17		
Oljefrø og tørre erter, kr pr kg					
Smågris for salg, kr pr stk.	875	862	776	939	1033
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	25,14	25,43	25,28	25,65	28,83

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	-997	-2 301	-1 885	2 493	-1 823
Driftsbygninger	-141 747	-120 412	126 934	-154 934	-59 503
Maskiner og redskap	33 451	62 990	17 802	-16 475	72 393
Sum nettoinvesteringer	-109 293	-59 722	142 852	-168 916	11 068

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsformer korn og svin

Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Bygg	154 855	251 827	199 354	282 204	159 569
Havre	7 098	12 539	7 199	5 824	6 306
Hvete	9 292	13 561	-229		
Annet korn, oljefrø og tørre erter					
Andre planteprodukter	2 284	4 015	6 382	4 690	6 789
Planteprodukter i alt	173 528	281 943	212 707	292 718	172 664
Smågriser	189 333	216 991	236 153	305 947	383 580
Slaktegriser	1 641 309	1 718 752	1 606 138	1 648 087	1 614 194
Avlsgriser	76 409	185 167	150 624	195 895	351 725
Andre inntekter, husdyrholdet	- 179	85	443	1	- 65
Husdyrprodukt i alt	1 906 872	2 120 995	1 993 359	2 149 930	2 349 434
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	55 589	58 428	59 565	63 746	61 051
Arealtilskudd, grovfôr	1 143	1 767	1 181	1 798	1 667
Arealtilskudd, korn	65 858	71 860	74 374	78 152	71 070
Arealtilskudd, annet	108	133			
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	40 791	42 138	42 147	50 611	49 493
Bunnfradrag	-3 000	-3 000	-3 000	-4 250	-6 500
Beitetilskudd	65	85	50	118	74
Regionale miljøtilskudd	14 632	16 093	12 914	16 809	14 484
Refunderte avløserutgifter	62 856	63 458	66 904	70 565	73 291
Andre tilskudd	10 850	2 733	8 774	13 228	3 687
Tilskudd i alt	248 892	253 696	262 908	290 776	268 317
Leieinntekter, traktor og redskap	16 532	21 814	23 960	21 920	15 743
Andre inntekter	1 833	3 030	2 617	1 667	11 189
Produksjonsinntekter i alt	2 347 657	2 681 477	2 495 550	2 757 011	2 817 346

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	959 742	989 686	1 094 437	1 151 398	1 082 952
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	190	425	1 910	584	750
Såvarer	14 966	19 455	21 725	24 924	23 938
Handelsgjødsel og kalk	30 201	34 728	39 320	37 201	49 805
Plantevernmidler	10 637	14 043	11 566	17 301	12 530
Konserveringsmidler	- 17	7		249	2 370
Andre forbruksartikler m.v.	115 156	135 762	138 255	145 806	145 188
Kjøp av gris	88 164	127 852	121 284	145 459	138 162
Kjøp av andre husdyr					
Sum variable kostnader	1 219 039	1 321 958	1 428 497	1 522 921	1 455 695
Leid arbeid	85 648	97 064	106 028	104 314	104 244
Drivstoff	27 879	43 968	35 345	37 474	29 496
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	10 491	8 030	6 387	7 699	7 505
Vedl.h. driftsbygninger	33 556	48 708	32 925	40 911	31 701
Vedl.h. traktor og maskiner	50 241	51 057	54 653	56 616	69 155
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 301	2 301	1 885	2 115	1 823
Avskr. driftsbygninger	141 747	150 046	159 354	157 829	161 542
Avskr. traktor og maskiner	54 881	66 617	69 863	71 056	74 866
Maskinleie	29 122	26 267	34 031	42 520	37 194
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾		375			375
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	179 877	192 679	203 713	198 913	206 818
Sum faste kostnader	615 745	687 113	704 183	719 446	724 719
Kostnader i alt	1 834 784	2 009 070	2 132 680	2 242 367	2 180 414
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,79	1,44	1,99	1,62	2,68
Netto mekaniseringskostnader pr daa	531	595	563	613	660

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsformer korn og svin

Tabell 13e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	512 874	672 407	362 870	514 644	636 932
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	110 245	117 346	118 721	118 173	76 936
Familiens arbeidsfortjeneste	402 629	555 061	244 149	396 471	559 996
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	304 748	421 204	187 364	307 251	453 503
Lønnsevne	488 277	652 125	350 177	500 785	664 240
Lønnsevne pr. time	166,92	218,64	117,66	170,89	235,27
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	318 536	415 928	226 045	324 727	432 758
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	317 424	436 575	198 451	318 860	451 862
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	512 874	672 407	362 870	514 644	636 932
Driftsoverskudd, skogbruk	4 917	2 537	10 286	12 242	43 128
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	21 298	51 680	42 503	50 113	41 209
Driftsoverskudd, andre næringer	833	2 500	2 469	4 225	3 712
Lønnsinntekt	367 490	295 277	314 637	312 900	329 732
Pensjoner og sykepenger	17 592	295	1 914	830	14 997
Gevinst/utbytte verdipapir	8 453	9 078	55 138	26 030	19 803
Familiens arbeid på nyanlegg		4 522	2 157	2 311	3 235
Renteinntekter	11 229	13 327	16 172	21 565	14 566
- Renteutgifter	125 492	129 711	144 003	147 967	112 912
- Kårutgifter	11 329	9 850	10 083	9 067	9 067
Nettoinntekt	807 865	912 062	654 059	787 825	985 336
Privatforbruk ekskl. skatt	594 768	612 533	495 991	549 793	576 176
Betalte skatter	180 926	219 165	272 084	215 110	177 611

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	516 255	456 194	576 889	678 144	656 524
Andre krav	63 781	149 791	186 698	149 596	139 766
Omløpsmidler, jordbruk	499 094	595 547	543 864	603 221	540 858
Omløpsmidler, skogbruk	333	333	867	867	867
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	5 148	5 148	5 148	5 148	
Omløpsmidler, andre næringer	254 302	271 717	305 948	310 743	335 179
Omløpsmidler i alt	1 338 913	1 478 731	1 619 413	1 747 719	1 673 193
Anleggsmidler, jordbruk	3 133 025	3 322 563	3 452 765	3 278 342	3 271 193
Anleggsmidler, skogbruk	112 685	116 011	110 114	109 551	107 654
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	3 611	32 096	29 381	33 110	30 839
Anleggsmidler, andre næringer					
Privat hovedbygninger	539 077	470 741	456 012	454 273	440 953
Privat, annet	268 999	227 738	331 474	335 443	402 808
Anleggsmidler i alt	4 057 397	4 169 149	4 379 745	4 210 718	4 253 446
Eiendeler i alt	5 396 310	5 647 880	5 999 158	5 958 437	5 926 639
Eiendeler i jordbruket	3 632 119	3 918 110	3 996 629	3 881 562	3 812 050
Kortsiktig gjeld	571 135	607 584	633 610	601 216	615 104
Langsiktig gjeld	2 521 825	2 812 383	3 110 156	3 121 929	2 886 868
Gjeld i alt	3 092 960	3 419 967	3 743 766	3 723 145	3 501 971
Endring i året, kroner	1 080	67 196	323 799	-20 621	-221 173
Egenkapital	2 303 350	2 227 913	2 255 392	2 235 292	2 424 668
Egenkapitalprosent	43	39	38	38	41
Endring i året (sparing)	36 276	-16 526	-21 073	-51 093	189 626
Arbeidskapital	767 778	871 147	985 804	1 146 503	1 058 089
Endring i året	115 990	103 352	66 105	130 974	-88 164
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 14a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall bruk	13	15	16	17	17
Brukers alder	45	44	44	44	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	4,8	4,1	2,9	12,8	10,0
Grovfôr, daa	266,3	282,9	302,7	287,6	299,0
Annet areal, daa		0,1	0,0	0,0	0,0
Jordbruksareal, daa	271,1	287,1	305,7	300,4	309,0
- herav leid areal, daa	101,2	91,4	106,4	102,6	97,2
Korn, FEm pr daa	408	476	839	510	412
Grovfôr, FEm pr daa	270	251	245	252	255
Jordbruksareal, FEm pr daa	272	254	250	263	260
Husdyrproduksjon					
Antall vinterfôra sauer (vfs)	202	194	200	197	206
Antall gagnslam pr vfs	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6
Kg kjøtt pr vfs	27	28	28	31	33
Ull, kg omsatt pr vfs	4,1	5,3	3,9	4,8	4,5
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 799	1 813	1 853	1 950	1 968
Ektefelle	296	273	281	132	134
Barn under 17 år	8	28	9	4	20
Sum familie	2 104	2 114	2 143	2 086	2 122
Leid arbeid	532	570	574	531	491
Sum timer i jordbruket	2 636	2 684	2 716	2 617	2 613
Sum timer familie i skogbruket	30	33	49	40	38
Sum timer i tilleggsnæring	21	31	68	114	89
Familiens arbeid på nyanlegg	4	7	33	71	41
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 344	1 370	1 276	1 157	1 269
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,89	1,71	1,44	2,41	2,24
Lammekjøtt, kr pr kg	46,79	50,83	55,76	57,02	58,47
Sauerkjøtt, kr pr kg	19,05	22,67	20,90	23,96	24,35
Ull, kr pr kg	29,54	34,37	33,70	36,00	35,48

Tabell 14b. Nettoinvesteringer

År	2011	2012	2013	2014	2015
Jord, grøfter og vannanlegg	-236	-453	6 092	-538	33 539
Driftsbygninger	-10 180	-12 647	104 696	120 203	289 504
Maskiner og redskap	14 889	32 657	26 804	4 957	119 351
Sum nettoinvesteringer	4 473	19 556	137 592	124 622	442 393

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 14c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Korn	5 864	3 032	4 033	15 946	11 146
Andre planteprodukter	17 146	12 749	18 337	16 702	13 883
Planteprodukter i alt	23 010	15 780	22 370	32 648	25 030
Sauer, livdyr	6 912	12 341	12 303	12 215	14 908
Saue- og lammeslakt	271 688	289 672	346 803	367 000	420 079
Ull	22 591	35 026	26 234	33 670	34 669
Andre inntekter, husdyrholdet	769	726	18 481	533	2 941
Husdyrprodukt i alt	301 960	337 766	403 821	413 418	472 597
Kulturlandskaps tilskudd ¹⁾	43 663	46 920	48 505	49 467	49 043
Arealtilskudd, grovfôr	39 917	46 106	47 829	44 754	45 117
Arealtilskudd, korn	726	656	600	3 386	2 898
Arealtilskudd, annet		4	4		
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	134 856	157 276	168 315	182 800	230 676
Bunnfradrag	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-6 000
Distriktstilskudd sau	32 378	31 002	31 496	32 960	34 076
Grunntilskudd sau	21 522	19 617	21 724	21 634	22 908
Beitetilskudd	89 559	90 079	92 336	97 038	100 864
Regionale miljøtilskudd	7 202	15 449	10 349	7 264	9 512
Refunderte avløserutgifter	58 155	68 665	71 553	67 538	68 610
Andre tilskudd	249	9 713	13 230	3 287	5 895
Tilskudd i alt	425 226	482 487	502 941	507 126	563 598
Leieinntekter, traktor og redskap	2 056	7 186	7 212	15 244	8 720
Andre inntekter	385	930	313		138
Produksjonsinntekter i alt	752 636	844 148	936 656	968 437	1 070 082

Tabell 14d. Kostnader pr bruk

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kraftfôr	50 846	57 383	67 518	70 708	92 089
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	13 138	6 877	10 880	12 082	14 837
Såvarer	4 416	4 732	7 232	6 868	5 459
Handelsgjødsel og kalk	39 814	38 958	39 058	41 255	41 193
Plantevernmidler	1 027	1 050	720	1 010	766
Konserveringsmidler	3 998	4 785	3 736	4 078	4 334
Andre forbruksartikler m.v.	38 875	44 703	52 452	51 134	59 322
Kjøp av sau	2 417	5 837	2 828	4 538	8 746
Kjøp av andre husdyr	1 573		22 768	1 206	1 794
Sum variable kostnader	156 106	164 326	207 191	192 880	228 540
Leid arbeid	73 248	78 189	86 012	74 214	75 672
Drivstoff	18 619	20 195	21 985	23 494	22 643
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 223	6 467	10 566	5 737	7 672
Vedl.h. driftsbygninger	21 558	26 705	29 522	33 704	28 068
Vedl.h. traktor og maskiner	41 133	37 769	42 618	53 331	52 255
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	600	453	585	550	619
Avskr. driftsbygninger	31 386	31 253	36 163	40 398	56 381
Avskr. traktor og maskiner	43 792	48 459	54 335	62 312	71 552
Maskinleie	27 879	39 435	46 416	61 628	68 940
Leie av dyr ²⁾			519		
Leie av bygninger ²⁾					
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	94 153	92 286	104 144	99 996	105 297
Sum faste kostnader	356 591	381 212	432 864	455 365	489 099
Kostnader i alt	512 697	545 537	640 055	648 245	717 640
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,91	2,09	2,27	2,57	2,73
Netto mekaniseringskostnader pr daa	521	532	568	677	711

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 14e. Resultatregning

År	2011	2012	2013	2014	2015
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	239 939	298 611	296 601	320 192	352 443
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	38 605	42 334	46 421	56 282	43 687
Familiens arbeidsfortjeneste	201 334	256 277	250 179	263 910	308 756
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	164 857	209 020	202 965	218 896	253 744
Lønnsevne	274 582	334 465	336 192	338 125	384 428
Lønnsevne pr. time	104,16	124,61	123,77	129,22	147,13
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	200 470	236 849	236 264	248 704	271 784
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	174 554	217 269	212 410	231 009	254 124
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	239 939	298 611	296 601	320 192	352 443
Driftsoverskudd, skogbruk	27 836	35 311	4 080	9 018	- 4 508
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	44 241	12 213	24 766	50 996	48 578
Driftsoverskudd, andre næringer	- 12	7 702	7 268	5 583	18 926
Lønnsinntekt	370 011	347 335	345 621	308 777	334 663
Pensjoner og sykepenger	8 367	22 780	6 831	21 882	27 363
Gevinst/utbytte verdipapir	7 193	6 630	11 018	22 266	20 099
Familiens arbeid på nyanlegg	615	1 125	5 779	13 176	7 610
Renteinntekter	7 767	7 986	9 830	12 275	10 432
- Renteutgifter	46 693	54 661	57 553	69 645	72 620
- Kårutgifter	7 271	8 367	10 872	11 556	11 362
Nettoinntekt	651 993	676 665	643 369	682 962	731 624
Privatforbruk ekskl. skatt	440 581	505 219	479 735	469 488	569 582
Betalte skatter	181 694	158 027	166 981	151 407	165 753

Tabell 14f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2011	2012	2013	2014	2015
Kontanter og bankinnskudd	352 597	380 895	448 720	574 144	672 539
Andre krav	94 675	70 654	105 549	170 031	247 848
Omløpsmidler, jordbruk	71 634	78 967	94 592	110 437	115 529
Omløpsmidler, skogbruk	25	33	31	382	382
Omløpsmidler, tilleggsnæringer				388	388
Omløpsmidler, andre næringer	210 777	183 463	185 190	251 904	222 951
Omløpsmidler i alt	729 709	714 011	834 083	1 107 287	1 259 638
Anleggsmidler, jordbruk	1 215 587	1 343 550	1 537 154	1 842 625	2 300 096
Anleggsmidler, skogbruk	73 157	120 563	131 950	143 237	142 081
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	32 488	12 400	29 326	21 499	31 655
Anleggsmidler, andre næringer	603	4 500	3 886	3 343	3 030
Privat hovedbygninger	357 295	467 158	448 714	538 880	725 259
Privat, annet	186 023	164 050	201 217	177 561	190 484
Anleggsmidler i alt	1 865 152	2 112 221	2 352 246	2 727 146	3 392 606
Eiendeler i alt	2 594 861	2 826 233	3 186 330	3 834 433	4 652 243
Eiendeler i jordbruket	1 287 221	1 422 516	1 631 746	1 953 062	2 415 625
Kortsiktig gjeld	138 716	168 674	120 931	172 910	219 649
Langsiktig gjeld	989 064	1 127 344	1 452 616	1 698 832	1 949 045
Gjeld i alt	1 127 780	1 296 018	1 573 547	1 871 742	2 168 695
Endring i året, kroner	-28 064	79 527	251 282	234 788	337 658
Egenkapital	1 467 081	1 530 215	1 612 783	1 962 691	2 483 548
Egenkapitalprosent	57	54	51	51	53
Endring i året (sparing)	28 205	52 071	32 906	123 862	478 744
Arbeidskapital	590 992	545 338	713 153	934 377	1 039 988
Endring i året	6 977	21 138	172 336	291 876	104 203
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %

10 Forklaring på faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk, det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og produksjonsdyr.

Arbeid: Både ubetalt og betalt leid arbeid, og familiens arbeid, registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år regnes arbeidstimene om til fullverdige timer etter følgende reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Arbeidstid for kårfolk og familiens barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet, selv om de ikke har fått utbetalt lønn. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt, og vederlag for dette arbeidet blir balanseført.

All arbeidsinnsats i de ulike yrkesgreinene registreres, enten ved ukentlige noteringer eller i form av en mer summarisk årlig rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig mengde. For korn vil det si kilo med 15 prosent vanninnhold. Andre vekster registreres som kilo innhøstede rotvekster og poteter, kilo innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, FEm oppfôret gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger omregnes til FEm per daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. Verdiforringelsen skyldes slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatteregnskapet blir de fleste avskrivbare eiendeler avskrevet etter saldoprinsippet; det vil si med en viss prosent av eiendelens bokførte verdi. Dette prinsippet fører til at de årlige avskrivningene avtar etter hvert som eiendelene blir eldre. De avskrivbare eiendelene er delt i ulike avskrivningsgrupper. Bygninger og anlegg avskrives individuelt, mens inventar, redskaper og maskiner avskrives kollektivt.

I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger, slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt, og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet eller brukstid. Brukt utstyr avskrives dermed over kortere tid enn nytt utstyr.

Avvirkningsprosenten er årets totale avvirkningskvantum i skogen i prosent av balansekvantumet.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

Balanseføring, grenser: Varige eiendeler balanseføres dersom kostprisen inklusive eventuell investeringsavgift er minimum 15 000 kr. Dette er samme beløpsgrense som i skatteregnskapet. Maskiner og redskap som brukes lite, kan det være aktuelt å balanseføre selv om kostprisen er mindre enn 15 000 kr.

I skatteregnskapet balanseføres bare en eventuell standardheving ved større reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. I driftsregnskapet vil ofte en betydelig del av slikt arbeid bli balanseført og gjort til gjenstand for enten ordinære avskrivninger eller kostnadsfordeling over en kortere tidsperiode.

Balanseskvantumet er det høyest mulige kvantum, målt i m³ uten bark, som kan avvirkes hvert år i en skog, uten at avvirkningskvantumet i framtida blir mindre. Det forutsettes en bestemt investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er en driftsenhet i landbruket. Den kan bestå av eid og/eller leid areal.

Brukeren er den som administrerer driftsenheten. Han eller hun vil som oftest være eier av hele eller deler av den faste eiendommen, og er vanligvis den som har flest arbeidstimer på bruket.

Brukerfamilien: Se *familien*.

Buskap: I skatteregnskapet er hele buskapen klassifisert som omløpsmidler og verdsatt etter standardiserte enhetspriser for variable oppdrettskostnader (tilvirkningsverdier). I driftsregnskapet verdsettes buskapen, som hovedprinsipp, til slakteverdi, med unntak for verpehøns, smågriser og hester. Okser, smågriser, slaktegriser og fjørfe til slakt blir klassifisert som omløpsmidler, mens resten av buskapen blir regnet som anleggsmidler (produksjonsdyr). Både i skatteregnskapet og i driftsregnskapet blir voksne dyr stående i balansen med den verdien de en gang er gitt.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelsen familien får for innsatsen av eget arbeid og eventuelt ubetalt leid arbeid, og for egen og lånt kapital. Driftsoverskudd landbruk brukes som betegnelse på driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæring og familiens arbeid på nyanlegg.

Egenkapitalen (EK) er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler: Se stikkordene *anleggsmidler* og *omløpsmidler*.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Familiens arbeidsvederlag er et kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats. Familiens registrerte arbeidstimer er utgangspunkt. En beregner hva det ville ha kostet å leie arbeidskraft i like mange timer, til tarifflønn, inkludert feriepenger og betaling for bevegelige helligdager. Arbeidsgiveravgiften som er regionalt differensiert, tas også med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike områder.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Frasalg: Salgsinntekter fra aktiverte anleggsmidler blir behandlet forskjellig i skatteregnskapet og i driftsregnskapet. I skatteregnskapet blir gevinst eller tap ved salg av ikke avskrivbare anleggs-midler eller anleggsmidler med individuell avskrivning, periodisert over gevinst- og tapskontoen. Ved salg av anleggsmidler som avskrives som gruppe, er det ikke mulig å fastsette eventuell gevinst eller tap. Hele salgssummen blir derfor nedskrevet i vedkommende saldogruppe. I driftsregnskapet blir gevinst ved salg brukt til nedskrivning, og tap ved salg avskrives.

Ved frasalg av jord eller skog skal den bokførte verdien av det solgte arealet nedskrives til null i driftsregnskapet. Overskytende verdi føres som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er familiens gjeld i prosent av totalkapitalen og viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med fremmed kapital

Inngående balanse (IB) er balanse ved regnskapsårets begynnelse.

Jordbruksareal: Arealet av hver enkelt vekst registreres i dekar med en desimal. Areal med natureng og overflatedyrket beite reduseres for uproduktivt areal slik at en kommer fram til et produktivt nettoareal. Andel av fellesbeite regnes som del av bruket. Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort det leide arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller mer etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne beregnes bare for jordbruket og forteller hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats når all kapital har fått sin godtgjøring. Den angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønnsevneprosenten forteller hvordan den reelle godtgjørelsen for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjørelsen som måtte ha blitt utbetalt dersom brukerfamilien skulle lønnes etter tariff.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Netto mekaniseringskostnader omfatter alle kostnader vedrørende maskininnsatsen (traktorer, skurtresker, yrkesbil og andre maskiner og redskaper), inklusive rente av bokført verdi, men fratrukket inntekter fra utleie av maskiner:

Avskrivninger og vedlikehold
+ Drivstoffkostnader
+ Leieutgifter til maskiner og redskaper
+ Rentekrav
= Brutto mekaniseringskostnader
–Leieinntekter av maskiner og redskaper
= Netto mekaniseringskostnader

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er anskaffet for varig eie eller bruk. De har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene av disse produktene.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal regnes all mark som har en produksjonsevne som minst tilsvarende produksjonskravet i laveste klasse på en bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket. Rentekravet var 6 prosent i 2008 og 3 prosent i 2009 til 2014. Rentekravet i 2015 var 2 prosent. Bakgrunnen for beregningen av rentekravet er alternativ plassering av kapitalen. Det er gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR-rente i regnskapsåret som er benyttet i beregningene.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Ubetalt leid arbeid: I driftsregnskapet ble tidligere alt ubetalt arbeid i jordbruket som ble utført av personer utenom brukerfamilien verdsatt etter jordbrukstariff. Differansen mellom kalkulerte lønnskostnader og faktisk utbetalt lønn og arbeidsgiveravgift, ble betraktet som en gave til bruker-

familien og kalt gavearbeid. Fra og med 2002 blir det ikke lenger satt inn verdi på gratisarbeidet. Dette får effekt for noen lønnsomhetsmål, som driftsoverskudd, familiens arbeidsfortjeneste og nettoinntekt. Vederlaget til alt arbeid og egenkapital, og lønnsevnen, er ikke påvirket av denne endringen.

Utgående balanse (UB) er balansen ved utgangen av regnskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som f. eks. såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den prosentandelen som verdien av eiendelene *i jordbruket* utgjør av sumverdien av *alle* eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår.

Årsverk: Et årsverk er i 2015 definert som 1 845 registrerte timer.

NOTATER

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.